

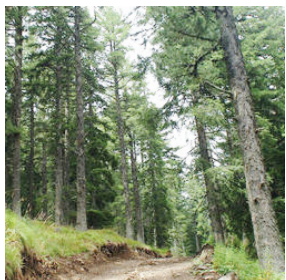

МВР -
прелъстено
и изоставено

Стр. 12

Мораториум
върху
царските
имоти

Стр. 3

Китай блокира
преговорите
в Копенхаген

Стр. 7

90-ГОДИШНИЯТ
Дафо Трендафилов:
„Датие драго
гайдаса дана дуеш!“

Стр. 14

■ НЯКОЛКО ДУМИ Какво се случва?

Георги ГЕОРГИЕВ

Общинският съветник от Бургас Валери Симеонов взел вчера един касетофон, пуснал запис на химна и... го извели от залата, насила, с полиция, защото акцията не се харесала на председателката от ГЕРБ... (стр. 2).

Истинският кмет на София не успя вчера да се произнесе за снегочистването в столицата, защото оправяше положението със световния климат в Копенхаген. Избраната за кмет красива г-жа Фангькова каза, че градът е „проходим при зимни условия“. Звучи като информация на КАТ за обстановката в прохода Петрохан.

Вътрешният министър, който също е красив както съобщил министър-председателят Бойко Борисов, рапортува за разбиването на група за отвличания. 25 арестувани. Само за осем ще бъде поискано „задържане под стража“. За другите нямамо достатъчно доказателства. Дано поне за тези 8 да има сигурни данни за престъпа, че се нагледяхме на всичко.

Един депутат заяви, че 14 министри са в конфликт на интереси. После му се случи случка. Янев сам си е виновен. Стана малко като историята за лъжливото овчарче. Но от това не следва, че министрите не са в конфликт на интереси.

Вчера колегите от Дарик попитаха Валери Симеонов какво се е случило в Общинския съвет. „Всичко това се случва, защото „герберите взеха цялата власт и прекалено си повярваха“, отговори общинарят.

Уличиха Борисов в лъжа и гаф

Въпреки уверенията на премиера фирмата на Стенли работи по метрото. Спряха строежа на спортната зала

Лъжа и гаф на премиера Бойко Борисов лъснаха вчера. Депутатът от Коалиция за България Антон Кутев заяви в парламента, че кметската на София официално е потвърдила, че фирмата на Стоян Сарийски - Стенли, „Бул лес Строй“ участва в строежа на столичното метро като подизпълнител без конкурс. Фирмата доставя бетон и транспортни услуги. Преди по-малко

от месец обаче, на 27 ноември, пред БНТ Борисов заяви буквално следното: „Стоян Сарийски няма нищо общо с метрото. БСП имат тактиката да прехвърлят своите недъзи върху другите.“

Името на Стенли нашумя, след като Кирил Добрев призова медиите да проучат кой точно е Стенли и какви са връзките му с Борисов. В отговор премиерът призна, че Сарийски

бил гадже на дъщеря му и той го е набил.

Пак вчера стана ясен и друг гаф на Борисов. Оказа се, че строителството на спортната зала е спряно. Това обявиха сини депутати. Дирекцията за национален строителен контрол е спряла строежа на новата многофункционална зала заради куп нарушения. Според становището на ДНСК проектът не е одобрен и е липсвал стро-

ителен надзор. „Главболгарстрой“ строи обекта с държавни пари. Предишното правителство договори изграждането на съоръжението за над 16 хил. зрители да стане за 107,6 млн. лв. След като дойде на власт, премиерът Бойко Борисов побърза да се похвали, че след „приятелска договорка“ със Симеон Пешов цената е била свалена на 90 млн. лв.

Стр. 2

Снимка Пресфотото/БТА

Снегът за поредна година блокира София. Полицаята и кишата бяха еднакво ужасни и за хора, и за коли

Стр. 2

По 4 билета на човек
продават за шоуто
на „АС/ДС“ в София

Стр. 34

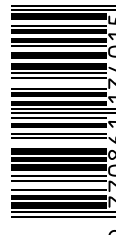

Крикор Азарян,
или усетът за
страданието

Стр. 26

ЕЧЕТ-1990 NSSI

9 770861 134015

България

www.duma.bg

Петър Курумбашев:

Фандъкова сърба чужда попара

Кметицата потвърди, че фирмата на Стенли „Бул Лес Строй“ е подизпълнител по софийското метро

Мила ХРИСТОВА

Г-жа Фандъкова не е виновна, тя сърба попарата на един друг, който беше кмет на Столичната община до юли. Това заяви вчера депутатът Петър Курумбашев по повод снежния транспортен колапс, в който осъмна столицата. Той каза, че не ѝ завижда за ситуацията, в която е в момента.

Кое е добре изчистено - София или страната? Кога трябва да започне да се чисти един град при положение, че видяхме какво става в Западна и Централна Европа и всички знаеха, че се очаква обилен снеговалеж, попита депутатът. Според Курумбашев не е логично да се чака булевардите да бъдат затрупани от сняг и тогава да се чистят.

Общинският съветник от БСП Георги Кадиев подчерта, че София винаги при първи сняг изглежда по един и същ отвратителен начин. Няма никакъв смисъл да се правят работни групи в 10 часа сутринта, след като снегът вали от снощи и ние всички трябва да се придвижим на работа сутринта, възмути се той. Няма никаква организация от Столичната община за почиства-

нето на града, беше становището и на председателя на групата на БСП в СОС Жельо Бойчев. Според него не може да се изпитва задоволство от ситуацията. Бойчев каза, че са се потвърдили всички твърдения на левицата за работата по чистотата в София и ситуацията лъснала при първата

малко по-сериозна криза.

Депутатът Антон Кутев е получил отговор от Йорданка Фандъкова дали фирмата на Стоян Сарийски - Стенли, „Бул Лес Строй“ ООД е участвала в строежа на софийското метро. Градоначалничката е потвърдила, че близката до Бойко Борисов фирма е участ-

вала като подизпълнител без конкурс като доставчик на бетон и като доставчик на транспортни услуги. Когато някой живее с дъщеря ти и ти периодически го напльскваш, не е много морално този човек да изпълнява поръчки на общината, в която ти си кмет, коментира Кутев.

Спряха строежа на спортната зала в столицата за нарушения

Най-голямата инвестиция, правена в спортен обект през последните години в столицата, е спряна, заявиха депутатите от Синята коалиция Иван Иванов и Михаил Михайлов вчера в парламента. Дирекцията за национален строителен контрол е спряла строежа на новата многофункционална спортна зала заради куп нарушения. Според становището на ДНСК проектът не е бил одобрен и е липсвал строителен надзор. „Главболгарстрой“ строи обекта с държавни пари.

Предното правителство договори изграждането на съоръжението за над 16 хил. зрители да стане за 107,6 млн. лв. След като дойде на власт, Бойко Борисов побърза да се похвали, че след „приятелска договорка“ със Симеон Пешов цената е свалена на 90 млн. лв.

Сините депутати обаче показаха решение за строеж от 17 ноември 2009 г., следствие на доклад за съответствие, изготвен от фир-

мата „Линк Контрол“ с управител Георги Линков. Той обаче е заместник на Симеон Пешов в Строителната камара. Срокът на подаване на документите е бил 30 ноември, а отварянето на офертите трябвало да стане на 2 декември. Още на 17 ноември главният архитект Петър Диков е издал разрешение за строеж на „Линк Контрол“.

Михаил Михайлов твърди, че одобрените параметри на спортната зала са изменени впоследствие и разгърнатата застроена площ е намалена от 63 на 49 хил. кв. м. Така строителството щяло да излезе с до 40 млн. лв. по-евтино, но „Главболгарстрой“ ще вземе договорените 90 милиона.

През август Пешов се похвали, че 1 август 2011 г. кани Борисов на откриването на залата. По-късно вчера от фирмата му излязоха със съобщение, че имат разрешение за строителство.

Градоначалничката не се изненадала

През тази година снегът не ни изненада. Това обяви вчера столичната кметица Йорданка Фандъкова. За нея обстановката, която връхлетя вчера София, била „нормална при зимни условия“. За Фандъкова проблеми имало само в крайните квартали, където ТИР-ове затруднили движението, но общината се справила.

Кметицата на София се оплака, че едно обработване на пътната мрежа струвало на общината половин милион лева. Имаме средства за почистване до края на годината, издаде Фандъкова. Тя бе категорично убедена, че снегорините са излезли навреме.

В същото време обаче от фирма „Титан“ се оплакаха именно от общината. От дружеството, отговарящо за осем района и правителственото трасе, съобщиха, че кметството им е подало много късно сигнал за започване на снегочистването. Машините на „Титан“ били в готовност още в

Снимка БГНЕС

22 ч. в четвъртък вечерта, но сигналът за старт на почистването е даден след 3 през нощ-

та, а в някои райони и след 6 ч. сутринта, обяви шефът на фирмата Ивайло Даковски. Той

обясни, че фирмите не могат да излязат без нареждане от Столичния инспекторат.

Зимата блокира страната

Първият истински сняг блокира вчера България. Върволици от автомобили, преспи, паднали клони, закъсали тирове имаше в цялата страна.

ТИР се завърта при пернишкото село Драгичево и блокира движението към София. Колони от автомобили останали блокирани, а движението за камиони бе спряно.

Натежалият сняг пречупи клон и блокира главен път Е 79. Закъсали ТИР-ове затрудниха движението по пътя Котел - Петолъчката. Между Ботевград и Враца пътят не бе почистен и много ТИР-ове не успяха да се придвижат. Това блокира пътя за леки коли. Трудно проходими бяха и пътищата в Плевенско, Русенско и Силистренско.

Училищен автобус закъса в столичния квартал „Бояна“. Няма пострадали деца, а рейсът се наложи да бъде изтеглен от екип на „Гражданска защита“.

Девет района в критично състояние

Девет района в страната се оказаха в критично състояние. Причина за това бе не само падналият сняг. Пътища в Пловдивска област, в Софийски регион, в районите на Сливница и Ботевград се оказаха труднопроходими заради липсата на фирми, които да ги почистват. МРРБ тепърва вчера се сети, че имало варианти за тези участъци да се обявят малки обществени поръчки за зимно почистване за по 50 хил. лв. Пътищата в тези девет рай-

она обхващат 3200 км от републиканската пътна мрежа. Малките обществени поръчки ще са за участъците от 1480 км между Ботевград и Сливница, за 1200 км в Пловдив и участъци в Стралджа и Габрово. Поръчката от 50 хил. лв. ще ни свърши работата от гледна точка на скорост за провеждането ѝ. Проблемът е, че когато имаме толкова голяма мрежа от 1480 км, 50 хил. лв. са недостатъчни, коментира министър Плевнелиев.

ПОЗИТАНО 20

В неделя от 11 ч. в централата на БСП на „Позитано“ 20 ще се провежда заседание на Националния съвет на партията. Ръководството на БСП ще приеме политическа позиция по правителствената програма, политиката и управление на ГЕРБ. Ще бъдат утвърдени и председателите и съставите на комисиите и съветите на НС на БСП.

София стана на пързалка

Софиянци за поредна зима се изненадаха от първия сняг. Въпреки обещанията, че тази година всичко ще е наред, в столицата цареше зимна приказка. Рейсове нямаше, а столичани чакаха най-малко по 50 минути. Автобусите едва се движеха по централните булеварди, въпреки уверението на общината, че поне те са добре почистени. Пълпенето между две точки в София отнемаше повече от час и половина. По малките квартални улици на шофьорите им се налагаше сами да си изирват колотови. Коли се влачеха в колони.

Към 11 сутринта на моста между „Плиска“ и Окръжна болница се бяха събскали маршрутката, бус и кола. Причината не бе високата скорост, която бе невъзможна, а лошата настилка. Малко преди обяд платната все още бяха недобре почистени и хлъзгави. Много автомобили поднасяха. Автобус 305 се завърта на Орлов мост. Пострадали няма, но движението в центъра бе блокирано с часове.

7-8 трамвая по линия 1 бяха блокирани за около половин час на обръщането в района на пазар „Иван Вазов“. На ватманите се наложи да разбиват с кирки леда по коловозите.

За пешеходците ситуацията бе също абсурдна. Тротоарите приличаха на пързалка, а на хората се налагаше да се подпират по стени на сгради, за да не паднат. Подлезите също бяха ледени, а по стълбите бе невъзможно да се слезе.

Полицаи изведоха шефа на СКАТ от общинско заседание

С шумен скандал започна вечерашното заседание на общинския съвет в Бургас. Десет полицаи изведоха от залата съветника от групата „Независими“ Валери Симеонов. Собственикът на телевизия СКАТ беше изгонен от председателя Снежина Маджарова за това, че пусна националния химн в началото на заседанието. Спорът дали сесията трябва да започват с химна се води отдавна между Симеонов и Маджарова. Шефката на съвета вчера реши, че това не е нужно, но Симеонов пусна химна от свой касетофон. Разгневената Маджарова обяви, че заседанието няма да продължи, докато Симеонов не напусне залата. Тя повика полицаи, които го изведоха с физическа сила. Като „долна и жалка гавра с националния химн и законно избран от над 20 хиляди бургаски граждани общински съветник“ коментира случая Симеонов. Той съобщи, че ще търси по съдебен път правата си. Всичко това се случва, защото герберите взеха цялата власт и прекалено си повярваха, коментира още шефът на СКАТ.

Поклонението пред паметта на големия художник **ЕВГЕНИЙ БОСЯЦКИ** ще бъде на 20.12.2009 г. (неделя) в ритуалната зала на Централните софийски гробища

Ако един депутат реши, че е магаре, по конституция винаги може да излезе пред парламента и да се овъргала в снега

Димо Гяуров, председател на комисията по етика в НС, разсъждава докъде стигат правата на избраниците

Царските имоти със забрана за ползване

Само съдът може да отмени реституцията, опонира левицата

Милена НИКОЛОВА

Депутатите наложиха вчера мораториум на царските имоти, като подкрепиха инициатива на РЗС. Народните представители забраниха експлоатацията и строителството, разпореждането със сгради, поземлени имоти, земеделски земи, гори и движими вещи, възстановени като собственост или дадени като обезщетение на наследниците на Фердинанд I и Борис III. Мораториумът ще действа, докато се приеме специален закон за имотите на Симеон Сакскобургготски и сестра му Мария Луиза Хробок. Лицата, които се намират във владение или държане на посочените имоти и вещи, са длъжни да полагат грижата на добър стопанин, в противен случай носят отговорност за вреди, реши парламентът.

От разразилите се дебати в залата стана ясно, че не със закон, а само с решение на съда може да се постанови забрана на експлоатация и да се отмени реституцията. От РЗС обещаха да напишат специален закон, с който да анулират акта за придобиване на собствеността.

Депутатите от ГЕРБ бяха категорични, че чисто популистски е добре да подкрепят аргументите на Яне Янев. Според

тях обаче деактуването на реституционния акт не може да се извърши със закон, а, както настояваха през цялото време депутатите от Коалиция за България, със съдебно решение.

От РЗС изчислиха, че цялата собственост е за около 500 млн. евро.

Тази активност може да има последици за държавата в бъдеще, заяви от трибуната Михаил Миков. Той обясни, че от левицата не подкрепят предложението, защото мястото на дискусиата не е в парламента, а в съда. Според Миков земеделският министър трябва да

НДСВ СЕЗИРА КС

Политическият съвет на НДСВ взе решение да сезира Конституционния съд чрез омбудсмана за нарушения на конституцията относно решението за налагане на мораториум върху имотите на Симеон Сакскобургготски, съобщиха от партията. Народното събрание погази конституцията, погази Международната харта за човешките права. Народното събрание встъпи в правата на съда, измисти го и се превърна в конвент, се посочва в декларация на НДСВ.

Депутатът от Коалиция за България Михаил Миков прогнозира, че решението на НС за царските имоти ще бъде атакувано в съда

каже дали всички имоти са незаконно върнати. Защо министърът не е поискал обезпечителни мерки, попита депутатът. Ако се докаже, че някой от тези имоти е придобит на законово основание, тогава лицето, на което е навредено,

може да търси пропуснати ползи, обясни правния пропуск Миков. Според него в отношенията между съда и собствениците парламентът не бива да се намесва. Ако има някой в тази зала, който смята, че едно имущество е придобито незаконно,

внесае закон и имуществото се отнема в полза на държавата, добави той. Престанете да превръщате българския парламент в съд, защото това е законодателен орган, напразно призова мнозинството и депутатът от ДПС Четин Казак.

Цачева кастри за гвойно гласуване

Депутатът от Коалиция за България Петър Димитров гласува с две карти, обяви председателят на Народното събрание Цецка Цачева и преброи в залата 7 души от ПГКБ при отразени 8 гласа. Обявихме нулева толерантност към такива действия. Не ви ли е срам, колеги, попита шефката на НС, която предишния ден отчете победа над този порок в пленарната зала.

Пишат етичен кодекс заради Яне и Сидеров

Етичен кодекс за депутатите ще бъде подготвен през следващите месеци, обясни пред ДУМА председателят на парламентарната комисия за конфликт на интереси, борба с корупцията и парламентарна етика Димо Гяуров. Той задочно репликира Цецка Цачева, че няма провотомация да санкционира Янев и Сидеров, защото конституцията им дава неприкосновеност, каквото и да си причинят. В предишния парламент етичната комисия не е завършила работата си по Етичния кодекс, обясни Гяуров и допълни, че неговата комисия започва работа от нулата.

Концерт на БНР излъчват в 15 държави

Празничен концерт, организиран от Българското национално радио, ще прозвучи в европейския радиоефир на 20 декември от 17 часа. Концертът е част от Коледния ден на Еврорадио - една инициатива на Европейския съюз за радио и телевизия, която се провежда веднъж на всеки две години. Васил Петров, Стефка Оникян, вокална група "Радиодец" и Биг бендът на Българското на-

ционално радио ще изпълнят коледни песни за малки и големи.

Концертът ще бъде излъчен от 19 радиостанции в 15 държави в Европа и Канада, а така също и по програмите "Христо Ботев" и Радио София.

Проявата е посветена на 75-годишнината на БНР. Още за концерта от София и събитията в Коледния ден на Еврорадио, излъчвани от БНР, ще научите на www.bnr.bg.

85 депутати „децентрализират“ науката

Велиана ХРИСТОВА

Вместо ВАК вие въвеждате чрезвичайна политическа тричленка към министъра, която ще контролира научното израстване на кадрите - има такава световна практика от началото на миналия век, остава само да въоръжите тричленката. Това заяви вчера левият депутат Ивелин Николов в пленарната зала на НС при първото четене на проектозакона за развитие на академичния състав.

След пълно безразличие към изказванията на трибуната мнозинството (85 души) прие на първо четене проекта. Целта на вашия проект е да превърне в норма за всички това, което правеше в разрез със закона Нов български университет с ректор сегашният министър Сергей Игнатов, обясни отрицателния си вот Янаки Стоилов (БСП). Ивелин Николов изтъкна основни грешки в проекта - удар по младите хора, които ще могат да са асистенти само след степен "доктор", отнемане на права от най-доказалите се учени, девалвация на титлите и професори. Депутатът напомни, че проектът е внесен в НС в началото на седмицата и това бързане е притеснително, защото от 16 становища, постъпили от научни организации в ресорната комисия, само 3 са в полза на проекта. За 4 часа дебати само двама души са се изказали "за".

Валентина Богданова от левицата поиска този закон да се гледа в пакет с бъдещия нов Закон за висшето образование, а Алиосман Имамов (ДПС) предупреди, че в него е заложена възможност за политически и личностни разправи и уволнения на хора. Не ви препоръчвам да приемете с насилие този закон, академичната общност ще реагира по подобаващ начин, предупреди той.

Още на стр. 30 >>>

Президентът:

Идеята за референдум е фалстарт за пряката демокрация

Идеята за провеждане на референдум за новините на турски език ще е фалстарт за пряката демокрация в България, коментира вчера президентът Георги Първанов. Премиерът трябва бързо да даде заден ход за общественото допитване, за да не се превърне това във вълчи капан. Това бе коментарът на евродепутата Евгени Кирилов. Той предупреди, че идеята прави много лошо впечатление в Европейския парламент. Става дума за основни ценности в Европейския съюз и ние като депутати носим отговорност за България, заключи Кирилов.

Пращаме още войска в Афганистан?

Предвижда се увеличаване на контингента в Афганистан през следващата година, обяви вчера военният министър Николай Младенов. Българските части в момента са разположени в Кандахар. По думите на министъра промените се налагат по "оперативни причини", защото зоната на летището там се увеличава.

В началото на 2010 г. могат да бъдат изпратени 20-30 военнослужещи, а до края на годината контингентът да се увеличи с още 70 човека, уточни министърът. Вариантите ще бъдат обсъждани от правителството другата седмица. До няколко седмици пък щяло да има яснота за конкретните действия на

МО, защото предстои международна конференция за Афганистан в Лондон.

Виждането ни е за един пакет, който съдържа два компонента - частично увеличение на контингента в Кандахар и искаме да намерим начин, по който да подпомогнем операцията в Афганистан в България, заяви Младенов. Вторият компонент може да бъде осъществен с приемането на афганистански офицери на обучение у нас, както и с интегрирането на полигона в Ново село в системата на НАТО за подготовка на съюзнически войски, преди да отидат в Афганистан. Търси се възможност и за военно полевата болница, която е нужна там.

България

Тема с продължение:

Обвиняват най-много осмина от „Наглите“

Президентът приветства акцията, иска да се стигне до корените на злото

Най-много на осем задържани от групата за отвличания прокуратурата ще поиска съдът да наложи днес постоянна мярка за неотклонение “задържане под стража”. Ставало дума за основното ядро на групата. Останалите заловени пък бяха освободени с по-леки мерки.

Обвинения нямало да бъдат повдигнати засега срещу всичките задържани близо 25 човека. Според източници от прокуратурата причината за това е, че не са събрани достатъчно годни доказателства, който да издържат в съда, предаде БНР. По-късно стана ясно, че обвинения ще бъдат повдигнати само по два от случаите - за отвличанията на Михаил Краус и Румен Гунишки-младши.

15 години затвор могат да получат бандитите, които са отвличали заможни българи и получаваха за тях тлъсти откупи, съобщи министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов. Досега престъпниците не са попадали в полезрението на НАП, но данъчните започват да се ровят в сметките им.

Издирват още двама за съпричастност към групата за отвличания, арестувана при акцията “Наглите”. Цветанов добави, че за 12 от 19-те отвличания, в които са заподозрени задържаните, има безспорни доказателства. На базата на тях всеки европейски съд би наложил постоянна мярка “задържане под стража”, повторил Цветанов думите на главния прокурор Борис Велчев от четвъртък.

Вече е открита трета къща, за която се предполага, че е била предназначена за отвличени лица, съобщи още министърът. Той отново напомни, че основното ядро на групата е от 6-8 души, но сигурно ще нараст-

ва. Цветанов каза, че от години полицията не е извършвала толкова перфектна операция, защото досега пречела конкуренцията между МВР и ДАНС.

Акцията е започнала в 6 часа и приключила за 15 минути без жертви или насилие. Проверени били 16 адреса. Операцията била ръководена от сплотен екип от по трима-четирима души от ДАНС, ГДБОП и СДВР. Участието са взели около 180-200 човека от БОП. Министърът обясни, че задържаните са с богата “професионална” биография, започнала с кражби на автомобили, въоръжени грабежи и стигнала до отвличания.

Само мога да приветствам тази акция. Надявам се да се стигне до корените на тази престъпна група, защото това беше голямо зло. Такава оценка даде президентът Георги Първанов на полицейската операция “Наглите”. Президентът посочи, че все пак трябва да се изчака няколко дни, за да се видят крайните резултати.

Георги Първанов:

Капитан Петко трябва да е в пантеона на героите

Няма да бъде пресилено, ако името на капитан Петко Войвода бъде поставено в пантеона на българските революционери до Христо Ботев и Тодор Каблешков. Капитан Петко Войвода е един от символите на българската храброст и мъжество. Това каза президентът Георги Първанов на тържеството по случай 165-годишнината от рождението на националния герой.

Капитан Петко Войвода е от онези български революционери, които символизира идеята за социална справедливост, затова обект на неговата закрила са българи, гърци, евреи, арменци - всички онези, които са страдали от османския гнет, добави президентът. Много важно е да прочетем внимателно големия урок, богатото наследство, което имаме от времето на капитан Петко Войвода и многобройните му съратници. Това наистина е образецът на автентичния български патриотизъм, който мобилизира силите и енергията на нацията, но който не отрича правата на другите етноси на българска територия, смята президентът.

Първанов подчерта, че след Освобождението капитан Петко Войвода е имал възможност за държавна служба. Но неговата неспокойна, търсеца, свободолюбива душа не приема този вариант, нещо повече - той е от опонентите на тогавашния режим и обект на тежък политически терор, припомни Първанов.

Официалната церемония е част от националната стратегия за отбелязва-

Президентът поднесе венец на паметника на капитан Петко Войвода в Борисовата градина

не на годишнината от рождението на героя на Съюза на тракийските дружества. На тържеството присъстваха пред-

ставители на Асоциацията на българите в Украйна начело с вицепрезидентката Светлана Драгнева.

Уволниха шефа на НХГ

Министърът на културата Вежди Рашидов е освободил от длъжност директора на Националната художествена галерия Борис Данаилов заради неизпълнение на служебните му задължения, съобщи пресцентърът на министърството. Проверка е констатирила, че Борис Данаилов е допуснал множество нарушения в управлението на проекта за изграждането на Музей на съвременното изкуство в София, се казва в съобщението. За и. д. директор до организирането на конкурс е назначена Слава Иванова, главен уредник на отдел “Съвременно българско изкуство” в НХГ.

Надежда за Милен

БАНКОВАТА СМЕТКА,
на която можете да помогнете
на Милен Антонов Делчев:

БАНКА ДСК
Титуляр на сметка:
Милен Антонов Делчев
IBAN: BG91STSA93000017879141
BIC: STSABGSF
Основание за превод: Дарение

Българско гражданство получица 233-ма нашенци

Нови 233-ма чужди граждани от български произход, главно от Македония и Молдова, получица българско гражданство на последното заседание на Съвета по гражданство вчера. С този факт се похвали министърът без портфейл Божидар Димитров.

От началото на годината положителен отговор за българско гражданство са получили 9440 молби, а вицепрезидентът Ангел Марин е разписал указ за 7987 души. Вероятно до края на годината ще бъдат удовлетворени и останалите.

Най-много - 4000 души, са получили гражданство от Македония, от Молдова - 2600, 531 от Сърбия, 108 от Албания, от Русия - 146 лица, и 435 - от Израел. 126 души са били изобщо без гражданство, преди да получат българско. Все още се разглеждат молби, постъпили през 2005 г., напомни Божидар Димитров. За разглеждане чакали около 47 000 молби, постъпили през следващите четири години.

Промените в закона за българското гражданство скоро ще бъдат разгледани повторно в Министерския съвет. Преди повече от месец те бяха внесени от министъра без портфейл, но бяха върнати за разработване, което трябва да извърши комисия начело с министъра на правосъдието Маргарита Попова до края на годината.

www.duma.bg

кратки

Облечени в костюми на любими герои, децата от Ресурсен център със специални образователни потребности в Хасково посрещнаха Дядо Колега

Жена олекна с 1200 лв. след телефонна измама

Поредната жертва на телефонни измамници се раздели с 1200 лева миналия ден. 69-годишна жена от Търговище получила обаждане на домашния си телефон от глас, представител се за неин близък. Мъжът разказал почти плачейки, че е причинил катастрофа. Жената отнесла плик с 1200 лева и ги предала на непознат мъж. После разбрала, че е била измамена.

Почерпена шофьорка излетя в канавка

Млада жена от Търговище се обърна с колата си в крайпътна канавка между селата Дралфа и Голямо Ново. 22-годишната шофьорка седнала зад волана с 1,39 промила алкохол в кръвта. Тя карала по залеген път с несъобразена скорост и на завой излетяла в канавката. Тя и спътникът ѝ са приети с леки травми в търго-вишката болница.

Погменяме документите от март догодина

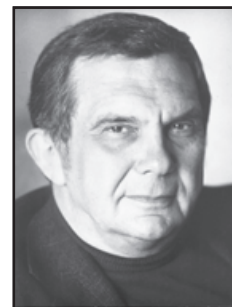
Лични документи с биометрични данни ще започнат да се издават от 29 март 2010 г., обяви вчера вътрешният министър Цветан Цветанов. Новите лични карти и паспорти ще са съобразени с всички изисквания на ЕС и ще са с вграден електронен чип. До три месеца трябва да приключат всички подготвителни дейности около новата система, която ще печата документите. Подаването на заявления за подмяна започва от 29 март. Отпада нуждата гражданите да се снимат във фотостудия, защото във всички районни управления на МВР ще има биометрични кабинки. Там, освен снимки, ще се снимат и пръстови отпечатьци. Новите карти ще бъдат на основата на поликарбонат и с лазерно гравирание. Допълнителни защитни елементи правят картите по-сигурни.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Осем години
без

РУСИ БОЖАНОВ

1925-2001

*Руси, приятелю свиден,
винаги ще бъдеш с нас!
Обичаме те!*

България

www.duma.bg

Всеки ден коварен рак дебне една българка

Всеки ден една българка умира от рак на маточната шийка, каза председателят на Конфедерацията за защита на здравето Владимир Томов вчера. Според статистиката 4 нови случая на болестта се регистрират всеки ден в България. Депутатът от ГЕРБ Даниела Дариткова, която е член на здравната парламентарна комисия, посочи, че ракът на маточната шийка е второто най-разпространено онкологично заболяване сред жените, и призова младите момичета да се ваксинират, а всички жени да не забравят да посещават профилактично лекар.

В края на януари ще има безплатни преглед в рамките на Европейската седмица за борба с рак на маточната шийка. Списък на лекарите и болниците, в които ще се извършват прегледите, може да се намери на сайта "www.zateb.info".

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Представители на конфедерацията за защита на здравето вчера донесоха в Народното събрание елха, която украсиха заедно с депутати от здравната комисия, за да напомнят за националната кампания срещу рака на маточната шийка "За теб и тези, които обичаш".

320 758 безпрепитание през ноември

Егва 12 хиляди са започнали работа през месеца, издадени са 87 разрешения за чужденци

През ноември в бюрата по труда са регистрирани 320 758 безработни, с 15 843 повече от октомври. Останалите без препитание новорегистрирани 42 217 са предимно от секторите "Услуги" и "Индустрия". Най-голям е дялът на безработни от отраслите "Преработваща промишленост", "Търговия", "Държавно управление и отбрана" и "Строителство". Заявените работни места през месеца са 10 743, от тях 9292 са в реалната икономика.

През ноември са издадени и продължени 87 разрешения за работа на чужденци. Направени са седем отказа за извършване на посредническа дейност.

Равнището на безработица в стра-

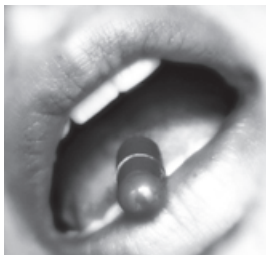
ната през ноември е 8,66%, по-високо в сравнение с октомври и много по-високо от ноември 2008 г. - с 2,81%. Безработицата продължава да е по-ниска от средната в София-град, Бургас, Габрово, Варна, Стара Загора, Пловдив и Перник, а в Русе е изравнена със средната за страната - 8,66%. Най-високи стойности продължават да се отчитат в областите Смолян - 15,69%, Търговище - 14,19, Монтана - 14,05, Шумен - 13,35, Видин - 13,20%.

Намаленото търсене на работна сила през ноември поради икономически и сезонни фактори обуславя намаляването на броя на постъпилите на работа безработни, твърдят от Агенцията по заетостта.

24-годишен изпи 310 хапчета

Екипът на Отделението за анестезия и интензивно лечение в смолянската болница се бори за живота на 24-годишен, изпил рекордно количество медикаменти. Смолянчанинът изпил 200 аспирина от по 300 мг, 10 валидола, 20 аналгина, 40 таблетки от две различни ликастрва за понижаване на кръвното налягане, 20 - за понижаване на кръвната захар, 20 - за лечение на уринфекции. Младежът сам отишъл в спешното отделение, откъдето след стомашна промивка е приет в ОАИЛ. Животът му е в опасност. Досега в цялата си дългогодишна практика не съм имал по-тежко отравяне, коментира д-р Ангел Каръшев, началник на отделението.

Когато постъпил в болницата, пациентът бил в много добро общо състояние, но след резорбирането на лекарствата в кръвта, започнали усложненията, няколко пъти е включван на хемодиализа. Само аспириният е достатъчно токсичен в такава голяма доза и поразява черния дроб. Едни от очакваните тежки усложнения са бъбречна и чернодробна недостатъчност.

Благотворителен търг събира средства за „Българската Коледа“

Благотворителен търг, посветен на инициативата "Българската Коледа", ще се проведе на 22 декември в хотел "Шератон". На търга ще бъдат предложени творби на стари майстори, на съвременни български автори и колекционери, сред които акад. Светлин Русев, Вежди Рашидов, Дора Бонева, проф. Станислав Памукчиев, Боян Радев, Игор Марковски и др. Ще бъдат предложени също предмети с колекционерска стойност от президента Георги Първанов, от именити български спортисти, сред които оригинална състезателна фланелка на Красимир Балъков, боксовите ръкавици на световния шампион Детелин Далаклиев, сребърната купа на Веселин Топалов от мача му с Гата Камски, националните фланелки на волейболистите Матей Казийски и Владо Николов, футболна топка с подписите на българските национали, пано с подписите на великите и големи шампиони в сумото, предоставено от Калоян Махлянов-Котошу и много други, които ще бъдат изненада за участниците в благотворителната инициатива. Търгът започва от 18,30 часа, а водещи ще са Ани Салич и Игор Марковски.

Пращат шест деца за лечение в чужбина

Пет деца ще заминат за лечение в различни болници в Германия и Франция, а едно - за консултация в Цюрих, Швейцария. Други три ще получат средства, с които да се доплати вече започналото лечение в чужбина, тъй като е надвишило първоначалната сума. За две деца ще се търси донор в Световната донорска банка за костномозъчна трансплантация, която ще се осъществи в България.

15 молби са били одобрени на редовното заседание на Фонда за лечение на деца, съобщиха от Министерството на здравеопазването. Други три деца ще получат средства, с които ще се подпомогне лечението им в България. Фондът ще поеме разходите за идването на чуждестранен специалист у нас за лечението на още едно дете. Разходите за операции, извършени от известния немски кардиохирург проф. Герардус Бенинк на деца със сърдечно-съдовни заболявания в Националната кардиологична болница, също са поети от фонда.

67 деца са изпратени в чужбина през тази година, а 41 продължават своето лечение. За целта фондът е изразходвал около 3 млн. и 800 хил. лв.

691 малчугани станали жертва на насилие

Към 30 ноември 2009 г. случаите на насилие над деца, по които работи Агенцията за социално подпомагане, са 691. Данните показват, че към края на септември 4177 души ползват услугите, предоставяни от 42-та Центъра за обществена подкрепа, 82 деца ползват услугите на 9-те кризисни центрове за деца, на 44 души е оказана подкрепа в 4-те приюта за деца, а 101 майки и деца са ползвали социалните услуги на звената "Майка и бебе".

Министерството на труда и социалната политика оказва подкрепа на професионалните групи, които се занимават с подпомагане на засегнатите от различни форми на дискриминация и насилие, за да се повишат техните професионални компетенции. Това каза зам.-министърът на труда и социал-

ната политика Валентина Симеонова вчера. Програмите за предотвратяване на насилието над жените трябва да имат конкретни срокове, финансова и ресурсна обезпеченост, както и мониторинг на постигнатия напредък, отбеляза Симеонова. Тази година се честват 30 години от приемането на Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените.

Илия Баташки честити Рождество с лични подаръци

Веселка ВЕНКОВА

Пълноценното физическо израстване на нашите деца минава през активното спортуване, убеден е лидерът на пловдивските социалисти доц. д-р Илия Баташки. Той се включи в изграждането на футболното игрище на детската градина "Боряна" в квартал "Прослав". Най-новата ни придобивка се реализира изцяло с лични дарения и парични средства от приятели, обяви директорката Станислава Дойчева и благодариха за финансовата помощ на д-р Баташки. Той се включи и в благотворителен търг в помощ на тежко катастрофиралия Сашко и закупи картините, които в наддаването не намериха собственик. В понеделник председателят на БСП в Пловдив ще посети помощното училище "Стефан Караджа", за да връчи друго дарение. Той е пригответил коледни подаръци за 83-те деца на Сдружение "Различни, но равни".

В Каварна избраха „Спортист на годината“

За пета поредна година в Каварна бяха определени призьорите в класацията "Спортист на годината". На тържествена церемония снощи кметът на общината Цонко Цонев и Адриан Ялнъзов - председател на комисията по "Здравеопазване, спорт, социална политика и интеграция на малцинствата" към Общински съвет Каварна наградиха отличните.

За "Спортист на годината 2009" бе определена европейската вицешампионка по кикбокс Велислава Христова. На второ място в класацията се нареди танцовата двойка от клуб по спортни танци "Флорета" Георги Димов - Пепи Владимирова. Бронзът остана за състезателя по кикбокс Мартин Йорданов.

Десетката на заслужилите спортисти на Каварна придоби следния вид: четвърто място - състезателят от клуба по тенис на корт "Каварна" Анастас Паянев, пето място - Георги Атанасов (Корабомоделен клуб "Вимпел"), шесто място за защитникът на Футболен клуб "Калиакра" Детелин Димитров, седмо място - полузащитникът на Футболен клуб "Калиакра" Милен Бонев, осмо място - каратистът Кристиян Атанасов, девето място - хандболистът Мирослав Димитров и на десето място състезателят от клуба по бойни спортове "Калиакра" Жена Янева.

Успоредно с избора на десетте най-добри спортисти в общината за 2009 г., се проведе и традиционният избор за треньор и отбор на годината. За треньор на 2009 година в община Каварна бе избран Ердоан Демиров от клуб по кикбокс и бокс "Ринг", а отбор на годината стана Футболен клуб "Калиакра"-Каварна. Специалната награда на кмета на община Каварна за 2009 година получи сърцатият защитник на Футболен клуб "Калиакра"-Каварна - Детелин Димитров.

Икономика

www.duma.bg

Седми блок на „Козлодуй” ясен до пролетта

Електропреносната мрежа ще издържи натоварването през зимата

В първите месеци на 2010 г. ще е ясно дали има възможности за изграждане на нова мощност на площадката на АЕЦ „Козлодуй”, събщи заместник-министърът на икономиката, енергетиката и туризма Мая Христова. Според нея въпросът не е

обсъждан на правителствено ниво. На този етап той се движи на експертно ниво с техническо проучване на възможностите.

Директорът на Централното диспечерско управление Митю Христов каза, че аварийността в електропреносната мрежа

засега е под средната и няма основания да смятаме, че ще възникне опасност през тази зима. Водните запаси в язовирите са с около 15-16% по-високи спрямо същия период на 2008 г. Складовите наличности от въглища в термичните електроцентра-

ли са съгласно изискванията за зимния период. Брутно потребление на електроенергия в страната в сравнение със същия период на 2008 г. е по-малко с 6 на сто. Спадът се дължи на намаленото индустриалното потребление заради кризата. Домакинст-

вата не са променили съществено своята консумация. В момента България изнася около 700 мегавата електроенергия, главно в Гърция. Възможностите на системата са да експортираме до 1000 мегавата, а през януари-февруари - до 800 мегавата.

Работодателите плащат повече през третото тримесечие

По предварителни данни на Националния статистически институт за третото тримесечие на 2009 г. общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите от тях хора нарастват с 11 на сто спрямо същото тримесечие на предходната година. Увеличението спрямо същия период на 2008 г. в индустрията е 8.2 на сто, в услугите - 9.6 на сто, и в строителството - 29.3 на сто.

По икономически дейности през третото тримесечие на 2009 г. висок ръст спрямо същия период на предходната година е отчетен в „Култура, спорт и развлечения” - 20.5 на сто, и „Търговия; ре-

монт на автомобили и мотоциклети” - 18 на сто, а най-нисък - в „Добивна промишленост” и „Финансови и застрахователни дейности” - съответно с по 2.4 на сто.

В състава на общите разходи за труд разходите за възнаграждения за един отработен час се увеличават с 13 на сто спрямо третото тримесечие на 2008 г., а другите разходи (извън тези за възнаграждения) - с 2.6 на сто. По икономически дейности изменението на разходите за възнаграждения спрямо същия период на предходната година е от 3.1 на сто - за „Професионални дейности и научни изследвания”, до 31.3 на сто - за „Строителство”.

Земеделците обеднели с 10 на сто според „Евростат”

Последните данни на „Евростат” за България сочат спад на приходите на заетите в селското стопанство с 10% спрямо 2008 г., докато миналата година в страната ни имаше рекорден ръст по този показател спрямо 26-те останали държави в съюза от 28,9 на сто.

Според последното изследване реалните приходи в селското стопанство в ЕС са намалели средно с 12,2%. Миналата година отново имаше спад, но той бе 2,5 на сто. Той основно се дължи на срива с близо 11% на цените на земеделската продукция. В същото време разходите на селските стопани намаляват само с 9,2 на сто. Заради това само

в пет държави от общността има ръст на приходите в селското стопанство, изчислени на зает в сектора.

Най-значителен спад е регистриран при земеделците в Унгария - техните приходи намаляват с 35,6% спрямо 2008 г. В Италия той е 25,3%, а в Люксембург - 25,1%.

Рекорден ръст на приходите с 14,3 на сто се отчита във Великобритания, която запазва положителната миналогодишна тенденция. В Малта положителното изменение е 9,1 на сто, а във Финландия е в рамките на 2,6%. Ръст на приходите в селското стопанство с по 1 на сто отчитат в Гърция и в Кипър.

Снимка БГНЕС

Вече е факт проектът за реставрация и консервация на Белоградчишката крепост на стойност 5 млн. лв. Той включва и изграждане на система за звуково и светлинно шоу

Хлябът в Бургас поевтинява

Димитър Людиев, член на Управителния съвет на Регионалния съюз на хлебопроизводителите, събщи, че от няколко дни цената на хляба в Бургас е паднала средно с 10 ст. Причината е, че някои от местните производители са принудени да свалят цените с около 10% заради конкуренцията на големите магазини.

Според Димитър Людиев търговските вериги предлагат хляб от Ямбол, Сливен, Пловдив, София и бургаските фирми са принудени да продават под себестойността. Опасенията му са, че не е ясно колко дълго производителите ще издържат на конкуренцията, затова след три месеца могат да се очакват фалити. Възможно е по-ниската цена да повлияе на качеството на хляба.

МРРБ отчете икономии от 132 млн. лева

Янко ДОЛАПЧИЕВ

Спестените от регионалното министерство пари за петте месеца възлизат на 132,5 млн. лв., обяви вчера министър Росен Плевнелиев. Сред по-големите икономии са средства от новия конкурс за винетки на стойност 45 млн. лв., във ВиК сектора са спестени 16,5 млн. лв., а от предоговорени проекти по оперативна програма „Регионално развитие” - 33 милиона лева.

Заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Геор-

ги Прегъзов обяви на пресконференцията, че е в ход процедура за прекратяване на 21 договора на стойност 128 млн. лева. Те са от ВиК-сектора и благоустройството.

Що се отнася до задължениостта на държавата към пътно-строителните фирми, Росен Плевнелиев изтъкна, че единият от вариантите за изчистяването на сумите е „произвеждане на дефицит от следващата година нататък”. Другите били емитирани на облигации и договор за кредит от търговските банки.

Възстановяване на ДДС в ЕС само по електронен път

От 2010 г. исканията за възстановяване на ДДС от български фирми към приходните администрации на страните от ЕС ще се подават само по електронен път. Това ще става чрез новата електронна услуга, която НАП ще предостави на български дружества, регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност, съобщиха от Агенцията за приходите.

Искането за възстановяване на ДДС ще се изпраща от НАП до съответната държава и също ще е електронно. По подобен начин от началото на 2010 г. фирмите от ЕС, които имат право да възстановяват ДДС за стоки и услуги, начислени в България, ще подават искането за възстановяване на

данъка до тяхната приходна администрация, а тя ще ги препраща на НАП.

Възстановяването на ДДС ще става по посочена в искането банкова сметка на чуждестранното дружество, като всички разходи по преминаването от една в друга валута и по превода ще са за сметка на данъка, който се възстановява. Срокът, в който НАП трябва да обработи заявлението за връщане на ДДС от европейските фирми, е 4 месеца, ако не е поискана допълнителна информация. Ако такава има, максималният срок е 8 месеца. Възстановяването на данъка става до 10 дни след изтичане на максималните срокове по обработка на заявлението за връщане на ДДС на европейските фирми.

Столичната топлофикация иска по-високи цени

При нормалното поскъпване на парното, което да отчита повишението на стойността на природния газ, семейният бюджет не би трябвало да бъде натоварен с повече от 10 лв. на месец, и то само за месеците, в които има максимално потребление, за-

яви директорът на „Топлофикация” - София, Петко Милевски пред БНР. Ден преди това ДКЕВР обяви, че ще предложи увеличението в цените на топлофикациите да бъде в рамките на 10-11%. Директорът на столичната „Топлофикация” припомни,

че 70-80% от цената на топлинната енергия е обвързана с котировките на газа. При заявените цени от ДКЕВР тя ще се продава с над 30% под себестойността на услугата и дружеството ще влезе в още по-големи задължения.

„Лукойл” намали горивата

От вчера „Лукойл” намали цените на всички горива. Най-чувствително е намалението при пропан-бутана. Бензин А-95 Н е поевтинял с 1,53% и се продава на едро за 1 774,80 лв./1000 литра. Бензин А-98 Н се продава за 1 870,80 лв./1000 л., т. е. цената му е намалена с 1,45%. Евродизелът се продава за 1

676,40 лв./1000 л., което е поевтиняване с 1,76%. Цената на промишления газдол е намалена с 1,78% и вече се продава за 1652,40 лв./1000 литра, а на пропан-бутана е 1 662,00 лв./тон, поевтиняване с 2,12%.

Хиляди поддръжници на иранския президент Магмуд Ахмадинежад се събраха на митинг срещу опозицията в страната. Множеството, излязло по улиците на столицата Техеран, скандираше: "Крайният срок свърши! Смърт на Мусави! Зелените трябва да бъдат екзекутирани!"

Иран произвежда нови центрофуги

Техеран започна производство на ново поколение центрофуги за обогатяване на уран, които трябва да бъдат въведени в експлоатация до март 2011 г. "Произвеждаме ново поколение центрофуги, наречени ИР-3 и ИР-4", заяви ръководителят на иранската Организация за ядрена енергия Али Акбар Салехи. По думите му в Иран в момента работят 6000 центрофуги за обогатяване на уран.

Погозират министър в корупция

Пакистанският министър на отбраната Ахмед Мухтар не може да напусне страната при заминаването си на официално посещение в Китай. Причината е разследване по подозрение в корупция по време на предишното управление на страната. Няколко хиляди души са вписани в списъка на съда, отменил амнистията от 2007 г., която закриляше президента Асиф Али Зардари и неговите министри от подвеждане под отговорност за корупция.

Руските войници ще спят следобед

В мотострелкова бригада от Московския военен окръг се провежда експеримент в рамките на нова система за физическа подготовка, включваща ежедневни 5-часови спортни занимания. За възстановяване след напрежението физическо натоварване е въведен задължителен следобеден 1-часов сън, съобщи генерал-полковник Валерий Герасимов.

Осъдиха Google за 300 хиляди

Френски съд нареди на Google да прекрати дигитализирането на френски книги без одобрението на издателя. Компанията бе осъдена да плати и обезщетение от 300 000 евро. Делото беше заведено през 2006 г. от една от най-големите издателски къщи във Франция, според която над 4000 от нейните книги са били дигитализирани без съгласието ѝ. Google е извършил действия, нарушаващи авторското право във вреда на "Ло Сьой" и на още две издателства.

Кораб потъна край Ливан

Десетки хора са смятани за изчезнали, след като край Ливан потъна кораб, натоварен с овце. Плаващият под панамски флаг кораб "Дани-2" потъна на 11 мили от северния ливански град Триполи. Екипажът на кораба бил от 83 души. Досега от морето са били извадени 19 души, а съдбата на останалите 64 е неизвестна.

Клинтън подкрепя здравната реформа

Експрезидентът на САЩ Бил Клинтън призова депутатите от Демократическата партия да приемат здравната реформа, като предупреди, че отхвърлянето ѝ ще бъде "огромна грешка" за политиката, физическото, данъчното и икономическото здраве на САЩ. "Намираме се на исторически кръстопът", отбеляза Клинтън, който през 90-те направи неуспешен опит да промени системата.

Още климатични преговори догодина?

Изходът от срещата в Копенхаген не отговарял на очакванията на лидерите

Индийският премиер Манмохан Сингх заяви, че климатичната среща в Копенхаген не е изпълнила целта си и призова за преговори през 2010 г., които да приключат със споразумение, предаде АФП. Текстът на новия проект за климатично споразумение поставя за цел ограничаване на увеличаването на температурите до 2 градуса по Целзий спрямо прединдустриалната епоха, за да се предотвратят най-лошите последици от глобалното затопляне.

"Изходът не отговаря на нашите очаквания", подчерта Сингх в последния ден от дискусиите. Той призова за "последователни преговори за изграждане на наистина глобален и истински сътруднически отговор на климатичните промени, който да бъде приключен през 2010 година".

Преди това френският президент Никола Саркози заяви, че Китай блокира преговорите в Копенхаген. Възраженията на Пекин, които касаят система за мониторинг на емисиите на въглероден диоксид, са главен прелъпка, съобщи Саркози. Той се срещна с репортери след разговорите си с президента на САЩ Барак Обама и с други световни лидери. Непредвидената среща забави откриването на редовното заседание в заключителния ден на конференцията, съобщи Ройтерс.

"Има значително напрежение", добави Саркози, цитиран от Асошиейтед прес. По думите му, Китай категорично не желае да допусне международни наблюдатели да следят въглеродните му емисии и това е един от основните проблеми, блокиращи дискусиите.

От своя страна президентът на САЩ Барак Обама призова

световните лидери за общи действия за постигане на споразумение за борбата с климатичните изменения, но не предложи нови ангажменти от страна на Вашингтон за съкращаване на вредните емисии, смятано за ключов елемент от споразумението, предаде Ройтерс. Обръщайки се към участниците в срещата на върха в Копенхаген, Обама повтори досегашните американски предложения, апелира за прозрачност от останалите държави за извършвания контрол над ограничаването на емисиите им и заяви, че САЩ ще продължат да се борят с глобалното затопляне независимо от изхода на форума в датската столица.

"Времето за приказки изтече", добави той. Цял свят ни гледа днес, а способността ни за колективни действия е под съмнение и изходът е неясен, изтъкна Обама пред около

120 държавни и правителствени ръководители, цитиран от ДПА. Въпросът пред нас вече не е от какво естество е предизвикателството, а доколко сме способни да го посрещнем, посочи той.

"Напълно подкрепям позицията на американския президент Барак Обама. Трябва да се действа, а не само да се говори", заяви българският министър-председател Бойко Борисов. Големите държави замърсители поставят условия, но България също има такива, добави премиерът. Ще дадем повече пари през следващите години, защото сме солидарни с тези проблеми, допълни Борисов. Снощи ООН призова държавните лидери, които участват в световната конференция за климатичните промени в Копенхаген, да останат през нощта в датската столица, за да постигнат обвързващо споразумение.

Русия и САЩ се разбрали за СТАРТ

Делегациите на САЩ и Русия са постигнали съгласие по проектоспоразумението за съкращаване на ядрения арсенал на двете държави. То трябва да замени изтичащия Договор за съкращаване на стратегическите нападателни оръжия (СТАРТ), който изтича в края на тази година, предаде кореспондент на Интерфакс, позовавайки се на военен източник. Според него основните положения в новия договор са съгласувани от двете страни и скоро ще бъде направено официално съобщение за постигнатия консенсус. По-рано руски агенции информираха за възможността споразумението да бъде официално обявено по време на срещата между руския президент Дмитрий Медведев и американския му колега Барак Обама по време на днешния последен ден от климатичната конференция в Копенхаген. В четвъртък от Белия дом изразиха надежда, че новият договор все пак може да бъде подписан в рамките на тази година.

Румъния е шеста в ЕС по търговски дефицит

Румъния заема шестото място по размер на търговския дефицит (7 млрд. евро) сред страните в ЕС за първите девет месеца. Това сочат данни на Евростат, цитирани от електронното издание Зиаре.ком. Най-голям търговски дефицит е регистрирала в първите девет месеца Великобритания (69,9

млрд.), Франция (38,6 млрд.), Испания (36,8 млрд.), Гърция (21,6 млрд.) и Португалия (13,5 млрд.). От друга страна, Германия, Ирландия и Холандия са регистрирали най-големите излишъци за първите девет месеца на 2009 г. от съответно 91,7 млрд. евро, 29,7 млрд. евро и 27,9 млрд. евро.

Белград решава за кандидатурата си

Сръбският президент Борис Тадич съобщи, че днес ще бъде взето решение кога ще се внесе кандидатурата на Сърбия за членство в ЕС. Тадич уточни, че ще присъства на днешното заседание на правителството и ще

представи доклад за разговорите, които е провел с официалните представители на европейските държави.

Държавното ръководство планира да внесе искането във вторник, 22 декември, отбеляза в.

"Блиц". Тъй като обаче това не зависи само от управляващата коалиция и Съвета за европейска интеграция, но и от европейските партньори, държавните ръководители оставят възможност за промяна на тази дата.

Свят

Хакнаха военен план на Сеул и Вашингтон

САЩ искат да открият свое дипломатическо представителство в Северна Корея

Южнокорейските военни разследват хакерска атака на секретни материали, които предвиждат съвместни действия между Вашингтон и Сеул при нападение от страна на КНДР. Това съобщи вестник "Кориа херълд", като се позова на анонимен източник.

Планът за съвместни действия (OPLAN 5027) "изтекъл" в края на ноември, когато военен служител свързал преносимата си памет към необезопасен компютър и така е позволил атаката. Компютърните хакери, за които се предполага, че са севернокорейци, са получили достъп, използвайки IP адрес в Китай. В изтеклата информация е имало единнадесет страници важни данни, подредени в презентация. OPLAN 5027 е разработен съвместно от Южна Корея и

САЩ, които разполагат с 28 500 войници в Южна Корея.

Според анонимния източник, цитиран от изданието, ако избухне пълномасщабна война, е възможно изпращането на близо 700 хиляди американски войници в Южна Корея. За свалянето на режима на Ким Чен-ир ще бъдат изпратени също така 160 кораба и 2000 самолета. Планът обяснява и операционните насоки за войските на двете страни във военното време. Сеул е технически във война с Пхенян от 1950 г., след като Корейската война завърши с мирно споразумение без договор.

"Тече разследване, за да се установи доколко изтичането ще засегне военния ни план", съобщи говорител на военното министерство в Сеул. "Засегнатият

офицер ще бъде подложен на дисциплинарни мерки", уточни той.

Същевременно в петък американският президент Барак Обама предложи откриването на дипломатическо представителство на САЩ в Северна Корея от следващата година. Целта на тази мярка е да подобри връзките между двете страни, които нямат официални дипломатически отношения. Предложението беше отправено в писмо към севернокорейския лидер Ким Чен-ир, което специалният пратеник на САЩ относно политиката спрямо КНДР Стивън Босуърт достави при посещението си в Пхенян. Обама заяви, че откриването на такова представителство може да стане факт, ако Пхенян приключи бойкота на шестстранните преговори за ядрено разоръжаване и се завърне в следващите няколко месеца към разговорите с Китай, Япония, Русия, Южна Корея и Съединените щати.

Сняг затрупа Европа

Обилните снеговалежи във Франция, Великобритания и Белгия сериозно затрудниха въздушния и пътния трафик, блокирайки стоици пътници в разгара на празниците. Мнозина прекараха нощта на терминалите на парижкото летище "Роази-Шарл де Гол". Раздадохме матраци, одеяла и храна, а бюфетите работиха цяла нощ, посочи говорител на управлението на парижките летища. Снеговете затрудниха и високоскоростните влакове, принуждавайки ги да се движат по-бавно. Значителни снеговалежи имаше и от другата страна на Ламанша. Затворено остана летището "Лутън", закъснения имаше на "Гетуик". В Украйна снегът блокира по пътищата хиляди автомобилисти. Близо 160 селища останаха без електричество. Най-тежко засегнати са южните и източните части на Украйна. Силните ветрове и снегът натрупаха преспи, които на места са по-високи от метър, посочи министерството на извънредните ситуации, цитирано от ДПА.

Обилните снегове объркаха движението и в крайбрежни райони на Япония. Студени въздушни маси предизвикаха рекордни в Северна Япония за декември снеговалежи и рекордно ниски температури, съобщи Японската метеорологична агенция. В град Ниигата дебелината на снежната покривка достигна 28 см, което не се е случвало през декември от 24 години. Снегът предизвика хаос в транспорта. Отменени бяха 24 вътрешни полета, 62 влака бяха спрени, а един международен полет регистрира осемчасово закъснение.

ОТКРИЙТЕ СВОЕТО МЯСТО В АТЛАСА НА СВЕТА!

TRAVEL AGENCY

WWW.ATLAS-S.COM

ГР. СОФИЯ, УЛ. "ХРИСТО БЕЛЧЕВ" №1

ТЕЛ: +359 2 980 4392, 987 2008, ФАКС: +359 2 980 5579, GSM: +359 896 77 52 31

MAIL: ATLAS_TOUR@YAHOO.COM

Весела Коледа!

Щастлива Нова година!

2010

десет заповеди

девет музи

осем ноти

седем чудеса

шест сетива

пет пръста

четири посоки

три измерения

два полюса

една

ДУМА

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Неизвестни лица откраднаха прословутия надпис на немски Arbeit macht frei (Трудът освобождава) над входа на мемориала "Аушвиц-Биркенау" в Южна Полша. Желязната табела над главния вход на бившия нацистки лагер, закрепена с винтове, била откъртена между 3,30 и 5,00 ч. сутринта. В ход е полицейска акция за издирване на злосторниците. По-рано стана ясно, че Германия ще даде 60 милиона евро за реставрацията на "Аушвиц-Биркенау" в Полша, което е половината от необходимата сума за цялостния ремонт

Разследват Жак Ширак за корупция

Бившият френски президент Жак Ширак ще бъде разследван по обвинения в корупция, съобщи ДПА. Разследването ще обхване дейността на Ширак през 90-те години на миналия век, когато той бе кмет на Париж и лидер на голистката партия Сбор за републиката, която е предшественик на управляващата консервативна партия на президента Никола Саркози Съюз за народно движение. Според следствието 77-годишният

Ширак е създал в парижката община система за сключване на трудови договори за фиктивни работни места в замяна на услуги. Твърди се, че по тази схема приятели и съпартийци на Ширак от вече несъществуващата Сбор за републиката получавали заплати за дейност, която всъщност не са извършвали, и парите били отклонявани към партийната каса. Ако случаят отиде в съда, Ширак е заплашен от максимална присъда 5 години затвор и 75 000 евро глоба.

Лебедев щял да купи „Индипендънт“

Руският бизнесмен Александър Лебедев е подновил проговорите с издателство "Independent News & Media" (INM) за придобиването на издаваните от издателството вестници "Индипендънт" и "Индипендънт он Сьнди". Това съобщи в петък деловият всекидневник

"Файненшъл таймс", като се позовава на анонимни източници. Информацията за закупуването се появи още през лятото, но руският бизнесмен я опроверга. Според "Файненшъл таймс" тогава преговорите са били прекъснати заради сложното финансово положение

на издателството. Александър Лебедев вече притежава и друг британски вестник. В началото на 2009 г. той купи 75,1% от "Ивнинг Стандарт". Изданието после бе преименувано в "Лъндън Ивнинг Стандарт", което се разпространява безплатно.

Да поговорим...

Две интервюта с Егор Гайдар

Виталий ДИМАРСКИ

Първото ми интервю с Егор Гайдар беше през една ноемврийска нощ на 1991 година. Той току-що бе назначен за вицепремиер по икономическите въпроси, а на практика - за отговорник (или камикадзе, както казваше самият той) за провеждането на пазарните реформи, първата от които стана обявената през януари 1992 г. либерализация на цените. И почти веднага покани на разговор няколко свои познати журналисти,

сред които бях и аз - като бивш колега на Гайдар от списание "Комунист", където работихме под опеката на Отто Рудолфович Лацис, един от най-добрите според мен наши икономисти. На мен между другото тогава ми се струваше, че Лацис беше за Егор Тимурович професионален ориентир. Бившата сграда на ЦК на КПСС на Стария площад, където се премести Гайдар, напомняше през онази нощ известната от историческите филми картина на Смолни в навечерието на революцията. С богат съветски опит

и претрупани със съветски ордени "големи стопански дейци" на години, като студенти преди изпит, чакаха в приемната среща с 35-годишния вицепремиер, неразбирайки защо те трябва да се отчитат и да молят за нещо този младеж, говорещ на неразбираем за тях език - реформа, либерализация, пазар, приватизация, без всякакви там държавни планове и държавно снабдяване. И това наистина беше революция. Проклетата и проклиняна и до днес от мнозина наши съотечественици, дори от тези, които осъзнаваха, повтаряйки след Станислав Говорухин, че да живеем така, както живяхме в СССР, не може, но в същото време отричаше и гайдаровските реформи, неразбирайки, че пазарът и демокрацията съвсем не са идеални конструкции - имат си свои проблеми, но всички останали модели, в това число плановата, просто са още по-лоши. Сред "антигайдаровците" имаше и доста икономисти, които уж трябваше да виждат състоянието на "болния" и да разбират неизбежността от радикалната терапия. Те обаче не

приеха "лечението по гайдаровски" само защото самите претендираха за титлата на "главния руски реформатор", като че ли предчувствайки, че този, който я получи, ще остане в историята на страната. Сред частично изтрилите се (уви, времето лети!) спомени от онзи нощен разговор с 18-годишна давност въпреки това е останало ясно усещане, че и самият Гайдар още тогава, през първите дни на реформаторството си, разбираше двойствеността както на назначението си, така и предназначението - да извърши най-тежката и неблагоприятна работа, изслушвайки и търпейки вместо благодарност постоянни хули, но и да остави за себе си достойна и дълга памет в идните поколения, които и ще получат плодовете на труда и ги наричаха "момченца в розови гащички", но пък свалили розовите очила на вярата в комунистическото "светло бъдеще"...

Последното интервю на Егор Гайдар направих през юли тази година. Ето няколко откъса от него:

- От либерализиране на средствата за масова информация, с отмяна на цензурата на основните телевизионни канали.

□ Това икономически фактор ли е?

- Разбира се, защото това дисциплинира властта.

□ А в чисто икономическата сфера?

- От гледна точка на макроикономиката ние всичко, общо взето, правим правилно. Вдигнахме лихвения процент, сега леко го намалихме, променихме курса на рублата, радикално променихме бюджетните перспективи. Наложихме да платим за това - с чувствително намаляване на обемите на промишленото производство, инвестициите, БВП и с увеличаване на безработицата. Сега трябва да се справим с тези последици, да се адаптираме към новите реалности. Изходът е в повишаване на ефективността на работа на фирмите, предприятията на микроиво. Трябва да се разбере, че периодът, когато можеше да се купи "Челси", свърши.

□ Случвало се е да се чуе и това мнение: заради тези антикризисни мерки, които провеждаме, Русия напуска световните пазари. Преди всичко се има предвид откровеният протекционизъм.

- Смятам го за вреден и неправилен. Вярно е, трябва да признаем, с това се занимават всички. Тоест всички се споразумяха, че не трябва да се повтаря опитът от "великата рецесия", всички се подписаха под това, само че никой не прави нищо. Не трябва да повтаряме най-лошия световен опит. Хайде да повтаряме най-добрия...

На Егор Гайдар се падна да извърши най-тежката и неблагоприятна работа

□ По време на криза всички говорят, че на Русия са ѝ необходими реформи, модернизирание на икономиката. Не е ли опасно да се говори с нашия народ за реформи, след като е дискредитирана дори самата дума?

- По този повод имаше активна дискусия в края на 1993 - началото на 1994 година. Опонентите ни твърдяха, че народът се е уморил от реформи, че трябва да си починем, а към реформите да се върнем по-късно. Резултат на това бе дефолтът през 1998 година. Сега, когато се сблъскахме с най-тежката криза в световната икономика през последните 80 години, е очевидно, че приоритет е битката с кризата, минимизирането на последствията от нея. Но, когато излезем от кризата, ние ще трябва да намалим уязвимостта на руската икономика от това, което се случва на световните суровинни пазари. Бих казал така: кризата е времето, когато трябва да се мисли за реформи и да се подготвят реформи.

□ Напоследък постоянно се говори за необходимостта да се сложи край на "петролното проклетие" на икономиката ни и да се направи модернизация. Според вас този преход трябва да е еволюционен, постепен или чрез серия от радикални реформи?

- Това наистина изисква реформи. Доколко ще са радикални е въпрос на оценка на всяка конкретна реформа. Кризата показва на руското общество, на руския елит, че реформите, позволяващи да се диверсифицира руската икономика, са необходими. Либерализацията на цените е тежка от политическа гледна точка мярка, но технически тя е лесно реализируема. Докато укрепването на правата на частната собственост, подобряването на качеството на съдебната система, намаляването на нивото на корупцията, общата реформа на бюджетните разходи - всичко това технически са много сложни мерки. Ако искате да направите икономиката по-стабилна, диверсифицирана, по-малко зависима от пазарите на суровини, е необходимо високо качество. Тежка задача, но руските власти така или иначе ще трябва да я решават. Колкото по-рано разберат това, толкова по-добре за страната.

□ С други думи, първото условие е политическата воля? Но политиките трудно се решават на непопулярни мерки, тревожат ги собствените им рейтинги?

- А това е, защото те 10 г. живяха в условията на реални доходи на населението. Към това лесно се свиква и трудно се отвиква.

□ Ако не греша, Чърчил беше казал, че разликата между политика и държавния деец е тази, че политикът мисли за близките избори, а държавникът - за следващите поколения.

- Абсолютно вярно. Когато реалните доходи започнат бързо да падат, имате алтернатива - или ожесточаване на репресиите - всички недоволни, всички несъгласни - в затвора, лагери. Може и така, но това е път към катастрофата, което се потвърждава от целия световен опит. Това е път към още една руска революция. Или да се започва бавно, постепенно да се демократизира режимът. Това е сложен път, не е задължително той да бъде изминат за един месец. Но много страни са го преминали и днес успешно се развиват. Испания е най-естественият, но съвсем не единственият пример.

□ Какви реформи смятате за приоритетни? С какво бихте започнали вие?

Козметична Комапния Роза Импекс

REGAL Rosa Impex®

Ви пожелава Весели празници и щастлива Нова година!

Най - ново поколение клетъчна козметика

REGAL DNA

AGE CONTROL

www.rosaimpex.com

Гледна точка

www.duma.bg

Защо нямаше пленум?

В събота, 12 декември, се провали пленум на Националния съвет на БСП. Само 75 от общо 182 членове на ръководството се регистрираха за участие в заседанието и поради липсата на кворум то бе отложено. Официалното обяснение: заради лошото време в страната много членове на НС от провинцията не са успели да се явят за заседанието. Веднага обаче се появиха слухове за умишлен бойкот на пленума. Ето защо ДУМА реши да потърси истината за случилото се и зададе на няколко души от Националния съвет въпроса какви са причините, поради които пленумът не се е състоял.

Румен Овчаров,
член на НС, председател
на ГС на БСП-София:

НС не се състои от момчета на повикване

Когато се правят такива важни пленуми, сигурно трябва да се съобщава на хората малко по-рано, а не няколко часа преди самото заседание. Или час преди него. Пленумът е в София, но не всички хора са от столицата. В случая на повечето им се налагаше да пътуват и трябваше да им се съобщи поне седмица по-рано. Както по-рано трябваше да се съобщи и дневният ред на заседанието. Вече трябва да се откажем от мисленето, че Националният съвет се състои от момчета на повикване, които само чакат да им се шракне от "Позитано" с пръсти, за да дойдат да гласуват. На този пленум трябва да се приемат важни неща, което едва ли ще стане без дискусия. Тези решения трябва да бъдат обсъдени поне в Изпълнителното бюро, а според мен и в по-широки състави. Из-

лишно е да създаваме напрежение и емоции в предпразничните дни. За несъстоялия се пленум имаше значение и лошото време. Засега нямам усещане как ще протече пленумът тази неделя, защото нищо не се е случило.

Освен това започна да се търси отговорност от членовете на Националния съвет - защо и как не са отишли предната седмица. Това създава допълнително напрежение и не смятам, че е много целесъобразно. Надявам се това напрежение да отшуми. И да се проведе нормален пленум.

За да се върне доверието в БСП, трябва да се има предвид гледната точка на цялата партия, а не само нечий интерес. Това, че някой ще бъде верен и послушен на някого, съвсем не значи, че ще бъде достатъчно убедителен пред обществото.

Димитър Дъбов,
член на НС на БСП:

Приказките за бойкот са несъстоятелни

Пленумът миналата събота не се състоя заради грешка от организационно-технически характер. Някои хора са получили съобщението дори в деня, в който трябваше да се проведе заседанието. За други организацията по пристигането е била сложна и заради лошото време. Частът за начало на пленума също бе неудачно избран. Ако беше предиобед, хората от други градове можеше да намерят начин да се приберат. А така трябваше да търсят и организират пренощуването си в столицата. Оказа се, че никой не е помислил за членовете от провинцията. Трябваше да има по-добра организация - да се съобщи по-рано на всички не само за провеждането на заседанието, но и дневният ред. И не на последно място - да се отчете как ще бъде по-удобно на 180 души да дойдат до София, за да бъдат по-пълноценни за участие в такова важно заседание.

Приказките за бойкот са несъстоятелни. Просто е необходимо да се следват правилата за организиране и свикване на заседание.

Страницата подготвиха
Искра МИЛЕВА и Веселка ВЕНКОВА

Снимки БГНЕС

Антон Кутев,
член на ИБ на БСП:

Вълните на съпротивата отшумяват

Наистина, от една страна, времето попречи. От друга, имаше и чисто организационни недоработки. Бяхме свикнали, че пленумите се случват от само себе си - като кажеш на хората, те идват. Очевидно в случая трябваше да положим повече усилия, за да предупредим участниците в заседанието и да им осигурим пристигането в София. Тези мерки вече са взети за утрешния пленум. Затова съм убеден, че няма да има проблеми с провеждането на заседанието.

Неосъщественият пленум миналата събота не говори за повече проблеми от тези, за които знаем. Действително е изключителен фактът, че не се е събрал Националният съвет. Но в същото време не смятам, че има изключителни проблеми в партията. Т.е. налице е това, за

което знаем - че има някакво напрежение в някои организации. Това е очевидно. Че хора от някои организации тенденциозно не дойдоха - това също е факт. Но не смятам, че е проблем, който е в повече на партията. Не е нещо, което може да разруши БСП.

Не са отминали достатъчно вълните на съпротивата, които конгресът повдигна. Те намаляват, но продължават да се усещат. Това е временно. След утрешния пленум нещата ще продължат в посоката, в която са тръгнали.

Партията не е в цветущо състояние, но в близките няколко седмици тя вече ще покаже, че е тръгнала във върната посока. Ако продължим, имаме шанса в рамките на следващите няколко месеца да покажем реалните резултати, които хората очакват от нас.

Илия Баташки,
председател на ГС на БСП в
Пловдив, член на ИБ:

Трябва да анализираме отношението си към партията

Причините са различни и бяха обсъждани на Изпълнителното бюро. Някой от тях са строго лични, други водят към мисълта за несериозно отношение на членовете на НС, трети са съвсем банални: отсъствие поради срещи от емоционален характер - било то спортен лов, риболов или друга тръпка. Последното в кръга на шегата. Най-главната причина е политическата безотговорност на някои от членовете и тяхната невъзможност да вземат реални политически решения в трудни за партията моменти. Това ни направи смешни в очите на собствените другари, както и в очите на някои политически субекти, които наистина са само субекти, защото дори нямат присъщи структури.

Позволихме така да се отнесем със собствената си партия, че да предизвикаме собствения си сарказъм и да се осмеем пред българската общественост. Това е по-съществено, а не личните амбиции на някого за нещо, което е провокирало отсъствието му. В един партийен състав няма нищо по-важно от заседание на висшия управленски орган след конгреса. Нямаме право да се оправдаваме с каквито и да е причини, а трябва да направим анализ на собственото си отношение и към партията, и към организационните ни структури, и към организационната ни дейност.

Организационният отдел и отговорниците по организационната дейност трябва сериозно да се замислят. Случилото се е повод за сериозна оценка. Първо трябва да подобрим своята организационна работа, своето отношение към най-сериозната част от работата ни в партията и след това да дадем личен пример.

Общество

Сняг, киша, София

АИДА
ОВАНЕС

Дядо Коледа и Дядо Мраз се били разбрали ни единият да не идва в столицата. Не че софийските деца са непослушни, а защото шейните на добрите старци нямало как да минат по непочистените улици. А на старците вече им било писнало да трошат возилата си в София. И се били наслушали на кметски обещания за чистотата, кучетата, транспорта, дупките...

Дядо Мраз и Дядо Коледа обаче хванали вяра на сегашната кметница. Рекли си: "Щом обещава, ще свърши работа... Та нали самата тя като истинска дама ще иска да върви и през зимата по почистени тротоари." Уви, не би! Сега никой не знае как децата ще получат коледните и новогодишните си подаръци.

Вероятно родителите ще успеят да им обяснят, че понякога дори добрите старци са безсилни. Вероятно ще им разкажат приказката за плащането на местните данъци и такси, които са нещо като писмо до фалшив Дядо Коледа и затова не получават нежелания подарък, а стоката, за която са платили - почистени улици. Кого да обвини човек?

Ами тъй де... Как да кажеш: "Ето, кметницата ни е лоша", като видиш лъчезарната ѝ усмивка. Как да кажеш: "И тя не прави нищо, за да изглежда столицата ни поне като нормален провинциален европейски град от началото на XX век", като чуеш нежния ѝ и по майчински топъл глас на градоначалничка. Отделен въпрос е, че до момента не сме видели ни една почистена улица. Иначе режем ленти наляво и надясно. На човек сърце не му дава да нагуби толкова мила жена.

Затова ние, жителите на София, като истински абдали ще си плащаме такса смет (за центъра - около бул. "Прага" - 200 кинта за 3-стаен, в кв. "Слатина" - към 270 за тристаен) и ще газим в смет и кучешки изпращения, на десетина дни ще вулканизираме гумите на автомобилите си заради дупките, а през лятото ще стискаме здраво носовете си, за да не вдишваме вонята, излъчвана от кофите за смет.

Но, да спрем да се жалваме. По-добре да се залавяме за работа, за да заработим парички за следващото писмо до Дядо Коледа. Кое то със сигурност ще ни излезе още по-скъпо. Да се надяваме, че ще получим това, за което сме си платили, е нелепо, защото повече от ясно е, че надали ще доживеем да видим София с почистени от снега улици.

Няма новина. Снегът пак изненада обичайната. Виж, ако стане обратното...

Пепеляшка и властниците

ВЕСЕЛКА
БЕНКОВА

Журналистите трябва да критикуват обществото, а не да бъдат в услуга на богатите и известните. Този извод направи Дирк Фьоргер, директор на медийната програма за Югоизточна Европа на фондация "Конрад Аденауер", при представянето на доклада "Медиите и властта: 2009" на Лабораторията за медиен мониторинг. В Западна Европа общата тенденция също била отрицателна. В Германия комерсиалното мислене трайно изместило качествената журналистика. Който намали журналистически интерес, губи читател, а който намали незави-

симостта, губи доверие, обясни Фьоргер и подчерта, че тази тенденция води до затъпяване на хората.

Щом този извод се прави в София, явно не се отнася за Брега на слоновата кост. Не е утеша, че така може би е във всички страни от Югоизточна Европа. Очевидно е, че сравнението с Германия не трябва да ни успокоява, макар че никой не е изследвал зависимостта на "потребителите на информация" там и тук. Или точно поради тази причина.

Да "се поставиш" в услуга на доволните и преуспелите в богатото общество е някак... по-приемливо или поне по-разбираемо. Но да обясняваш "научно" и с откровена пиар фактология колко управляващите са взели нещата в свои ръце и денонощно работят в полза на обществен интерес, е някак цинично. Защото не е истина. Властници-

те властват и не е нужно да се ровим в томовете "Българско народно творчество" за примери, че "Божие то - Богу, а кесаревото - кесарю", или "Бог високо - цар далечно", а народа - кучета го яли.

Лесно е да упрекнем търпилото на обществото само защото се оказва, че извън властта проблем на медиите е намаляването на обществената нетърпимост към прояви на зависимост и влошаване качеството на журналистиката.

Ама кой "успива" така настоятелно общественото мнение? Защо го правим? Само за единия хонорар, или защото стана правило да шашваме публиката с "вкусни и четивни" главия и текстове (няма грешка, така наричаме творенията си - текстове и материали)? Заради интереса на издателя и собственика или заради собствените си псевдодушевени уют?

Или защото така правят всички? Следователно - порокът става норма...

Цинична дистанция на публиката от медиите наблюдава Ивайло Дичев и твърди, че в тях доминира частният интерес и преследването на политически и икономически интереси. Дичев отбелязва на въпросната среща, че "Бойко Борисов се вписва в поредица от неолиберални политици, както Силвио Берлускони например, и владее аудиторията с помощта на медиите". Медиите са на пазара и се борят за емоциите ни, интересното е станало основно, допълни Дичев.

Историята се повтаря - ново през 2009-а е само окървавено лице на италианския популист, пардон политик. Но нито той, нито Бойко Борисов носят в джоба си кристалната пантофка и не търсят Пепеляшка. Защото тя се е превърнала в леко момиче...

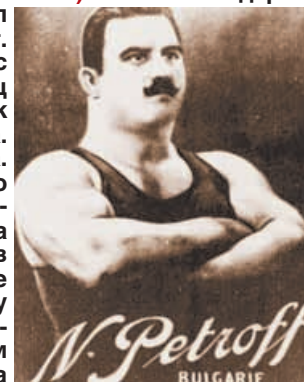
Датума

19

www.duma.bg

1873 - В ГОРНА ОРЯХОВИЦА СЕ РАЖДА НИКОЛА ПЕТРОВ (1873-1925). Той е легендарен

български състезател по борба. През 1895 г. съдбата го среща с прочутия италианец Жорж Расо, чийто цирк е отседнал в Браила. Петров го побеждава. Две седмици по-късно силният българин сразява и французина Дублие, който вижда в младежа от Балканите невероятен талант и му става учител. Едва 25-годишен, на 20 юли 1898 г. печели титлата "Шампион на Америка" в Ню Йорк. През следващата година става европейски шампион по класическа борба във Виена. През 1900 година се провежда най-големият шампионат на света по онова време. Отстранявайки съперниците си, до финала достига невероятният българин и световният шампион по борба Пол Понс. Французинът е висок 216 см и тежи 145 кг, а Никола Петров има ръст 175 см и тежи само 105 кг. Срещу силата на огромния си противник горнооряховчанинът противопоставя перфектната си техника, високо темпо и несломим дух. В осмата част на срещата Никола Петров тушира Понс и става световен шампион - най-силният човек на XIX век. Никола Петров умира на 2 януари 1925 г. в София.

1943 - В СЕЛО ЯСТРЕБИНО СА РАЗСТРЕЛЯНИ 18 ДУШИ. Сред които 6 деца, известни още като Шестте ястребинчета. Разстреляни са заедно с родителите си. Извършител е картечната рота на подпоручик Коста Йорданов. След разстрела им заедно с останалите възрастни са заровени в плитък гроб, който на следващия ден е разкопан, а телата на загиналите са изгорени на клада.

1950 - ДУАЙТ АЙЗЕНХАУЕР (1890-1969) СТАВА НАЧАЛНИК НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА САЩ. Той е американски политик и военен деец,

34-ти президент на САЩ (1953-61) и главнокомандващ съюзническите войски по време на Втората световна война с ранг на армейски генерал. Айзенхауер е назначен за председател на щабовете на армията на САЩ през ноември 1945 г., а през декември е посочен за главнокомандващ на силите на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО). Оттегля се от активна служба на 31 май 1952 г. Президентството на Айзенхауер е доминирано от студената война и продължителната конфронтация със СССР, започнала по времето на Труман. Айзенхауер е единственият американски президент, награден с британския Орден за заслуги. Умира на 28 март 1969 г. във Вашингтон след дълго боледуване.

1972 - „АПОЛО 17“ СЕ ЗАВРЪЩА НА ЗЕМЯТА. С това завършва американската програма за изпращане на хора на Луната. "Аполо 17" е единадесетата и последна пилотирана мисия до Луната и шестата, която каца на повърхността. Тя отбелязва първото нощно изстрелване, а Харисън Шмит е първият учен геолог, посетил естествения спътник на Земята. Мисията трае от 7 декември до 19 декември 1972 г.

1972 - В ГАБРОВО УМИРА КАМЕН ПИСКОВ (1909-1972). Той е български шахматист и треньор по шахмат. Роден е на 7 август 1909 г. в Шумен. След Априлските събития в България през 1925 г. емигрира в Съветския съюз. Завършва инженерство със специалност двигатели с вътрешно горене и през Втората световна война работи във военен завод в Урал. При завръщането си в България през 1945 г. става един от основоположниците на русенската шахматна школа.

2001 - 39-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ ПРИЕМА ДЕКЛАРАЦИЯ, с която препоръчва на

Министерския съвет да унищожи окончателно ракетния комплекс Р-400. Това е съветска тактическа балистична ракета, създадена в края на студената война. Стандартният модел на ракетата има обхват от 480 км и носи една ядрена бойна глава АА-60.

На фокус

www.duma.bg

МВР - прелъстено и изоставено

Снимка БГНЕС

Полицейски екшън с елементи на латиносериял

Ралица ТАБАКОВА

Преди около пет месеца Цветан Цветанов застана начело на МВР под бурните овации на полицаите. "Той е един от нас", радваха се редовите служители. "Тук съм като у дома си", отговаряше им министърът и отваряше торбата с обещанията. Полицията ще си върне самочувствието, ще си върне доверието на хората, няма да има милост към престъпниците, ще въдворим ред и спокойствие в държавата, сипеше красиви думи Цветанов, докато обикаляше страната и уволняваше шефове на дирекции.

След около пет месеца полицаите пушат недоволни, престъпниците удрят трезори и магазини през ден, стрелят се по улиците, а босове на банди за отвличания се появяват в сутрешните блокове. Цветанов обаче обещава, че ще "респектира" бандитите. Нищо, че май му бяха забранили да използва "ще"...

Докато сме в очакване въоръжените до зъби престъпници да се респектират, чуваме и познатия рефрен "Ние ги хващаме, те ги пускат". Не можем да минем и без универсалната фраза "Има сценарий за клатене на властта". Престъпниците, разбираме от словата на Цветанов и Борисов, стоят с календарче в ръка, броят дните до "значимите" визити на високи еврогости у нас и чак тогава планират ударите си.

Дали и редовите служители на МВР не получават "нареждания" да протестират и да напомнят за малките си заплати и липсата на униформи, само и само за да помрачат дните, в които Бойко и компания трябва да се похвалят пред европейските си приятели? Много конспиративни сценарии се натрупаха и все този на Цветанов не вижда бял свят.

Има престъпност, няма престъпност

"Жегата" в МВР накара вътрешния министър да позабрави гръмките фрази, че МВР ще внесе ред и спокойствие. Преориентира се към призови обществото да бъде по-бдително и укори големите фирми, че не охраняват парите си професионално. Думите му показват безпомощност и звучат като зловеща покана към престъпниците. Абсурдно е полицията, в която и да е държава, да разчита на бдителността на граждани и на частната охрана. Абсурдно е и цялото политическо ръководство в МВР да обяснява как преди празници "криминалният контингент се активизира", а после да се оправдава, че това "активизиране" е по сценарий. Някакво странно разминаване има и в методите, чрез които МВР измерва престъпността. Скок бе отчетен още в първите сто дни на новото правителство, но това бе отдалено на икономическата криза. После обаче се оказа, че скокът е малко фиктивен. Защото хората вече вярвали на полицията и по-често алармирали за престъпления. Така не скачал бандитизмът, а просто намалявала скритата престъпност.

Безпомощност издават хаотичните опити на Цветанов да обясни как така един от издирваните главорези на "Крокодилите" звъни в сутрешен блок като невинен зрител, който е видял опетнето името си по вестниците. Уж бил напуснал страната, но влязъл обратно, граничари го укрили... фактически или не. Не говори ли случката с Гейзо отново за

Снимка БГНЕС

Снимка Юрий СТОЯНОВ

явни връзки между престъпния свят и органите на реда? Та нали именно ГЕРБ заклемиха този порочен кръг и завихриха чистката в МВР, за да изкоренят този вид "обвързаност"?

Броени дни след бума на грабежите из София и страната МВР удари по бандитите със зрелищна акция срещу кръвожадна банда за отвличания. "Наглите" организирали похищенията на Ангел Бончев, Румен Гунински, Киро Киров, похвали се Цветан Цветанов. И изброи дузина прякори на главорези, които полицията дебнела от месеци: Дебелия, Йожи, Патицата, Хамстера, Културиста, Бореца. Те повече няма да отвличат, бе категоричен министърът.

Вътрешен човек

Стана ясно, че МВР имало вътрешен човек при "Наглите", който им помогнал с информация. В същото време Цветанов на няколко пъти повтори, че полицаи не са помагали на бандата. Но пък имало данни за двама или трима служители на МВР, които са държали връзка с част от престъпниците. Докато Бойко Борисов се радваше пред микрофоните, че "няма от нашите" сред бандитите, тръгна неофициална информация, че се чакат и арести на полицаи. Къде е истината - скоро ще се разбере. Паметливи любители на криминалния жанр си спомнят, че част от прякорите на "Наглите" и друг път са били мишена на ченгетата. Дали като автоджамбази, дали като тартори на наркобанди. Тогава от МВР се тухкаха, че бивши полицаи дънят акции и захранват престъпниците с информация. Някъде сюжетите се разминават, но защо да издребняваме в моментите, в които Цветанов и Борисов получават аплодисменти?

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Полицаите на два пъти излизаха на протест за последните пет месеца, откакто Бойко Борисов даде МВР на Цветанов

те му реплики се обърнаха на 180 градуса и вече обвиненията са към протестиращите, които били хора без много работа, запълващи времето си със синдикална дейност.

За мотивацията на състава

Полицаите са демотивирани, доказани в състояние да ползват личните си автомобили за служебни цели. А от другата страна чуват единствено: "Първо дайте резултати, после ще ви увеличим заплатите". И докато в МВР си разменят гневни реплики, докато реформата в структурите тече бавно и на места - хаотично, престъпниците се запасяват с все по-модерна техника, превъоръжават се, изграждат нови канали за информация и действат. Едно от обясненията на столичната РДВР за бума на грабежи миналия уикенд бе, че бандитите са прихванали честотите на полицията и са разбрали, че съставът е съсредоточен в преследването на "Крокодилите". Означава ли това, че докато хващаме едните, даваме карт-бланш за действие на останалите? След всяка специална акция срещу подземния свят става ясно, че бивши или настоящи полицаи играят в комбина с бандитите. Става ясно още, че големите групировки се знаят от МВР, че момчетата с прякорите отдавна имат досиета. Но превантивните действия липсват. Все още сме на принципа "след дъжд качулка".

Не е нужно много да разбираш от национална сигурност, за да предприемеш всичко, което се случва, коментира наскоро Йордан Бакалов от вътрешната комисия в парламента. Според него причините са много, но влияе и реформата в МВР, и демотивацията на полицаите. Той обаче смята, че по-голям проблем е престъпността, за която не четем по медиите. Това са битовите престъпления, които тормозят най-голяма част от българите. Затова и там МВР трябва да вложи повече усилие. Защото страхът от това, че ще ти откраднат телевизора, е по-силен от шока, че са гръмнали поредния наркостранец посред бял ден.

Не е ли странна обаче реакцията на самите жертви на "Наглите". И Бончев, и Гунински, и Киров са пестеливи в похвалите си към спецполицаите. Единият не бил сигурен, че ще познае похитителите си, другият имал надежда, третият искал просто МВР да си свърши работата. Рано е да се радваме, бе една от знаковите реплики на Киро Киров.

Голямата любов на премиера

Доста бързо започна да избледнява образът на супергероя Борисов, който ще се справи с лошите и ще ги вкара в затвора. "Силната ръка" се смени с оправдания за сценарий и плач за лошото наследство. Премиерът, а и вътрешният министър, често обичат да се изповядват, че МВР е голямата им любов. Явно любовта им е несподелена. Оправдайте се сами, рече Борисов на докараните почти до просия полицаи. "Поръчението, което ми направихте в МВР, да стана премиер, го направих. Сега е ваш ред". С тези думи министър-председателят се обърна към униформените, и то в деня, когато им връчваше награди. После кратко и ясно обясни на Цветанов, че няма пари дори и за облекла в МВР. Меденият месец на ГЕРБ и полицията много бързо се превърна в латиносериял със сълзи, изневери и лъжи.

Разривът между редовите служители и политическото ръководство в МВР най-ярко се усети този уикенд, когато синдикатът на униформените сваля доверието си от зам.-министър Павлин Димитров. Същият този Димитров, който преди година, като главен секретар при министър Михаил Миков, пръв застана редом с пушещите полицаи и обяви, че исканията им са напълно справедливи. Тогава той отпрати тежки думи към властта, част от която беше. Днес остри-

Назграве

В рая първото гърво било винената лоза

Истинската закрила
от зло идва от
дебелата глътка вино,
опъната издълбоко
„за своя душа и за
приятели”

Илия ЗАЙКОВ

Ако става дума за винарството в Тракия, то изглежда “заприщено” на юг, към най-големия си пазар, където от всяко джамийско минаре дебне ревнивото око на ходжата, загрижен да не би нечестивата напитка да подкопае трона на падишаха, защото и правоверните се поддавали на развращаващото изкушение.

Какво обаче знаем за севернобългарското винарство, което няма конкуренцията на гръцките, италианските и въобще - на средиземноморските вина? Тук великата река Дунав е само незначително “поточе”, прекосявано без усилие от винарските каици и гемии с българско вино. Не ниската и блатиста равнина, северно от Дунава, а високият южен бряг от Видин до Тулча е безспорната “Влашка винарна” в продължение на столетия.

Редица от нашите възрожденски автори, сред които и Раковски, пък смятали, че молдовските и бесарабските вина на трапезите на румънските домолета също са български. При това с абсолютно основание, доколкото голяма част от тамошните лоза са засаждани от български изселници, пристигнали да търсят убежище по тези места.

Според историческите свидетелства пък, от XVII век насетне българските вина започват да изместват даже токайските от пазарите на Централна и Северна Европа. Тоест - дори могъщото течение на Дунав не успяло да спре българското вино, пробиващо си път нагоре по реката. Колкото до самата Турция, а и до Византия преди нея, разположените на три континента империи били фактически гигантски “общ пазар”, надминаващ далече днешния Европейски съюз. Имало българи, лозари и винари, по средиземноморските острови. По оценки на европейски пътешественици от времната на султаните нашенци били много по-големи майстори в лозарството и винарството от прехвалените гърци, които ги бивало повече като мореплаватели и рибари.

Може да е до особеностите на агротехниката, но дори хлябът - това всеобхватно божество - отдавна вече не стига до трапезата ни иначе, освен с помощта на огромни земеделски машини и автоматизирани фурни. Виното обаче продължава да получава и да разпраща импулсите си чрез ръцете човечески: от резитбата на лозите по св. Трифон Зарезан до есента на гроздобера и нежното, почти ритуал-

Винената лоза на живота

но докосване до всеки грозд, както това е ставало и преди хилядолетия.

В любовта на българина към лозата има някаква особена двойственост, тя е едновременно и отческа, и синовна. Твърдейки, че лозата трябва да се отглежда като малко дете, той винаги е живял под клонките ѝ като под майчина прегръдка. Като винетка от огромната книга на народния живот обаче лозата не е декоративен, а съдържателен елемент. “Винетка” също идва от “вино”, което пък възхожда към индоевропейското “винт”, “вия се” за лозата и напомня за нещо действително безкрайно и безсмъртно.

Сам Бог нарича себе си не как да е, а “истинската лоза”, без нея не е възможна нито една картина на домашната любов, изобилието и мирния живот: “Жена ти в твой дом да бъде като плодита лозница, синовете ти - като маслинен клонки около твоята трапеза. И никой не ще те плаши, защото устата на Господ са изrekli това”.

Освен чиста радост от живота и надежда за стопански просперитет, виното е приело през хилядолетията като свои задължения десетки и стотици социални, ритуални и регулативни функции, чиято цел е да слагат ред във взаимоотношенията между хората, в това число и като посредник със света на мъртвите при помени и погребения. Почти до края на XIX век то е главният, ако не и единствен гарант и “печат”

при сключването на всякакви контракти и договори: от женитбата, като юридически акт, до наемането на аргати и даването на пари на заем.

Кузман Шапкарев казва, че при нарушаването на някаква уговорка или договор, засегнатата страна неизменно изтъквала, че е било пита “кърчма” или клетвено вино. Звучи парадоксално, но това е бил аргумент, валиден дори пред последната възможна инстанция - турския кадия, който поне привидно е трябвало да вярва, че виното е дело на дявола.

За да е сигурно, че ще се раждат мъжки деца, при въвеждането на невестата в новия ѝ дом тя трябвало да се хване за чеп на някоя по-голяма бъчва. Още в пелени, отроците се “запойвали” с вино, а при първото им обредно къпане в коритото също се капвало от него, за да растат здрави, тоест - бели и червени. С помощта на виното се гонели всякакви змейове и вампири, а болестите се примамвали извън селата. В този случай било достатъчно бъкне вино, сложено нейде на път и кръстопът. Лудо, непокорно и артистично по рождение, виното моментално заемало пусия, очаквайки всички мислими и немислими злини и нещастия, които биха могли да сполетят хората без него. Нека му отдадем заслуженото като закрилник и през страшните “логани” дни и нощи от Коледа до Йордановден. Истинската закрила идвала от дебелата глътка вино, опъната издълбоко.

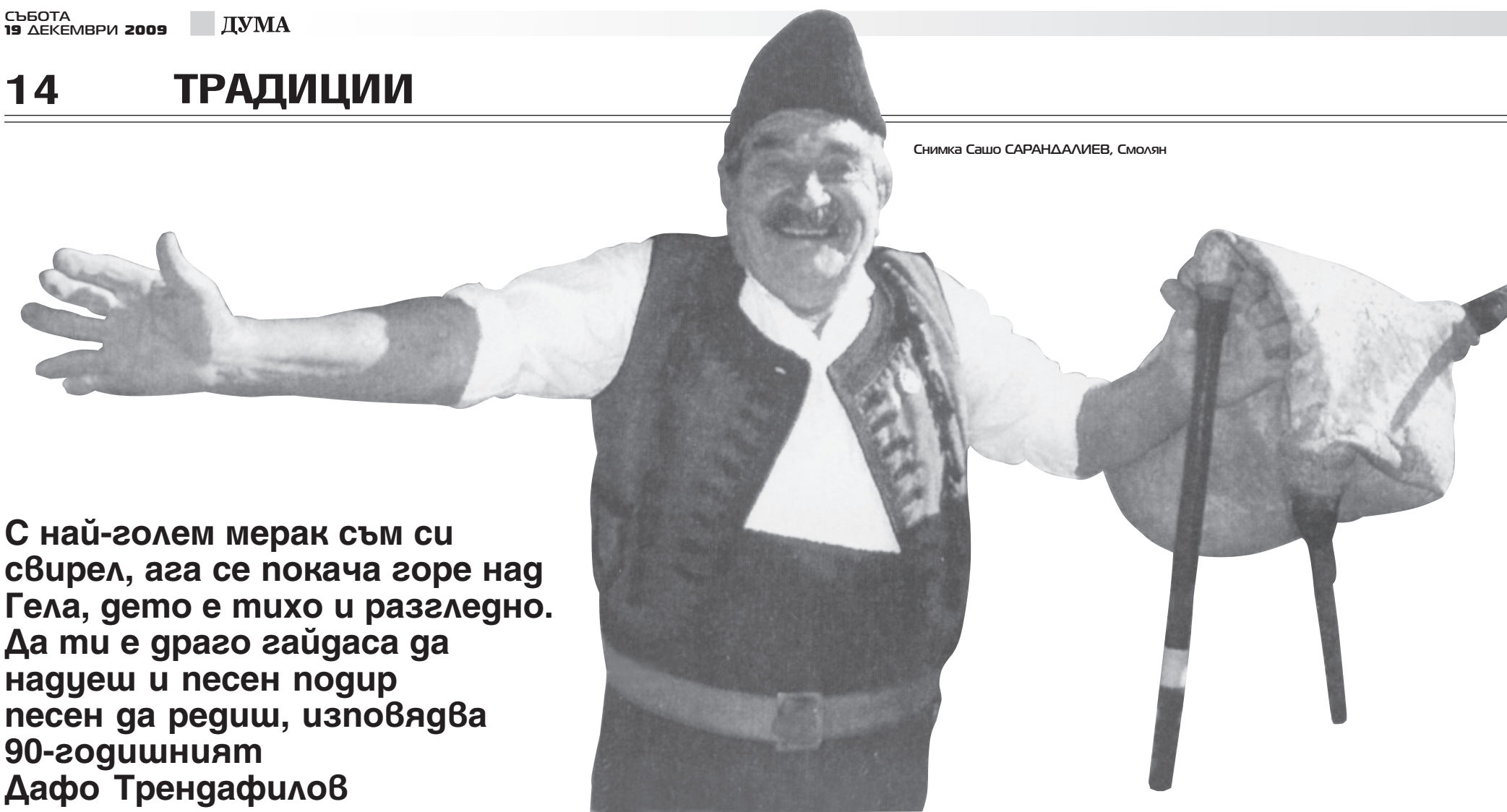
Независимо от всичките му битови пакости, то не участва в правенето на зло, на магии и обреди и дори случайно разлято на земята, е пак на добро.

Раковски отбелязва, че “българи въобще не употребяват прихитрини във виноделие си”. Нашенецът едва ли не и до днес смята, че не толкова чистите съдове и чистото, отбрано грозде, колкото “чистото сърце” е истинската мая на хубавото вино, каквото и да означава този “фермент” за производството.

Малко по малко нашите селяни започват да се учат на винарство “по книга”, което да задоволи претенциите на капризните “граждани” и на чуждестранните търговци, но винаги им се намират и по “едно-две бурилчета вино за своя душа и за приятели”. Те, разбира се, са налетели при спазването на някакви митични предписания, останали от прадедните времена, когато първото дърво, бучнато в рая, се оказало не ябълката на греха, а винената лоза на живота.

За своя душа и за приятели

Снимка Сашо САРАНДАЛИЕВ, Смолян

С най-голем мерак съм си свирел, ага се покача горе наг Гела, гето е тихо и разгледно. Да ти е драго гайдаса да нагуеш и песен подир песен да редиш, изповягва 90-годишният Дафо Трендафилов

Като млада невяста, разнежена от любов и радост

Китното село Гела

Димитър КОЛЧЕВ

Бях слушал за гайдаджията Дафо Трендафилов от село Гела. И гайдата му бях слушал на грамофонен запис. Познавах го отдавна като закупчик на бакалски стоки и магазинер в широколюшкия "Селкооп". В някоя и друга моя командировка из този Родопски район дори бях разговарял с този мустакат петдесетинагодишен тогавашък.

В един отдавнашен пролетен ден влязох да обядвам в широколюшкия ресторант-кръчма. На една маса там беше и бай Дафо. Зарадван, седнах при него. Да, ама той бе оставил гайдата си на село. Учителят Андон Балабански, с който също се познавахме, се прислапиха на нашата маса. Знаеики, че се захласвам да слушам свирнята на родопска каба-гайда, Андон разпери ръце, като да ни прегърне. Знам, другарю Колчеве, че ти се сега гайдата да причуеш, ама не е за дерт това, че Дафо е без гайдата си.

Ще идем у дома. Татко ми ще ни посвири, та да видиш ще спял чилияк как с гайда песен хубавка докарва... И ти, Дафо, ще надуеш бащината ми гайда, та душа да му се насити на човека...

Тръгнахме, а пък Андон отвори едни спадки и дълги приказки за музикалните традиции на Широколюшко, за четирикатните празнични хора, за времето, когато в този чудесен родопски край са се наброявали до сто гайдаджии... Беше драго на Андона, че ще видя татко му - един от прочутите гайдаджии, крепил се до днес само с душа, вкопчена в изсъхналата му снага и в мерака за гайдата.

Увита грижливо в найлонов плик, гайдата подпираше главата на стареца, легнал до печката. Шом влязохме, дядо Тодор Балабански се понадигна и протегна костеливата си десница да ни здрависа.

- Тате - рече Андон, - тоя човек е дошъл да му посвириш. И гелси Дафо е тука. Ха вземи, тате, гайдата!

- Ето я! - каза дядо Тодор и с привычни движения разви меха, нагласи кала-

мите на бурчилото и гайдуницата. На мъчителни пресекулки наду меха, стисна го под мишница и гайдуницата изви припрън висок глас.

Весела песен засвири старецът. Навън бе пролет и той я усещаше. Защото бяха дошли гости с уважение и мерак да чуят неговата песен.

Пръстите върху гайдуницата се местеха вярно и сигурно. Костеливата, присвита над белия мех левица натискаше привычно и внимателно. А гайдуницата даде глас на "Дуйни ми, лъхони, бел ветре, раздуй ми бели снегове, стори ми потчек да мина..." Вперените в нас невиджашчи очи бяха тръгнали през присойките и минзухарените бърчинки, през бълболовите снежни поточета на Карлъка и топлия вятър, раздул белите облачни платна в синьото родопско небе.

- А пък дето ме питаше одеве как и кой ме е учил на гайда - намеси се Дафо, сякаш четеше мислите ми, - ще ти кажа, че

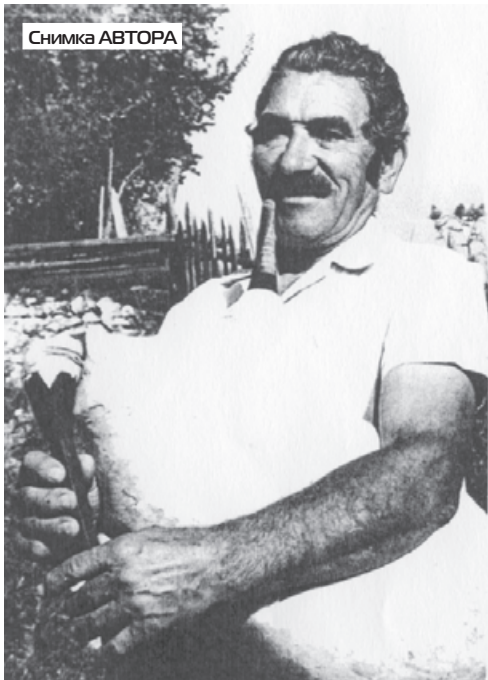
планината учи гайдаджията на песен...

С най-голем мерак съм си свирел, ага се покача горе над Гела, дето е тихо и разгледно. Да ти е драго гайдаса да надуеш и песен подир песен да редиш... - Дядо Тодоре, почина си - обади се тактично Дафо, - пък дай да опитам твоята гайда. - И наду яко меха Дафо, а гайдуницата наливаше душа в песента за Дельо хайдутин...

Слушаха захласнати и гайдарите Димитър Гривнин и Саво Златев. По ред здравословни причини там бе забранено да надуват мех и да свирят. Само сълзи се проточиха по бузите им...

А гайдата в Дафовите ръце не свиреше, ами пееше като жена - като млада невяста, разнежена от любов и радост, запяла заради радост и живот...

Започнал съм да свира от пет-шест-седемгодишен - захвана да ми разказва Дафо. - На пицалка, окарина и малък кавал. Добре майсторех на тех песнички. Брат ми Ангел бе взел гайда от един братовчед. Не помня колко време я разсвира, ама на март 1935-а го взеха войник. Остави гайдата у дома. А пък я грейнах от радост и я не оставих нито ден, докато взех да докарвам свирня, по-добре от батя си.

Снимка АВТОРА

Като ме послуша аднаж калеко Стоил, дядото на Радка Кушлева, направо ахна... Тази му възхита ми даде такъв кураж, че и до днеска не съм гайдаджилъка оставил.

Жал ми е да слушам Дафо, като знам, че той от две-три години гайда не е похващал. Стар е вече, а тендоватинит ли е, що е, ама има моменти, когато не може да натиска меха с левицата си, нито пък му стига солук да надуе и мех, и гайдуница. А пък и преди шест години починала жена му Цона. Тя била весела жена - хем певца, хем хороходка и център по седемки и попрелки.

Много ми липсва - с треперещ глас казва Дафо. - Верно е, дето имам две щерки и двамина сина, осмина внуци и петима правнуци. Ала ми е бално (жално - б.а.), че ни щерки, ни синове, внуци имат музикални мерици. Само

една правнучка е музикално жадна

В Пловдив е. Свири на пиано, ала е още мутка (малка - б.а.), ама пък я вервам, че от нея ще стане голем музикант.

Сам съм си тука - продължава Дафо, - та и крава са продадох, та и млеко трябва да купувам. Съжалявам, оти тука хората ме уважават и обичат, та щеха и говедото да пасат, че и да го доят, ала сега откъде крава да диря тепърва...

Навремето, когато човекът си взе от братовчедата ми гайдата - връща се Дафо назад във времето, - и я останах без гайда, чудех се какво да сторя, ето че пак извадих късметъ... Нали пасех бащините ми овце, един ден една група жетвари от село Мугла ме пресрещнаха и ми поискаха да им продам един брав. Чеверие да си сторят, Дадох им, а татка си изпогах, че волък е овцата отсурнал. Ам'как, като той ми не даваше пари за гайда. На 21 септември 1935 г. (каква памет на човек в 90-те - б.а.) става събор в Гела. Заръчах на братовчед ми да донесе същата гайда, дето си я беха взели преди, и я купих с парите от овцата. Свирих с нея два месеца. Времето бе дъжделиво и я остави окочена в овчарника. А като се върнах една вечер, нямаше я гайдата.

През зимата ходих като горски работник. Припечелих някъв лев и купих гайдата на Саво Златев. Не ми харесваше гласът ѝ, та я продадох. Купих си гайда от Тодор Шишков от Солища. Той майстореше гайди, които беха много хубави. Гайдуницата от тая гайда и до днес е на мояса гайда.

Същият майстор Шишков почина през юни 1965-а. Помолх жена му - кака Мария, да ми продаде неговите инструменти за правене на гайди. Купих ги и

започнах сам да правя гайди

Не съм водил дневник за броя им, но по памет знам, че са около петстотин.

По онова време нямаше дискотеки касу ейзга - слава Богу! Ами нели Гела беше многолюдно, та се събрахме на попрелки и миджии (помощ при строителни работи и обработка на земеделска продукция - б.а.). Аз свирех, а момичетата пееха. По техните песни учех и мелодията, а че и текстовете на песните. Всичкото това беше между 1934 и 1941 г. В това време хората живееха по-спокойно, бяха по-весели. Имаха достатъчно да ядене, и за пиене. Правеха богати сватби, кръщенета и съборове. А пък и на мене най-вървеше свирнята с гайдата.

Няма да забравя - продължава разказа си Дафо, - колко радостен бях, когато ме покани Васил Узунов да свира на неговата сватба на 30 декември 1940-а. От топка моя много гайдаджие в Широколюшко!

Свирих и на още две-три сватби, а на първи февруари сетната година отидох войник. Първите три месеца гайдата бе с мене. Ала при първата домашна отпус-ка си я оставих у дома. Като ми свърши редовната служба, останах свърхсрочно като старшина. Та до август 1946-а.

И ще поверяш ли, да ти кажа, че като надух гайдаса, дето не бех я по-барвал шест години, та като засвирих пак така, както че до вчера все съм свирил, та сълзи овлагнаха очите ми!...

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Станахме още по-известни с моя шурей Михал Калфов, когато с него организирахме самодевен танцов състав, чието начало бе в 1953 г. Ходихме с него в по-големите селища в Смолянско и

училището да ги угадат по дупките на гайдуницата. Кой от тях ще станат добри гайдаджие, си личеше веднага, още първите месеци. Хелем, като минеше първата учебна година, те се проявиха.

всякога ни се радваха...

И като се прочух веќе извън нашаса планина

збоха да вървът покани откъде ли не за сватби. Та и чак от Тутракан. Веселях сватбари в Горна Оряховица, Пазарджик, Пещера, Девин, на няколко сватби в Пампорово и Лъки. И на много богаташки сватби в парк-хотел "Москва" в столицата. Свирил съм на надсвирвания в Корпвещенските съборове и винаги съм първи награди земах.

...А пък да ти кажа ли как при първото ми излизане зад граница, беше в град Зул в ГДР. Вдигнах на крака публика, викана би-и-с, и мнозина - през сълзи.

Оттам сетне странствах в СССР, 1972-ра, 1974-а в Чехия, 1979-а - в Унгария, в отатъшна Германия - в 1981-ва, в 1985-а - в Полша, в 1988-ата в Италия, и в 1996-ата в Холандия. В Холандия ходих по повод награждаването ми от правителството за околосветско пътуване. Ама я защо да харча държавни пари дотолкова, та отлетях само до Холандия. Чиновникът, дето да ми плати пътуването, сторил някаква далавера, та не ми платил нах там и обратно. Ами добре роднини, тя родата ми голема, та събраха пари за билета.

Когато бе открито училището за народни инструменти и народно пеење в Широка лъка, в 1971 г., неговият директор Манол Радичев ме назначи преподавател на гайдарско изкуство. Там работих до края на учебната година 1992-ра. Минали са шест или седем випуска да уча млади гайдари и гайдарки. Мой ученик е и най-добрият сега майстор на каба гайдата Петър Янев, който винаги придружава песента на Валя Балканска. Казват, че негована гайда на Дельовата песен придружава Валя. Ала не е верно, оти американският професор Сейгън е преценил, че мояса гайда най-върви на Дельовата. Така че пак може да се прецени, като се слуша Петьо и запис на диска на мояса гайда. Тя е на номер 18 от диска.

Дафо е получавал

толкова награди, че не им помни броя

нито къде е оценяван... И продължава разказът на Дафо: Не знам нотите, ала учех децата в

музиковедка, дето викат. Помоли ме да ида по-нависоко, а тя съдна в двора. Там да ме слуша. Като изсвирих три-четри хапи и слезох ду нехи, попита ме за колко ги продавам. Рекох ѝ: Дваста, дваста и педесе. А тя: А бе човеко, че ти направо ги подаряваш! Знаеш калко вълшебно се чуваш от високото?! И без да се мисли ми даде пет стотарки.

Разказвам сега за Дафо, а ми е жал, дето от три години не е засвирвал. Жал ми е, че самотува на село. Ама пък и той казва, че ако е слязъл да живее при щерките и внуците в Пловдив (синовете му живеят в Девин), нямало е да оживее до такава старост.

Попитах го неотдавна:

- Дафо, ти свирил ли си с оркестър "Сто каба гайди", създаден от Апостол Кисъев?

- Посвирих няколко пъти - отговори ми, - ала докато правеха концерти из Смолянско или ду Пловдив, а сетне за подпечене, отказах. Оти как да се отделям от Гела, щото

тука ми е най-харно, га знаеш!

А за безукорната добросъвестност на Дафо Манолов Трендафилов си спомням следния показателен случай:

Малцина знаят колко трудно е било Дафому да работи в училището, а че и два-три пъти да се качва по нааногрото до Гела. Да си поработи кърската работа, да коси дважд ливадата, да подрине в обора, дето не е за жена му Цона работа, както и коситбите, че и да постегне кое-що из старата къща...

Веднъж, подир свирнята му на една пещерска сватба, Дафо хванал пътя за София. Имал да получава хонорари от "Балкантон" и от телевизията. На първата каса свършил добре работата. Ала в телевизията касиерката, като намерила фиша му, погледнала го и рекла: "Паспорта?" А у Дафо - къде ти паспорт... Той първо гледал, където и да тръгне, гайдата да не забрави. "Не нося у мене, рекъл Дафо. А не може ли по пощата?" - рекъл. "Не!" - отскляка касиерката. "Ами тука, в телевизията, ме познават няколко човека." "И така не може!", пак се согнала касиерката.

Тръгнал си Дафо с влака за Пловдив. А той - претълкан с пътници. Оставил Дафо чантата с гайдата в едно купе, а той се изправил в коридора. На гара Септември сплезил много хора, та Дафо седнал в съседното купе на туи, дето оставил гайдата. Като спрл влака на пловдивската гара, Дафо отишъл до купето с гайдата, ала я нямало. И пътниците от това купе ги нямало. Дафо се стреснал, та веднага отишъл и дал заявление до съответното МВР, а и на началник гарата се обадил. И си заминал за Гела. И все по-спокоен ставал, защото, като оставил гайдата в купето, за секунди обходил лицата на пътниците. Видели му се честни хора. Те дали на гарови служители чантата, а щерка му Величка, жителка на Пловдив, му изпратила чантата с гайдата на село.

- С един поглед разбрах, че хората в купето са честни люде - разказвал Дафо на жена си Цона. - А мене в телевизията не поверяха. Нито на лицето и очите ми, нито на гайдата ми...

Не се разсърдил Дафо никому, че трябвало пак да пътува до столицата. Ала и до днес той се въълнува при тоя спомен. И си мисли, че песента, хубавата човешка песен е хилядолетно по-стара от каквито и да е паспорти. Песента шества през граници и морета без паспорт. И радва, носи сила на човеците...

Снимка "BALKANFOLK"

Младата смяна, която ще пази традициите и ще ги пренесе в бъдещето

Бракът е мъртъв! Силната хватка на закона и предразсъдъците вече се разхлаби. Освободени сме от суровото задължение да запазим ужасния си брак в името на децата и за "пред хората". Процентът на разводите остана на постоянното ниво от близо 50% за последното десетилетие. Лесният начин, по който влизаме във връзки и ги прекратяваме, често превръща брака в нещо като спорт. Навремето бракът като институция беше ценен заради практичното разпределение на ролите: таткото, който изкарва прехраната и майката, която се грижи за дома.

Сега обаче искаме всичко: партньор, който споделя нашите вкусове и статус, който ни приема заради това, което сме, който ни обича, заради всички онези причини, които ние смятаме, че си заслужават, който ни помага да станем личността, която винаги сме искали да бъдем.

Това ли е всичко?...

Избягахме от твърдо установения социален ред, като вместо това приехме още по-обременяващ мандат: да намерим идеалния партньор. И всяко нещо, което сметнем, че не достига на идеалния образ, става причина да се питаме: "Това ли е всичко, което може да се намери? Щастлив ли съм толкова, колкото трябва да бъда? Възможно ли е там някъде да има някой по-добър за мен?" И често, отговаряйки "да" на последния въпрос, ставаме жертва на собствените си велики очаквания. Този "някой", разбира се, е нашата "душа-близък", мъжът или жената, който ще ни отърве от нашите слабости, ще провокира изявата на най-доброто у нас и ще ни оказва постоянно онази помощ и респект, които са същността на съвременната връзка.

Истината е, че малко бракове или връзки постоянно следват този идеал. Резултатът е един малък собствен ад, в който ние уж страшно държим на партньора си, но също така - тайничко - сме прекрачили с единия крак прага на вратата към сърцето си. Постъпвайки по този начин, ние подлагаме нашата връзка на непрекъсната ревизия: "Дали няма да съм по-щастлив, умен и по-добър човек с някой друг?" Това е едно болезнено колебание, присъщо на модерния свят.

"Нищо друго не е причинило повече нещастие, отколкото концепцията за душата-близък", казва психиатърът от Атланта Франк Питман. Той дава за пример със социален работник, който се оженил за бизнесдама, когато бил малко над 20-те. Джон срещнал друга жена, психоложка, когато бил на 29 и след две години брачна агония, напуснал жена си - заради другата. Но нещата не се получили - след четиригодишно съжителство и увеличаващ се натиск от нейна страна да се оженият, той напуснал и нея. Сега Джон осъзнава, че връзката с жена му е била солидна и с бъдеще, но мисли, че не е бил способен да разбере това преди 10 години, когато я е напуснал. Винаги имаше някой по-добър зад ъгъла и това превръщаше сигурността и спокойствието на брака в отегчение и рутина. Беше трудно да се устои на привличането на жени, които изглеждаха по-вълнуващи.

Феноменът - стабилен двуличие

По същата причина, много от нас не се отказват от обвързването, но и от

МИТЪТ

за идеалния партньор...

Проблемът как вечно продължаващото търсене на идеалната любов може да ви попречи да се наслаждавате на брака или на връзката, която имате, вече е разнищен от психолозите

правото да продължат да търсят. Психолозите наричат това поведение "стабилно двуличие". А именно да ходиш по ръба на връзката - ти си в нея, но не и за нея. Има милион начини да го правиш: да имаш връзка, но да не си сигурен, че я искаш; да си държиш окото отворено за по-добри "сделки"; да избереш някой, с който е невъзможно да бъдеш или е далеч.

А всъщност обвързването и брака предлагат истински физически и финансови "награди". Да се хвалят ползите от брака може да звучи като остаряла политическа риторика, но не-предубедените социологически проучвания го казват: хората, които имат връзка имат много повече от самотниците, поне среднестатистически. Женените са по-стабилни финансово, според Линда Уейт, социолог от университета на Чикаго. Както женените мъже, така и омъжените жени имат повече "придобивки" от тези без партньор, като специално при жените разликите най-често са много големи.

Ползите обаче отиват далеч отвъд спестовната касичка. Женените имат тенденция да живеят по-дълго от тези,

които са сами. Двойките също така живеят по-добре: "Когато хората очакват да останат заедно, казва Уейт, те обединяват ресурсите си, като повишават стандарта си на живот. Те също така обединяват индивидуалните си умения - например в готвенето или управлението на финансите и постигат по-добри резултати. Като цяло жените подобряват здравословното състояние на мъжете си, като прекратяват глупавите ергенски навици и настояват партньорите им да спортуват и да им ядат зеленчуците. А също и хората, които не сравняват партньорите си с някой друг в леглото, имат по-малко сексуални проблеми и са по-емоционално задоволени от секса. Връзката не трябва да е постоянно прекрасна и вълнуваща, за да е по-добър животът - статистиката е еднаква както за посредствените бракове, така и за пламенните".

Прагматичните ползи от партньорството

са тези, които са стоели на преден план преди години. Идеята за брака

като средство за самоусъвършенстване и щастие, е относително нова. Проучвания сред ученици от горните класове и студенти, правени преди 50-60 години, показват, че най-много от тях са искали да се оженият, за да имат деца или за да притежават жилище. Към днешна дата повечето казват, че искат да се оженият "по любов". Този акцент върху емоционалното в брака прави двойките зле подготвени за реалностите, с които вероятно ще се сблъскат.

Тъй като ранната фаза на връзката е белязана с въодушевление и идеализация, "много романтични, страстни двойки очакват това въодушевление да продължи винаги", казва Бари МакКарти, клиничен психолог. Жадувайки за онази енергия на първите дни, след време хората започват да я търсят другаде или се разделят.

Намаляващата страст често се интерпретира като погребален звън за връзката. Започвате да се чудите дали сте били прави в преценката си един за друг, в крайна сметка. Чувствате се комфортно заедно, но не усещате същата онази специална връзка помежду си, като в началото. Започвате да се чудите дали няма да е по-честно и смело просто да приемете, че не се получава и да приключите? Хората са подвеждани да смятат, че оставяйки обвързани в брак, който не ги кара да се чувстват безкрайно щастливи, е равностойно на екзистенциално предателство. Постоянният социален натиск да имате всичко от страховтен сексуален живот, чудесно семейство до кариера, висок социален статус, скъпа кола и домът на мечтите, кара хората да се срамуват от техните не съвсем перфектни връзки и

да се питат дали те си струват усилията да ги поддържат. Чувства като неудовлетвореност и разочарование са естествени, но могат да изглеждат недопустими, когато стандартите са стигнали небето. Върху брака се е натрупал огромен натиск да постигне някакъв нереалистичен идеал,

Фикцията „пълна съвместимост“

Всъщност психолозите твърдят, че няма такова нещо като пълна съвместимост. Бракът е "машина на несъгласието", всички двойки имат противоречия за едни и същи неща. Ние имаме една изключително романтизирана представа, че ако сме с "правилния" човек, не бихме се карали. Разногласията винаги са се въртели около парите, децата, секса и свободното време, но психологът Джон Готман показва, че щастливо женените двойки имат несъгласия по тези въпроси точно толкова, колкото и двойките, които са се развели.

Това за "грешния партньор" е митология, браковете са несъвместими, те са между хора от различни семейства, хора, които имат различно виждане за нещата. Магията е в способността да виждате нещата както през очите на партньора си, така и през собствените си очи.

Колко всъщност знаете за така наречената битка между двата пола. Какви са, ако има такива според вас, разликите между мъжете и жените?

Отговорите на изброените по-долу въпроси и вижте тълкуването на отговорите в края. Ако искате наистина да оцените обективно собствените си знания, не ползвайте Google, преди да сте отговорили - той наистина ще ви помогне и в този случай, но нека е след това.

1. Вярно или невярно: спрейовете, които съдържат синтетични феромони, които би трябвало да привличат другия пол, наистина работят?

2. Кой според статистиката прави по-редовно секс? Хората, които живеят сами, или тези, които живеят по двойки?

3. Вярно или невярно: има научни доказателства, че мъжете наистина са по-умни от жените?

4. Вярно или невярно: странно, но жените, чийто ръст е под 1.60 м наистина ползват червен лак за нокти по-често от тези, които са по-високи?

5. Какъв процент от хората допускат, че биха могли да правят секс на работното място?

A. 5
B. 12
C. 34
D. 60

6. Вярно или невярно: жените понасят повече болка от мъжете?

7. Вярно или невярно: мъжете са по-склонни да поемат рискове, отколкото жените?

8. По колко гена се различават мъжът и жената?

A. 150
B. 4
C. 33
D. 78

9. Вярно или невярно: от емоционална гледна точка разводът е по-болезнен и се понася по-трудно от мъжете, отколкото от жените?

10. Според различните допитвания частта от мъжкото тяло, която жените първо забелязват, е:

A. Косата
B. задните части
C. очите
D. ръцете

Още за „битката между половете”

Отговори:

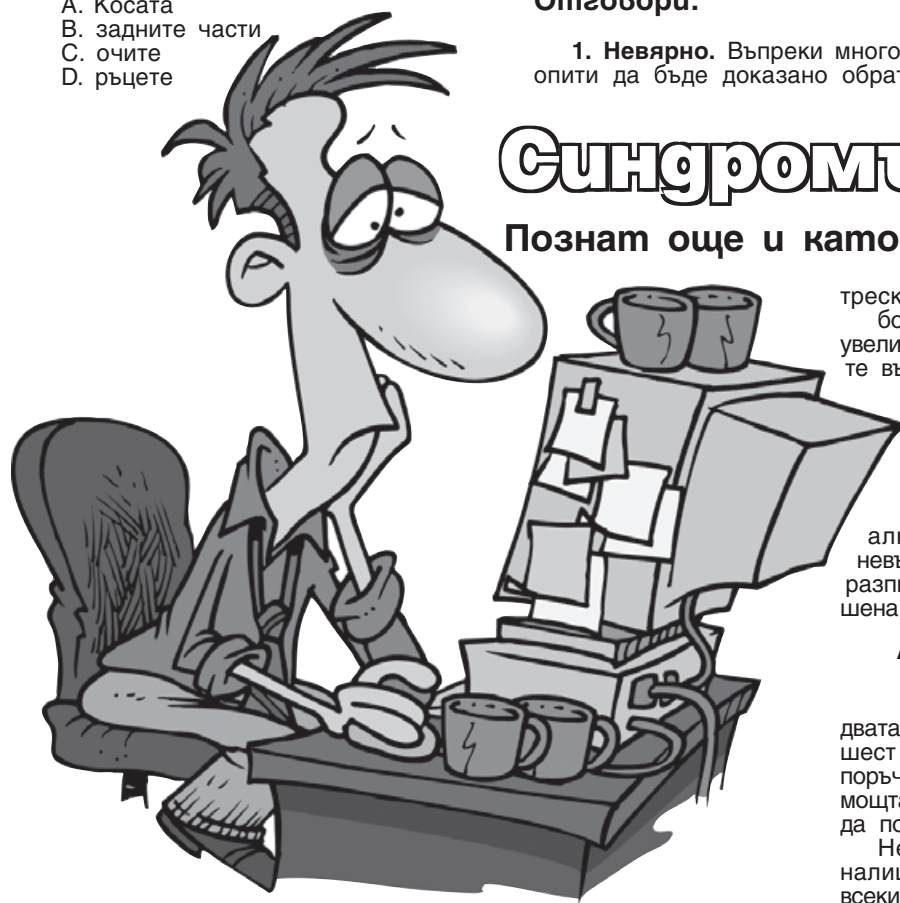
1. **Невярно.** Въпреки многобройните опити да бъде доказано обратното, на

настоящия етап няма научни доказателства, че тези спрейове правят нещо повече от това да изпразнят джоба ви.

2. **Обвързаните с траен партньор.**

Синдромът на хроничната умора

Познат още и като „грипът на младите карьеристи”

треска
болка и дращене в гърлото, увеличаване на шийните, тилните възли, мускулна отпадналост
болестност на отделни групи мускули
разстройство в съня
периодично главоболие
депресия
намаляване на интелектуалните способности - невъзможност за концентрация, разпиляност на мисълта, повишена раздразнителност...

Ако сте открили у себе си

двата основни признака и поне шест от второстепенните, препоръчително е да потърсите помощта на лекар-имунолог, който да постави точна диагноза.

Не е задължително да са налице всички симптоми. При всеки човек болестта протича по свой начин: неочаквано се появява алергия или страх от заобикалящия свят, нарушения в работата на бъбреците, черния дроб, сърцето и органите на стомашно-чревния тракт, без видима причина може рязко да се стигне до отслабване или до окапване на косата.

Синдромът на хроничната умора променя и характера: веселият и общителен човек става мрачен филантроп, а силният и увереният - слаб и нерешителен.

Синдромът често се „крие” зад други заболявания, но понякога е обратното - някои други нарушения могат да приличат на него.

Затова диагностиката се базира на метода на изключване на другите заболявания - асте-

ния след грип, тежка депресия, гъбични и микробни инфекции, склероза, ХИВ-инфекции, злокачествени новообразувания и т.н.

Пазете се от конфликти

Да се постави правилната диагноза означава да се постигне половината от успеха. Останалото е да се назначи правилното лечение. А то е нетрадиционно: автотренинг, рефлекс- и психотерапия, прилагане на антидепресанти в малки дози, корекция на имунитета.

Главното е болният да не са подпада на отчаянието. Специалистите смятат, че този синдром поразява преди всичко хората с отслабнал имунитет и с „опнати” нерви. Това означава, че най-лесният и достъпен метод на профилактика на заболяването е укрепване на имунната и нервната система.

Затова и най-добрият съвет е: пазете се от конфликтни ситуации, скандали и кавги. Не преживявайте дълго неприятностите, не ги приемайте твърде сериозно. Опитвайте се да откривате във всичко положителните страни.

Носете достатъчно леки и удобни дрехи. От време на време ходете боси по паркета или килима у дома. Не се страхувайте от чистия въздух. Разхождайте се поне 1-1,5 часа дневно на чист въздух.

Взимайки си душ, като намалявате постепенно температурата на водата. Поставяйте краката си за 5-10 минути в леген със студена вода. Започнете с вода с температура 30 градуса, а после постепенно намалявайте нейна-

75% от тях твърдят, че правят секс веднъж седмично, докато само 33 на сто от живеещите сами твърдят същото.

3. **Вярно.** Резултатите от изследване, публикувано наскоро в British Journal of Psychology, показват, че поне що се отнася до резултатите от тестовете за интелигентност, мъжете получават средно 5 точки повече от жените. Все пак трябва да се посочи, че съществуват противоречиви мнения доколко тези тестове измерват истински интелигентността.

4. **Невярно.** Току-що измислихме това твърдение.

5. **В. Т.е.** повече от 1 от 10 ваши колеги, отивайки до стаичката, понякога не се ограничават с това да си вземат кафе или да изпушат една цигара.

6. **Невярно.** Въпреки широко разпространеното мнение, че жените „носят” повече на болка, за това няма никакви доказателства. Напротив - едно скорошно изследване, публикувано в New Scientist, показва, че прагът на чувствителност към болката при мъжете е по-висок.

7. **Вярно.** Данните от статистиката сочат, че при мъжете рискът от контузии и сериозни наранявания в резултат на инцидент е два пъти по-висок, отколкото при жените. Лошата преценка и прибързаните решения най-вероятно играят решаваща роля за тази разлика. Как тогава е възможно мъжете да са по-интелигентни (виж отговор 3)? Ако намерите логично и доказано обяснение, вие ще сте първите.

8. **D - 78**

9. **Вярно.** Достатъчен брой изследвания вече са доказали това.

10. **С.** Ето защо винаги жените забелязват, когато мъжът „плъзне” поглед по гърдите им, дори да е за част от секундата.

Как да изчислите резултата си:

8 до 10 правилни отговора. Браво! Вие сте истински експерт по отношение на половете и сексуалността.

6-7 правилни отговора. Имате какво да учите, но резултатът съвсем не е лош.

5 или по-малко правилни отговора. Положението не е добро. Опитайте се да научите още нещо по въпроса - вижте в Google или просто по-често търсете канала, който в момента върти „Сексът и градът”.

та температура до 15-16 градуса.

Изплаквайте си устата и си промивайте носа всяка сутрин със студена вода. Ако настинете, лекувайте се добросъвестно и докрай.

За укрепване на имунитета

и нервната система най-полезни са витамините С, Р, групата В, в качеството на антиоксиданти - витамини А и Е, а също минералите калий, калций, магнезий, йод и фосфор.

Синдромът на хроничната умора е сравнително скоро дефинирано заболяване. Затова и въпросът за неговият произход все още е спорен. Повечето учени все пак смятат, че то се дължи на вирус, който се активизира при благоприятни за него условия и поразява централната нервна система на генетично предразположените към това хора. Други учени са на мнение, че синдромът на хроничната умора се дължи на други вируси: респираторни, варицела, ретровируси, а трети подкрепят идеята, че причината са стресът и лошата екологическа обстановка.

Някои учени са на мнение, че от това заболяване страдат около 1,5 на сто от населението на Земята, но потенциалните носители на синдрома са многократно повече хора - според някои дори 90 на сто от хората. Именно затова основните съвети са свързани с профилактиката и здравословния начин на живот.

Булевард подготви
Гергана АЛЕКСОВА

Японец и българин си говорели за дължината на работното време. Японецът казва:

- Ние в Япония работим по осем часа. Два за мене, два за Императора и четири за Япония.

Нашенецът:
- Ние у България бачкаме по два часа. Щото нямаме император, па ни е през оная работа за Япония.

Инструкторът по време на кормуване:

- Вие видимо напредвате, госпожо! Днес за първи път изпреварихте камион, без да затворите очи!

Две англичанки в Гърция.

- Застани да те снимам пред развалините на този храм! - предлага едната.

- Добре, но гледай да не хванеш и колата ми! Инак мъжът ми ще помисли, че аз съм го разрушила!

- Когато къщата пламна, аз моментално се втурнах в съседната стая и изнесох тъщата!...

- Разбирам те, приятелю! В такава ситуация човек оглупява!...

- Съгласен съм да се ожените за дъщеря ми, но ще трябва да спрете да пиете, да пушите и да се срещате със старите си приятели!...

- Господине! Нима искате дъщеря ви да се омъжи за кръгъл идиот?!

Младоженец се оплаква на приятелите си:

- За мен меденият месец фактически свърши! Жена ми престана да ми помага в домакинската работа!

Тригодишно момиченце взима любимата си кукла и тръгва към изхода. Таткото ѝ препречва пътя:

- Къде си тръгнала, милчица?

- Ами мама не спира да ми се кара! Реших да се върна при църкела!

Режисьорът към младата актриса:

- В тази пиеса ще играете ролята на невинно момиче. Имате ли някакъв поне малък опит в това отношение?

Жена попълва фиш в тото пункта.

- Ако спечеля, ще си купя нова рокля! - казва тя.

- А ако не спечелиш?

- пита съпругът ѝ.

- Ако не спечеля, ще ми я купиш ти!

Мъж се хвали пред приятеля си:

- Жена ми е страхотна икономична! На чети-

ридесет и деветия си рожден ден сложи на тортата само трийсет и две свещички!

- Жена ми днес има рожден ден, а аз не мога да измисля какво да ѝ подаря!...

- Що не се прибереш вкъщи трезвен? Това ще ѝ е най-добрият подарък!

- Смяташ ли?... Но то всъщност не е кръгла годишнина...
- Ще дойде време, когато в армията ще слушат само жени!

- Глупак! Къде си виждал армия само от командири?!

Напорист репортер пита актриса:

- И все пак кажете на колко години сте?
- Близо съм до четиридесетте...
- А откъм коя страна?

Жена ми почина.
- Ти си се оженил?! Честито!

Баща съветва порасналия си син:

- Сине, като излизаш тая вечер - умната! Е, в краен случай може и русата!...

Служител във фирма се връща от командировка и отива при главния счетоводител да осребри разходите си.

- За какво са тези суми? - пита счетоводителят.

- За хотел.
- Кой ви е упълномощавал да купувате хотел?!...

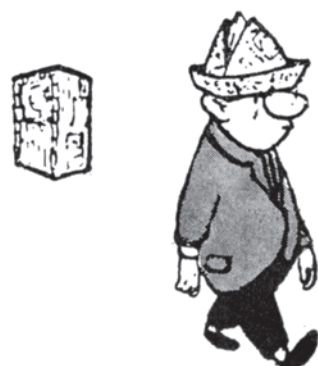
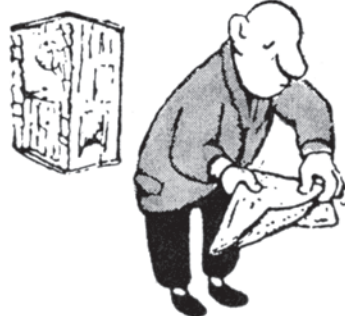
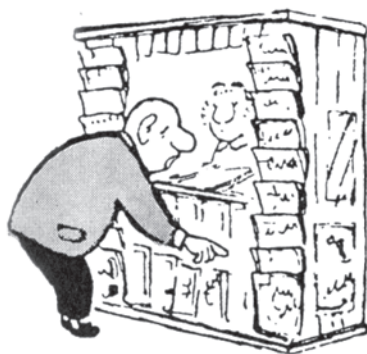
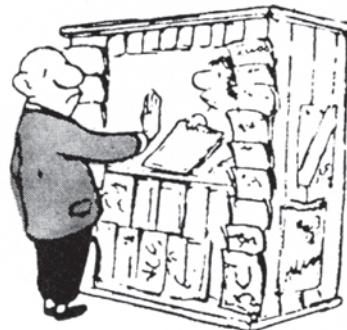
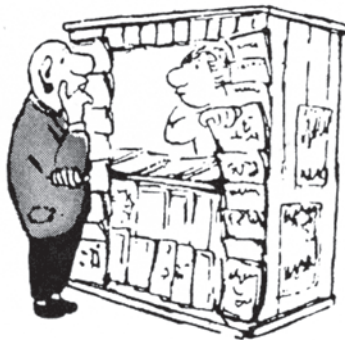
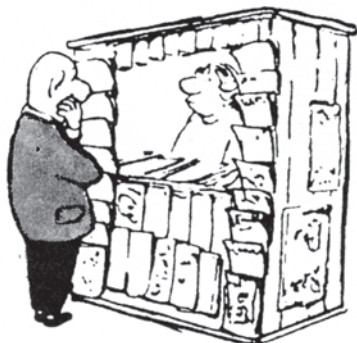
- Много лошо кашляте, господине!

- Ами вие, ако можете, кашляйте по-хубаво!

Една баба отишла на

Еврокласици

ЛОРИОТ - ГЕРМАНИЯ

- Как ти се струва новият ми съпруг?
- О, на теб всичко ти отива!...

Роботът-майка, казва на работата-дъщеря:
- Първо трябва да се ожените! Преди сватбата в никакъв случай не бива да му показваш схемата си!

Мъж се залива в сълзи над някакъв гроб.
- Защо ни напусна толкова рано?!

Питат го:
- Роднина ли ви беше?

- Не, беше първият мъж на жена ми...

Погребална процесия. Насреща ѝ - пиан. Той вижда начело на процесията свой съученик и възторжено започва да го прегръща:

- Братко! Наборе! Откога не сме се виждали!
- Извинявай! - прекъсва го съученикът. - Имам мъка в семейството.

гробницата и понеже недовиждала, попитала един човек:

- Момче, къде е парцел 53?
- А, бабо, не се притеснявай, лягай, където намериш свободно място!...

Срещат се два микроба. Единият казва:
- Защо си такъв блед? На нищо не приличаш!

Другият отвръща:
- Стой по-далече, че съм пипнал някакъв антибиотик!...

Дело за изнасилване. Ищцата влиза в съдебната зала с много къса полничка. Съдията казва:
- Искате за започнем с оглед на местопребствплението ли?

Жена се прибира вкъщи и ентусиазирано казва на мъжа си:
- Скъпи, трябва да си купим килимче!
- Защо? Нали си лежиш с метлата!

още тука?
- Ами той се заклани да изхвърли и жена си...

- Докторе, симулантът от трета стая умря!
- Е, тоя вече прекаля!

-Подсъдим! Осъждам ви да пратите парична глоба в размер на 5000 долара за обида на държавен служител! Искате ли да кажете нещо по повод на присъдата?
- Искате ли да кажете нещо по повод на присъдата?
- Искате ли да кажете нещо по повод на присъдата?

В дискотеката младеж се приближава до девойка:
- Извинете, танцувате ли?
- Да.

- Слава Богу! А аз си помислих, че ви е хванал ток!

Мъж отива на лекар.
- Докторе, нещо не ми е наред. По време на първия оргазъм ми е адски топло, лее се пот, а

по време на втория - студ, зъбите ми трасат. Помогнете ми!

Лекарят се зачудил и извикал жената на пациента. Разказал ѝ за оплакванията.

- Ами така е! - казала тя. - Като първият му оргазъм е през юли, а вторият - през декември!

Две кокошки разговарят:

- Ти какви яйца снасяш?

- От 14 стотинки. А ти?

- Аз от 16!

- Е, ти пък за две стотинки ще си скъсаш задника!

Сексолог към пациента:

- Каква е сексуалната ви ориентация?

- По принцип - хоризонтална!...

ки ви! Врагът се опитваше да ви убие ден след ден през цялата тази дълга война!

Един редник изскочил от окопа и извикал:
- Господи! Знаех си, че готвачът не е от нашите!

В болницата карат мъж с нож, забит между лопатките. Докторът в приемната съчувствено го пита:

- Боли ли ви?
- Само когато се смея.

Две блондинки разглеждат снимки. Едната:
- А това е дядо ми на 11 години.

- Я! Не знаех, че човек може да стане дядо на 11 години!

Прибира се един пиан. Жена му веднага почва с въпросите - къде се е губел и т.н.

Мъжът:
- Писна ми да разказвам на всички. Утре ще прочетеш във вестника.

- Пешо пие почти като камила.

- Как така "почти".
- Толкова много, но не толкова рядко.

Две приятелки си говорят:

- Моят мъж е алкохолик и веднъж реших да го заведа при доктор Иванов. Сега и доктор Иванов е алкохолик...

Иванчо бил много слаб ученик и особено математиката хич не му вървяла. Изкарвал двойка след двойка. Загрижила се майка му и решила да го изпрати в католическо училище в съседния град. Връща се Иванчо след месец, целия отслабнал, очите му като понички, а в бележника му шестцига до шестцига.

- Бре, Иванчо, какво е станало с теб! - не вярва на очите си майка му.

- Ох, остави се! Още първия ден учителят ни по математика ни показа един гол мъж, закован с пирони на знака плюс и веднага разбрах, че тея даскал изобщо не се шегуват!...

Кажете ми, яде ли се месото на кита?

- Разбира се!
- А какво се прави с костите?

- Поставят се на ръба на чинията!...

Разговарят двама приятели:

- Крайно време е да си извадиш ловен билет.

- За какво ми е ловен билет? Аз не съм ловец.

- Ти не си ловец, но жена ти е истински звяр!...

БАТ' БОЙКО: ДОБРА НОВИНА
НИЕ СТАБИЛИЗИРАХМЕ БЪЛГАРИЯ - ЗА ТОВА
СВИДЕТЕЛСТВА НЕ САМО ПОВИШЕНИЯТ Й
КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ, НО И ЗАЧЕСТИЛИТЕ
ОБИРИ НА ПРЕПЪЛНЕНИТЕ Й ТРЕЗОРИ!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА
В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

РАЗПАДАНЕТО НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА НА
РЗС РАЗТРЕСЕ ШАНХАЙСКАТА БОРСА! БОРСАТА
В ИЛИЯНЦИ НЕ ТРЕПНА?!

ПОЛИЦЕЙСКИ ПРОТЕСТ В ПОДКРЕПА НА
КАБИНЕТА В ЧЕСТ НА ГОДИШНИНАТА
ОТ ПРЕДИШНИЯ ПРОТЕСТ!

ЛОВ НА КРОКОДИЛИ ПО МАГИСТРАЛИТЕ!

ПРОВАЛЕН ОБИР НА ТРЕЗОР - БАНДИТИТЕ НЕ
МОГЛИ ДА ОТКРИЯТ ОХРАНАТА, ЗА ДА Я
НЕУТРАЛИЗИРАТ!

ЦВЕТЕЛИНА БОРИСЛОВА: БОГАТСТВО, ПРИДО-
БИТО НЕЧЕСТНО, Е ТЕЖКА ДУХОВНА БЕДНОСТ!
МОЖЕШЕ ЛИ БОЙКО ДА НЕ ДАДЕ ПО 25 ЛВ.
НА БЕДНИТЕ?!

ТРАЙЧО ТРАЙКОВ, МИНИСТЪР НА
ИКОНОМИКАТА: КАК АЗ ПЕСТЯ В КРИЗА?
НЕ ВЛИЗАМ В МАГАЗИН!

ОСТЪР СПОР МЕЖДУ ВИЦЕПРЕМИЕРИТЕ КАК ДА
БЪДЕ НАРИЧАН КОНФЛИКТЪТ МЕЖДУ ТЯХ:
"ЦВЕТАНОВ - ДЯНКОВ" ИЛИ
"ДЯНКОВ - ЦВЕТАНОВ"?!

НЕ МИ ХВАЛЕТЕ ТОЧНОСТТА НА БАНДИТИТЕ!
ЧЕТИРИ ОБИРА ЗА ЕДИН ДЕН И ПРИ НИТО ЕДИН
НЕ БЕ СПАЗЕН ПРЕДВАРИТЕЛНО ОБЯВЕНИЯ
НАЧАЛЕН ЧАС?!

ОЛИ РЕН: БЪЛГАРИЯ БЕШЕ ГОТОВА ЗА ЕС,
НО ЕС НЕ БЕШЕ ГОТОВА ЗА БЪЛГАРИЯ!

БЕРАУСКОНИ: БЪДЕЩЕТО НА БЪЛГАРИЯ Е В
СИМБИОЗАТА НА ПОЛИТИЦИ ОТ КАЛИБЪРА НА
БОЙКО БОРИСОВ И ТАТЯНА ДОНЧЕВА!

Милко ДИКОВ

- ПУКА МИ ЗА
КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ,
ВАЖНОТО Е ПЕЧАЛБИТЕ
ДА НЕ СЕКВАТ!

Лозан ТАКЕВ

КОЛЕДНА ДОБАВКА

*Пързаят ни,
тъй както си поискат те
сред балите с боклуци
и сандъци.
А на пързалката
в градината Борисова
софийски сняг се сипе
на фандъци...*

*Пързалката
и ледените танци
не са уста
за пенсионерската лъжица.
Пързаят ви май,
мили софиянци,
нак премиерът
и човекът-малка пица.*

Людмил АСЕНОВ

МЕКА ФОРМА НА СЪКРАЩЕНИЕ

ТВЪРДА ФОРМА НА СЪКРАЩЕНИЕ

Предпразнични терзания

Петър ПЕТРОВ

Преди Коледа се събираме в мазето със Стойчо и Начо - хем да преточим зелето, хем да споделим мисли и въннения. По правило кахърни.

- Ненавиждам този празник! - започва Начо. - Дойде ли Коледа, към къщи се устремяват пълчища роднини. Не пълчища, а глутници. Идват, настиват се на масата в хола и опустошават хладилника! Един злояд няма сред тях. И един вегетарианец няма! С жената слугуваме до малките нощни часове, докато онези накрая с мъка си тръгват и обещават пак да дойдат, да ядат юнашки, че да си покажели уважението към нас с жената.

Начо пали нервно цигара и гледа с много опожаряващ поглед.

- И аз ненавиждам Коледа! - намръщен взима думата Стойчо. - Всичкото ни настроение угасва още като нападнем баницата с късметите. По правило най-често на бабата се пада късмет "Бурна любов", на внучката, абитуриентката, се пада "Лечение в Наречен", а на снахата късметът почти винаги гласи "Шастие с любимия футболен отбор". На нея се пада, дето не знае колко души ритат топката. Е, като раздадем късметите и вгорчим настроението на всички, най-малкият внук ще подпали елхата, та да се разбере, че веселието все пак е пълно. Поне последните четири Коледи така прекарахме!

В такъв момент взимам думата и аз:

- При мен на Коледа се изсипват всички роднини, които избягаха в чужбина преди години. Като бягаха и им харесва чужбината, какво съм аз виновен, че да ги посрещам на празника? На всички все за мен им домъчнявало. Отделно дето един братовчед носи като подарък някакви холандски бисквити, пет-шест бройки, а ми омиа пържоли на стойността на половината ми пенсия. Е, обяснявай на някого, че световната криза и мен не ме е подминала!

Свършваме с точенето на зелето, гледаме се един друг и ни е ясно - и този път празникът ще е тежкоба...

ПЕГАС

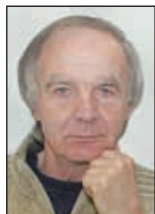
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 19 ДЕКЕМВРИ 2009, БРОЙ 278

От редактора

Дребни игри и... снобски излияния

Борис ДАНКОВ

Този път гумата ни е за новата телевизионна кампания на БНТ "Българските събития на XX век", която в четвъртък ни показва родните научни събития на столетието. Няма да си изкривя душата, ако кажа, че ми беше любопитно и интересно да се потопя в тази малко известна страна от българската история. Впечатляващ бе не само изборът на събитията в категорията, но и отмереното "присъствие" на водещия Георги Тенев; сполучливо подобрите застъпници, които обогатиха представата ни за известни и малко известни български учени и откриватели на века.

За следващата седмица амбициозният водещ анонсира българските културни събития на XX век, за които зрителите ще трябва да гласуват през идващия четвъртък. Според неговата "класация" най-значимите и емблематични явления на века са: кръгът "Мисъл"; създаването на българския професионален театър; филмът "Българан е галант" на Гендов; уникалният стил на Владимир Димитров-Майстора; списание "Златороз"; българското оперно чудо; античното злато на България, песента "Делю хайдутин"

- в космоса; "Златната палма" от Кан за анимационния филм "Женитба" на Слав Бакалов и Румен Петков; честването на "1300 г. България".

Ако приемем като безспорни и емблематични явления филмът "Българан е галант"; изкуството на Майстора и българското оперно чудо, можем да запитаем по какъв обективен критерий като "културни събития на века" са посочени списание "Златороз" и "1300 години България". И още - защо е забравен модернизмът на Гео Милев заедно с "Везни" и списание "Пламяк". Защо е пропуснато литературното наследство на Димитър Талев, Димитър Димов, Йордан Радичков, Емилиян Станев, Васил Попов, Николай Хайтов, Генчо Стоев?...

В електронната информационна отправка на БНТ за културните събития на XX век авторите на категорията обясняват на зрителите защо сп. "Златороз" било "едно от най-ярките явления на културния разцвет на България между двете световни войни". В същия унес те откриват, че "титаничното дело на социалистическата културна политика" без съмнение се наричало "1300 години България". С него страната ни трябвало да покаже "мускулите на българския творчески гений през социализма" и пр., и ... дребни политиканства и снобски излияния. Вярно, че политиката е елемент на културата (според Ленин и Георги Тенев), но къде отиде "изисканият" дебат (или изисканите дебати). Все едно...

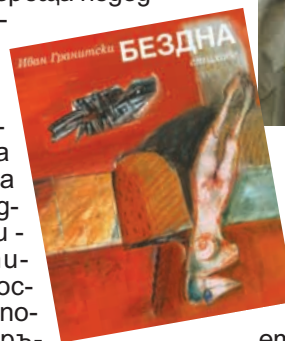
ПРЕМИЕРА

Нова поетична книга на Иван Гранитски

"Бездна" е озаглавил новата си (единадесета поред) стихосбирка известният поет, литературен критик и издател Иван Гранитски. След "Отвъден щурец" (1977), "Подземиата на съня" (1998), "Кораб от светлина" (1999), "Храм" (2001), "Преди да дойде здрача" (2002), "Атлантида" (2003) и др., този път Гранитски обръща поглед към "мерзкото ни съвремие" и неговите духовни, социални и какви ли не превъплъщения и метаморфози. Новата стихосбирка на поета включва стихотворения, писани през последните няколко години.

Лайтмотивът в новата ми книга са пространствата на духовната бездна, която ни заобикаля в тези години на разпад и продължаваща деградация - сподели

Гранитски специално за ДУМА. - Вълнува ме темата за предназначението на човека в началото на новото хилядолетие, за социалната и духовната дисхармония, на която сме обречени - допълва авторът на "Бездна", като на въпроса какво мисли за своето "поетично амплуа", отвърща недовъсмислено: - Дълги години в мене надделяваше литературната критика, а през последните години - публицистиката. Напоследък все по-често обръщам поглед към поезията. В някаква степен тя е

моят "отгук" сред ужасите, които ни заобикалят и които преживяваме всеки божи ден...

Премиерата на новата стихосбирка на поета-литературен критик ще бъде в понеделник от 18 часа в зала 7 на НДК.

ПРИЗ

Дора Драганова спечели конкурса по композиция „Борис Христов“

Дора Драганова получи първа награда на първия конкурс по композиция "Борис Христов" за песен за нисък мъжки глас - бас или баритон, и съпровождащ инструмент по избор, за песента си "Без заглавие", научи ДУМА от Елена Драгостинова, директорка на Музикалния център "Борис Христов". Паричното изражение на приза е 600 лв. Втора награда (400 лева) получава Любомир Денев за песента "Преди разгълата", а третата награда се разделя на две равностойни отличия - по 150 лева, за песента "Прашинки в безкрая" на Благовеста Константинова и за песента "Кръговрат" на Емелина Горчева. Произведенията са избрани сред 21 представени композиции от жури под председателството на акад. Васил Казанджиев и членове доц. Георги Арнаудов и Петър Данаилов.

Идеята да обявя конкурс по композиция на името на "Борис Христов" дойде в резултат на наблюденията ми върху десетки рецитали и концерти на български оперни певци. Въпреки отличните им гласови възможности, малцина от тях се обръщат към съвременното творчество.

Сякаш развитието на музиката е спряло с Верги и Пучини, казва Елена Драгостинова. Още по-рядко от концертния подиум звучат вокални миниатюри на български композитори. Човек остава с впечатлението, че изпълнителите предпочитат да пребивават чрез репертоара си предимно в миналото, а авторите нямат стимул да пишат вокална музика, защото им липсва изпълнителското партньорство. Нещо повече - многократно съм се убеждавала, че композитори и певци не се познават, рядко са чували един за друг. Музикалният център "Борис Христов" осъществи този конкурс с цел да провокира взаимния интерес към възможностите и творчеството на другия, добавя Драгостинова.

IN MEMORIAM

Георги Мирчев отиде при звездите

Отиде си поетът-художник Георги Мирчев. Тези дни от родината му село Дерманци дойде тъжната вест за кончината на твореца, който на страниците на ПЕГАС (брой от 7 ноември т.г.) изпя своята "лебедова песен" с поетическите си посвещения на Никола Вапцаров, Петя Дубарова, Биньо Иванов, Йосиф Йосифов и Иван Методиев.

Като дългогодишен художник-сценограф на Ловешкия драматичен театър Георги Мирчев остави зад себе си множество самостоятелни художествени проекти, над 12 самостоятелни изложби и участия в национални и чуждестранни изложения.

Отиде си талантливият поет, автор на поетичните книги "Сянката ме напусна", "Под небето", "Аято", "Сцена", "По ниско време", "Сугарно". Няма го създателя на колоритни пейзажи и натюрморти, портрети, запечатали багрите и духа на Дерманци.

Георги Мирчев се отправил в своето последно вечно и далечно пътешествие към звездите. Мир на праха и на духа ти, приятелю!

ПОДИУМ

Пламен Джуров прави среща на поколенията в Музикалното училище

Колеген концерт на камерния ансамбъл "Софийски солисти" с диригент проф. Пламен Джуров ще се състои на 21 декември от 19 ч. в концертната зала на Националното музикално училище "Любомир Пипков". Концертът е със свободен вход и е под мотото "Среща на поколенията". Солисти ще бъдат Милена Моллова (пиано), Лиля Петрова (цигулка) и Петър Димитров (тромпет). В програмата са произведения на Вивалди, Хайдн и Шостакович. Публиката ще чуе "Годишните време-

на", Концерт за пиано 2, ре мажор, и Концерт за пиано 1. Събитието е организирано от Общинския културен институт "Красно село" и Националното музикално училище "Л. Пипков" към Министерството на културата.

П о е з и я

Сама

На запад птиците ята отлитат,
когато свечерява,
с криле безмълвни. Те не питат
защо сама оставам.
Не трябва да се чудя,
не трябва да се чудя -
с крило ще се презгърнат в своите гнезда,
щастливи птиците се любят
една до друга, до смъртта.
Отлитат птиците ята отлитат...
На помощ идва ми един поет голям,
един поет арабски ме попита:
"Не виждаш ли, орелът лети сам?
И в самота потапя се мъдрецът.
А общество бърбиво търси все глупецът."
Оборих го - така е то,
орелът е очакван в голямото гнездо,
донесъл на орлицата подарък от далечната земя...
Аз ще си бъда цяла нощ сама.

Преди нощта

Свечерява ли се,
все боли, боли.
Чувстваш се, откъснат лист.
Лист изхвърлян от дървото,
защото
сух, за нищичко не става.
Вятърът те носи и забравя
где си някъде в пръстта -
там спят хвърлени листа.

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

Свечерява. Свечерява се навън.
Спомняш си, че иде съм
и с надежда
към леглото си поглеждаш.
Хубаво легло се вижда.
Всичко е наред.
Но от празнотата му приижда
лег...

Б е л е т р и с т и к а

Проклет народ!

Не-хумористичен разказ

- Проклет народ сме и това си е! -
Така ми казваше Кольо Битото снощи
в "Дупката". - Няма разбиране, няма
човещина - само мангизи им дай! Мис-
лят си - като имат за един "Мерцедес",
един мобифон и една манекенка, че ще
хванат Бога за рога! А душите си къде
ги забравиха? И те не знаят! Прокле-
ти станаха хората - от мен да го
знаеш!

А пък го разбрал това Битото,
когато с Щангата и Турукът експро-
прираха някаква чанта, или пък я
национализираха, или пък анексираха -
абе термините нямат значение! Щото
те, момчетата, за всичкото редовно
са си платили - и на касиерката, дето
ги предупредила, че на другия ден ще
се обменя голяма сума, и на шофьор-
чето, дето да ги чака зад ъгъла, и на
портиера, че като излиза оная мръс-
ница, да си се прибере навътре, щото
той не е дължен да се ядосва заради
нея! Заради тая експлоататорка, или
приватизаторка, или примъкнизатор-
ка... абе мошеници! Едно време такива
ги караха да си декларират доходите
поне! А днес - още малко и ръка ще иска
да ѝ целуваш!... Ама я оправили нашите
- бутнали я един път, пък тя взела, че
паднала и си ударила главата в чепика
на Щангата. И като му хвърлили на
Колето една чанта в ръцете, и той си
хукнал да бяга! Свободен човек е -
както иска така ще си ходи. Да, ама
пустата му манипулаторка писнала,
да речеш, че я колят: "Помощ, хора!
Убиват ме!" Лъжкията му с лъжкия!
И да са я сритали един път - какво
толкоз - чунким другите са ги галили?!
Ама те, другите, не викат до небеса-
та, щото имат достойнство! Пък тя
- убивали я! Още малко и Страсбург!
Проклет народ, ей! Пък на Колето му
оставащо малко до ъгъла - 15 метра и...
баш тогава да се случи някакъв гад,
дето види да си той ще е като оная
мръсница, завидял ли им, що ли, че да
го спъне и като се треснал Кольо в

бордюра, пък като си гръннал кифоча
- да се чудиш, казва, че останах жив!
Така значи се треснало Колето!

И като почнала тогава една - жива
да не бях! Що народ бил там - на оназ
шафрантия братя ли ѝ били, сестри ли
- като се спуснали на Битото, пък като
го емнали - и да стане не му разрешили!
И му били главата в земята, и го
тъпкали по ръката, и го ритали във
ребрата, въобще - с'ейбъл мейч! Да ги
питах защо? Като е вземал нещо - от
тях ли го е взел? Да не е продал фа-
брика за един лев? Или крал помощи за
милион? Или да е фалирал банка? Или
пирамида да е направил? Като са то-
кова смели, що не биха Карамански или
Барона? И въобще - що не го оставят
на съда, както си му е реда, ами вършат
значи такъв произвол? А те - "Сега ще
има, казват, Крумов закон!" Ама той,
Крум, първо на оная лъжкия щял езика
да ѝ отреже, дето клеветяла, че я
убиват! Проклети хора!

И ги молило момчето, и се тръшка-
ло, и охкало даже - няма съчувствие,
няма човещина! Пък че и той душа
носи, че има грешка, ама има и прошка,
че роб се поправя, ама гроб се не
изправя - няма! "Сега ще има, казали,
"бой го застраховане"! И не мисля
значи, че човек за човека е брат, и те
сега и брат си убиват! Че щом чо-
векът е най-голямото богатство на
Българията (щото другото го изнесо-
ха!), значи те на самата гържава по-
сягат като го млатят така, ама не -
"Бием един, щото не можем триста,
ама тоя ще го бием заради всичките!"
И като го скпят сега него - техния
хляб по-евтин ли става? Крадец мръсен
бил - те пък откъде знаят, че е крадец
- да не са му гледали в чантата? Че
тя може и съвсем празна да е била! И
той като е крадец, оная каква е? Що
не каже откъде има пари да купува
5000 марки? Щото и тя ще е някоя
гювендия, дето тия пари ги изкарват
по гръб, а в туй време хората може
и от глад да умират! Ама не - едно си
баба знае, едно си бае - бой! И после,
що били лоши мутрите? Лоши сме,
щото ви знаем на какво сте способни!
Мразили сме ви - мразим ви, щото само

КИНКА КОНСТАНТИНОВА е
рогена на 22 март 1928 г. в
Горна Оряховица. Учила е
медицина в София. Завършила
Школа за летци на безмоторни
самолети.

Първата ѝ книга е
редактирана от Ангел
Каралийчев. След нея из-
дава стихосбирките
"Сънливият мечо", "Храбрите
кокичета", "Плененото
слънце", "Лястовица бяла",
"Мое детство".

Автор е на 35 книги поезия и проза за
възрастни и деца. Някои от произведенията ѝ са
получили литературни награди. Много от тях
са преведени на руски, белоруски, френски,
румънски, сръбски и арменски език.

Член е на СБП и Българската криминална
секция АИЕР.

Завинаги

Това само мъж умее да го стори -
знае, знае, че го чакам
и от люта мъка и от горест
двете си очи изплаках.
Не, не се сърди - понякога тъй мисля
и проклинам се сломена.
Там, в пръстта ли си, или във висините,
спомняй, спомняй си за мене.
Спомняй?! - нека да съм в тебе цяла
в корен, или в Пътя млечен,
в някоя звезда изгряла.
Нека в тебе бъда вечна.

НИКОЛАЙ АНГЕЛОВ е роден в Габрово през 1964 г.
Завършил е Априловската гимназия, а по-късно
Юридическия факултет на Софийски Университет
„Св. Кл. Охридски“.

Автор е на хумористичния сборник с разкази и
фейлетони "Прегател на щат" (1994), на
научнопопулярния сборник "Ловът на души/ Книга за
сектите" (1998) за нетрадиционните култове у нас,
агресирана към учениците в горните курсове и
студентите, на есеистичния сборник "ДБарутен
погреб! Митове и притчи" (2005). Пиесата му
"Прегател на щат" е публикувана в сборника
"Тринадесет фестивални пиеси 2004 г." на Фондация
Нова българска драма (2004), а другата му пиеса "Балада за Джон и Убиец"
е играна в Габровския драматичен театър.

Има публикации в списанията "Съвременник", "Пламък" и "Правен
свят", във вестниците "Словото днес", "Български писател",
"Литературен вестник" и др.

се правите на добри, ама на едното
спъване и човек вече можете да уби-
ете! Шибани лицемери! Щото оная,
освен че го газили, искали и дружи
неща: "Давайте, братя, теглича, да го
вържем за колата, че да го влачим по
улицата!" Учил бил гадът "Илиада", та
знаел! Абе то и аз съм учил навремето
в интерната, ама баш толкова нещо не
помня! Пък после - ново двайсет: "Първо
да го горим! Давайте бензина!" И дали!
В криза сме били? Дефицит бил? Да ти
се свърши горивото наред пътя -
чудо ще е, ако ти дадат и един буркан,
за да стигнеш бензиностанцията, ама
като е да запалят някое момче - вед-
нага намерили! Че и го залели вече, и
някаква баба що едвам се люшка, даже
кибрита извадила, ама той за щастие
не запалил, та най-сетне се намесили
двама национални полицаи, та го изба-
вили момчето от оназ люта смърт!
Пък оная мародери - ченгелата, не
стига, че го влачили с белезници по
улицата, ами му вземали и ланеца,
задето го били спасили, пък той нямал
100 марки да им плати! И на всичко
отгоре го държали 24 часа в кауша,
сякаш той е искал да убива онез гадо-
ве, а не те него! МеВеРекети! Маскари
с маскири! Проклет народ, ей!

И като излязло накрая Битото от
кауша, вече едвам хогело! Ами сега?
Мерцедеси, мобифони, манекенки -
лайф, ама всичките искат вноски! Като
туриш за доктора и за живодерите
от адвокатурата, и то става, че се
улива! Пък и на кого да се оплаче? Хем
ги знаел кои са го млатили, ама как да
се оправих като нямаш свидетели и
всички странели от него като от
чума в - мил си ми, ама аз съм си по-мил!
И не искам да знаят, че на такъв
равнодушие като тяхното се дължи
тая криза, че трябва да сме смели
като Дони ("Не на страха!"), че ако не
помогнеш на мен днес, утре няма кой
да помогне на тебе, и още много
такива разправял, ама кой да слуша -

"Не ни забърквай, ще се опариш!"...
Проклет народ!

И накрая Колето (какво му остава-
ло?), ще не ще отишъл при оная про-
курорка, дето ѝ казват Базуката, че
фучи като РПГ!

- Тъй и тъй, госпожа прокурор -
вчера стана един инцидент на "Сла-
вейков", и ме биха.

- Ами, били те - спънал си се нещо,
и сега си правиш устата за застра-
ховка!

- Каква застраховка, бе? Те ме
помляха с бой!

- Малко ти е било, като можеш да
се оплакваш!

- Ама аз...

- Няма аз, няма вас - изчезвай, че
съм заета!

- Ама то беше обир...

- Аз пък рекох, че е сватба!

- Носех чантата, пък като ме ма-
ришиха...

Пък оназ като зинала:

- Че носят ли се тъй пари наред
улицата, бе, будала? Такива като тебе
за подстрекателство трябва да ги
осъдят!... Хайде, друм!

Пагнало момчето на колене:

- Аман, госпожа, човещина нямате
ли?

- Нямам - пазарна икономика!

- А милост нямате ли?

- А ти пари имаш ли? Като наме-
риш, ела да ми се обадиш!... Урфлекс!

- Е като съм крадец, да мра ли?

- Мри, ама се разкарвай оттука, че
ще ми умиришеш килима!... Я чакай
малко! Спи там!!! Ама ти да не си бил
крадецът? Оня, дето са го пребили!

- Ами аз съм! - нашето се просълзя-
вало вече.

А оная го зяпа, като че ли си я
ударил на бекхенд с бухалката:

- Що не каза веднага бе, лъхман! Аз
пък те взех за някой... Леле, как са те
надули серсмите!... Дай сега 200 мар-
ки и седни тука да видим какво мойм
да направим!

Разказвачът на българския Юг

80 години от рождението на Димитър Вълев

Чавдар ДОБРЕВ

Пиша този текст, тъй като ми се струва, че несправедливо малко е написано за белетристиката на Димитър Вълев от страна на българската критика, включително и от моя милост. През втората половина на 60-те години отпечатах малка по обем публикация, с която приветствах фактическия литературен дебют на младия писател, с обяснителни думи.

Един от силно надарените ни прозаисти

Димитър Вълев е един от силно надарените прозаисти от поколението на Йордан Радичков, Генчо Стоев и Васил Попов. Още с първите си разкази и новели той предизвика изненада с познаването на новия селски живот, но и с вродената си гарба да ражда оригинални - единствено негови асоциации за хората и природата; да намира собствен език при обрисуването на природните картини, да насища с яростно чувство дори и най-дребните конфликти между персонажите - обект на неговото изобразяване. Той започна да изгражда, а след това създаде необикновено жизнен, кървящ от рани и от блянове свят, в който селската беднота за първи път откри пристрастния си и познаващ я до болка летописец, възрожден от жителните енергии на своето зачеване.

Димитър Вълев крачеше като апостол през тинята на една несправедлива действителност, разделяща хората на такива, които имат с какво да се прехранват, макар и не толкова богато, и други, които само гладуват и само студуват, благодарение на социалния гнет. В Юга, сътворен в душата на писателя, той разположи армия от образи, страни и първично силни, подземно хитри и идеалисти, груби консуматори и романтици, светци и предатели. Техният драматичен кръг очертаваше битка за промяна на Юга, за промяна на обществото и вековечния му рег.

По стърнищата на човешките делници

Тук говоря за ранния Димитър Вълев, който хвърляше мостове между художествената проза и журналистиката, между репортажа и разказа, между есето и документа, между бравурната измислица и фактологията. В неговите творби характеристиките не живеяха сами за себе си, бяха набелязвани, бегло црихириани, обвързани обаче с идеята и нейната конкретна реализация. Това бяха живи впечатления и спомени, но и влияния у Вълев, които идваха от журнализма, от своеобразието на колажната вестникарска техника, която след 20-те години на XX в. прави проби в модерната световна белетристика. На Вълев му помогна това, че години наред беше работил като репортер и кореспондент на местната и централната преса, че се специализира в селската "тематика", по проблемите на селото, откъдето и произхождаше.

В предговора към "Покрайнина" (1966) Йордан

Радичков определя Димитър Вълев като "тих и незабележим човек, почти безшумен", което, разбира се, не отговаря на истината. Но истина е бележката му, че докато много от младите литератори предпочитаха кабинетния труд, Вълев бродеше до стърнищата на човешките делници, както допълва Радичков: "Той продължи да пълпи по оскърбените хълмове на българската журналистика и изчезваше за месеци в провинциалния живот, или както сам обичаше да се изразява - "в покрайнините на света". Накратко: "Той си имаше свой свят."

Но може би есенцията на онова, което споделя Радичков - връстникът на Д. Вълев, е следното: "Аз харесвам у него (у Вълев - б.а.) колоритната документалност, за мен повечето от работите звучат почти като истина; та дори и всичко туй да е измислено, ние пак му вярваме, защото и най-голямата лъжа става истина единствено чрез изкуството..."

Не мога да си крия съвестта, особено след новия прочит на разказите от "Покрайнина", че всички те са отлично организирани. Напротив, част от тях са със сюжет, в който се губи главната нишка, персонажите шарят насам-натам като на мъгливи кръстопът, блъскат се мисли от разнопосочен порядък, които стихийното въображение на автора възнамерява да дисциплинира.

Всекидневните събития на една революция

В "Покрайнина", но и в "Ярост" (1969), "Ние, величествата" (1969) или "Южняк" (1970), вместо да описва по подобие на Исак Бабел случки от една революция, изрязала профила на обикновения войник, Димитър Вълев се зае да разкрива всекидневни събития от една революция, която се осъществява в мирни условия - ожесточена, сурова и фрапцращо безмилостна. В този смисъл Димитър Вълев вярваше, че потокът, който движи случките и събитията, е дълбоката селска реформа, кооперирането, и че този поток помита познатите сюжетни организации и композиционни схеми в литературата.

Несъмнено отделни разкази днес са от значение по-скоро като художествен експеримент, който хвърля камък в блатото на конвенционализма. Но даже отделните багри и звукове в разказите, интонирани им, предизвикателното функциониране на локалния елемент, самотното пулсиране на пейзажа, внезапното и неочаквано црихиране на героя и пр., и пр. свидетелстват за патоса и вярата на белетриста от българския Юг, за увлечението му да разказва необикновено за обикновеното.

Певец на селската голотия

Според мен размерите на човешката грама се разширяват значително в сборника с разкази "Ярост", появил се година след "Покрайнина". Тук авторът представя себе си още по-категорично като певец на селската "голотия", на селския пролетариат, открил в кооперирането целебна възможност за спасение от пълния социален мрак и варварство. Позицията, която заема Вълев по отношение на дълбоките реформи в българското село, тепърва ще бъдат предмет на изследване. Останалите наши писатели, както е известно, предпочитат да гледат на обществените процеси най-вече през погледа на средния селянин, мъдър и улегнал човек, творец-трудолюбец. Те поставят в периферията на изобразението си героите, върху които Вълев съсредоточава основния си интерес. В такъв план се предпочита показът на вътрешните драми, на колебанията, на съпротивата срещу насието, което залачава и елементарните закони на човечността.

Димитър Вълев разкрива също една човешка драма, но тя е премислена през страданията и възжеленията на бедния селянин, на селския пролетарий. Тези хора се обричат на борбата срещу буржоазния строй още по време на ан-

Димитър Вълев заедно с литературния критик Минко Бенчев, 2000 г.

Димитър Вълев, 1988 г.

тифашистката съпротива; преди 1944 г. формират кооперации в родните си селища, а след 1944 г. застават начело на кметствата и кооперативните ръководства, които провеждат колективизацията. Едни от тях са упорити и ограничени, въпреки етическите си устои, други приличат на съвременни соломоновци, трети - изпитват тревога, че нещата не стават така, както са ги мечтали, пети се разкриват като опитни, уравновесени ръководители, и др.

В тези разкази се спояват конкретност и символика ("Паметник" и "Оран"), сериозните наблюдения се преплитат с анекдотичност, която смекчава резките оценки и завижда към усложняване на съжденията за съвременника. Димитър Вълев започва да се взира по-съсредоточено в несъвършенствата на човешката природа, в уязвимите места на идеала. Той се задълбочава в двойствения характер на явленията, остава напред път, когато трябва да формулира моралните си констатации. Например в "Донос" авторът сочи двойното дъно на доноса - как се появява и расте в новия живот, как е трудно да се стигне до първоизточника на подобен порок.

Що се отнася до подмолите в новите представи за живота, разказът "Паметник" най-цялостно формулира ситуацията: местен селянин, със заложби на скулптор, прави паметник на беден селянин идеалист, погаврил се със заможен съселянин и с неговия селски морал. Упражнявайки диво насилие, Блаженец, непосягал никога на жив човек, убива своя класов враг. Но тази победа, както се оказва, е пирова, тя е негов гроб: сам се хвърля в Гърмящата земя.

Реалист и експериментатор

На фона на такова разгръщане на фабулата белетристът црихира размисли на свидетеля на събитието (разказът е написан в Аз-форма, от името на този свидетел). Размишлява се за жестокото изземване през 50-те години на земеделска продукция за изхранване на града; за слепите изпълнители на неразумните директиви; за съпротивата срещу отнемането на продукцията. Умува се върху това, дали властта винаги трябва да бъде "слушана" и за участието на човека, който "не може да живее, без да майстори света". Обсъжда се вината на насилника, но се търсят и оправдателните причини - освен на насилие, беднякът не е учен на друго през вековете, "всички нас са ни извивали като мокри дрехи. Затуй виждахме силата в сопата, а не в ума."

Целият въпрос е, че неукният селски скулптор, въпреки всичко, съзижда паметника, защото е тълкуване на света, защото "в пукнатините на хълмовете напираше синя светлина; доят настървено я чакаше"; защото, макар и очите на човека от паметника да са "слепи", те са памет за личност, воювала за общото щастие.

В мислите ми за Димитър Вълев такъв, какъвто го познавах, се помества и онова, което преживяхме заедно като редактори от списание "Съвременник" в началото на 70-те години. Тогава Вълев помогна да се появяват редовно в списанието произведения на писатели от неговото поколение, както и да се акцентува върху сътвореното от руската селска проза - Распутин или Носов.

По-късно, когато вече бяхме освободени от "Съвременник", Димитър Вълев се увлече по Уилям Фокнър, по осъществената му идея да създаде епоса, митологическата вселена на американския Юг. В това отношение Вълев претърпя твърде големи загуби. Причината е в това, че той е роден за късите форми на прозата, а не за нейните широкоформатни изображения. Наред с чудесните детайли и попадения при отделни персонажи, Димитър Вълев затъваше все повече в подробности, езиково претрупани и неотработени разкази за бита, всекидневното и измислените чудатости на своите герои, позволяваше си да дава прекален простор на въображението за сметка на отчепливостта на изказа, съобразен с дълбоката логика на живота. Съвременен успяваше да постига високо качество на афористичното съждение, изпълнено с поуки от живото познание на българския Юг.

Колкото до разказите и новелите на Димитър Вълев, които представят ранното му творчество, ценителят на литературата би могъл да бъде далеч по-безапелационен: в такива произведения, както изтъква Йордан Радичков, авторът от Юга "е успял да зърне лицето на своята покрайнина".

„Тихи канонади“ от Григор Чернев

Юбилеен сборник на известния кинаджия и публицист

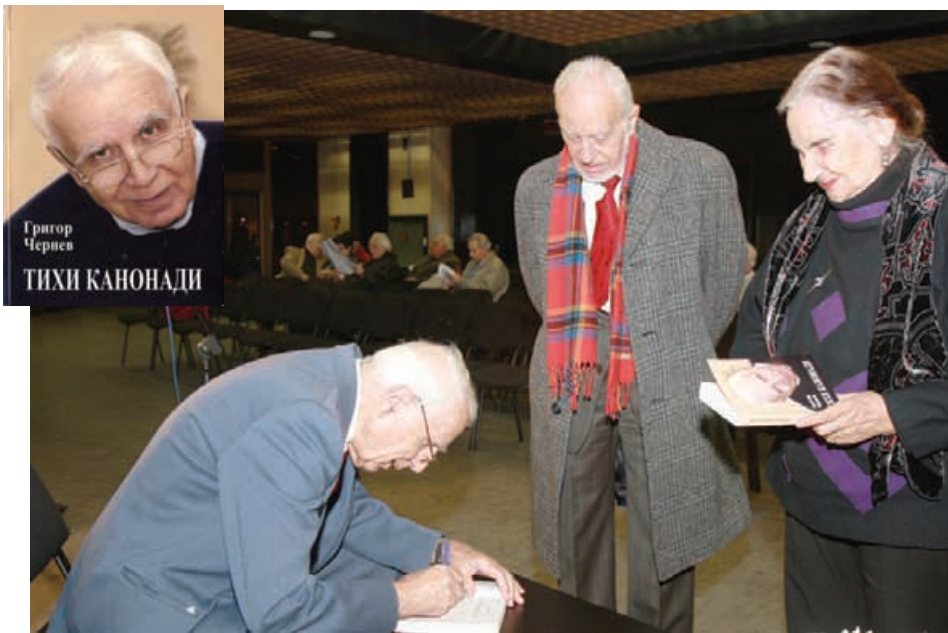
ДИМИТЪР ТАНЕВ

Посегнах да пиша за тази книга не само защото познавам Григор Чернев като доказал се облагател на словото (за мен - най-вече в проявленията му на публицист, есеист и литературен критик), но и защото книги от подобен род (мобилни, колажни, опъстрени със споменни захождания и откровения) винаги съм предпочитал читателски пред тематично цялостните и академично отежнени трудове.

Има и още една причина. В литературния ни живот и развитие винаги е имало отделни жалони и водещи писатели. За жалост от „тази порода“ са останали малцина, сега някак самозатворили се за текущото, отваряйки така неволно път на активни волентери, медийно окуражавани и налагани - но обикновено несъщностни и нискорасли съобразно високите примери и традиции в литературата ни. Григор Чернев, логично, не се занимава с такива. В случая - оставил е настрана и „големите“, отдал им дължимото в други свои книги и публикации.

Мисля, че Григор Чернев поддържа това разбиране и върху тази истина е настоял в книгата си „Тихи канонади“. Тук той се съприкосновава преди всичко тъкмо с писатели, обикновено нареждани (от кого?!) „на втория ред“. Но писатели, творещи всеотдайно, „копали“ собствен коловоз, нерядко срещайки повече премълчаването, отколкото признанието, нежели пък славата. Начело с един ярък поет - яростния Валери Станков, чиито стихове, каменопадни и лавинообразни, са точни и жилещи като графити; стихове, даващи се и изплуващи из мътните води на обърканите ни и обърнати делници; с „единака“ Велин Георгиев, заявяващ постоянно пожарът в кръвта си и цял живот преодолявал стръмната си съдба; с Вълчо Раковски,

Григор Чернев - „Тихи канонади“. Изд. „Българска книжница“, София, 2009 г.

Григор Чернев раздава автографи по време на премиерата на книгата си „Тихи канонади“

принцип мерило и най-благодатна почва за авторски литературни изживявания и открития. Книгата му „Чешката следа у Вазов“ (2001 г.) няма у нас аналог.

Привлекателната „шарения“, явното авторско любование на самия акт на писане и малките провокации (подхвърлени с усмивка) вървят из цялата книга „Тихи канонади“. В нея авторът пряко е вмъкнал и някои интервюта, правени с него, и дори - каква дързост! - голям цикъл („Резонанс“), където други пишат за него, оценяват го като писател, човек и гражданин, оказват му колегиялно уважение, наричат го

наскоро отишъл си от нас, въздъхнал изповедно: „Аз нямам друго щастие, освен това/ да пиша стихове, за да живея“; с „тихата“ Кинка Константинова, отреагираща „сърцебиещо“ любовни стихове с незагаснало жизнелюбие.

Да, Григор Чернев просто умее да вижда и интерпретира проблемите, явленията, пишешите люде, хората от киното - правещи го и играещи го - в нетрадиционни ракурси. Много показателен в това отношение е опусът му „Милост за графоманите!“. Не по-малко - и този за възрастовия праг на литературното „можене“, като в случая се опира на стожерния пример с Вазов. Вазов въпреки, нека напомним, е за Григор Чернев по

личност, влязла „в благородно и рисковано действие“ (Н. Инджов). В случая Чернев наистина (та и най-много) рискува: дава ни книга, която е и (авто)биографична, и някак библиографична същевременно, пък и върви - покрай кино и литературно-критическите анализи и портретувания - към драгоцен семеен албум (ако имаме предвид вложените снимки из личния архив). Така той сякаш признава и обяснява, че е имал нужда тъкмо от такова откровение в юбилейната си година, когато многото преживяно и изписано е вече зад теб, а пред тебе трептят упорството и надеждата за още пълноценни години пленничество на живота и книгите...

ОТГЛАС

Внушителен празник на млади таланти

След седмия международен музикален конкурс „Франц Шуберт“ в Русе

Сергей ЛИТВИНЕНКО

Завърши VII Международен конкурс „Франц Шуберт“ в Русе. За младите изпълнители един сериозен конкурс вече е събитие! Но тази мащабна проява се превърна в прекрасна традиция, която успешно се поддържа и развива.

Авторитетното жури, възглавявано от проф. Атанас Куртев, създател на конкурса, включваше такива известни музиканти като проф. Георги Спасов, Мария Принц от Виена и Красимира Джордан от Далас, главния диригент на Русенския оперно-симфоничен оркестър Найден Тодоров, директора на фестивала „Мартенски музикални дни“ Ива Чавдарова, диригента от Австрия Йоханес Майсл, вокалните педагози Силвия Войня от Букурещ, Виторио Теранова от Милано и Георги Делиганев от Русе.

Внушително бе откриването на конкурса в препълнената със слушатели обновена зала на „Доходното здание“. Най-напред прозвучаха изпълнения на членове на журито в съпровод на Йоханес Майсл и русенските симфонични. Георги Спасов се представи с Концерт от Райнеке,

Мария Принц - с Концерт от Шуман, Красимира Джордан - с „Рансодия в синьо“ от Гершун, Атанас Куртев - с Концерт щ2 от Брамс.

Всекидневните прослушвания се провеждаха в десет различни категории и възрастови групи, едновременно в няколко градски зали. Галаконцертът с връчването на наградите протече особено тържествено. Сред най-малките пианисти I награда заслужи Христия Маркова от Плевен, II - Георги Леков и Констанца Долгерови от София, а III - Константина Тошева от Русе. В средната възрастова група Grand Prix извоюва Стефан Бонев от Плевен, I награда беше присъдена на Габриела Ефтимова от Варна, II - на Стилиана Иванова от Стара Загора, а III - на Александър Костадинов от Варна и Светлин Христов от Русе. В горната възрастова група с I награда бе удостоена Ралица Пенкова от Русе, а с III - Яна Лисак от Русия.

При клавирните дуети I награда в долната възрастова група заслужи Силва Кармалейска и Кристиан Кушев от Русе, II - Сиана Атанасова и Анамария Спатарис, също от Русе, III - Теодор Палаков и

Даниел Караиванов от Пловдив. В средната възрастова група русенското дуо Денница Добрева и Евгени Нинов получи I награда, II - Любен Илиев и Владислава Бошнакова от Плевен, III - Елена Мирчева и Светломир Златков от Шумен. В горната група I награда бе присъдена на Алина Комитова и Николай Шаламов от София.

При певците II награда във втора група получи Анна Динева от Русе. В трета група наградите бяха разпределени по следния начин: I - за Сангю Ли (Италия), II - за Владислава Гарвалова (Русе) и Агелина Дякону (Румъния), III - за Красимира Григорови (Русе) и Николае Лупу (Румъния). В категорията „Камерна музика“ във втора възрастова група II награда (при неприсъдена I награда) заслужи перкусионният състав „Акцент“ от Плевен, а III - Рената Велева и Мартин Павлов от София. В трета група I награда беше присъдена на австрийския струнен квартет „Adamas“, II - на Надя Стоилова и Иван Павлов от НМА, III - на духовния квинтет при НМА „П.Владигеров“, София.

От името на Руския културно-информационен център на Светлин Христов от Русе

От дясно на ляво - председателят на журито проф.д-р Атанас Куртев и членът на журито Йоханес Майсл от Австрия заедно с наградени участници в конкурса

беше връчена изящна купа във вид на сол-ключ за най-добро изпълнение на творба от руски композитор. Наградата в памет на проф. Лили Атанасова получи Константина Тошева, също от Русе. Отделни награди бяха връчени от името на австрийското посолство в България, НУИ „Проф. Веселин Стоянов“ фондация „Бистра и Галина“, клуб „Зонта“, Музикална къща „Камертон“ и госпожа Мария Принц. Имаше подаръци и от фондацията за ежегодните награди за руско изкуство

„Золотая муза“.

Основни спонсори на конкурса са русенската община и НУИ „Проф. Веселин Стоянов“. Проявата бе подкрепена финансово и от голямата ни опера певица Красимира Стоянова, завършила русенското музикално училище, която с таланта си покори най-големите световни сцени.

ПЕГАС

Редактор
Борис Данков

Отвъд реалността, та чак в сърцето ѝ

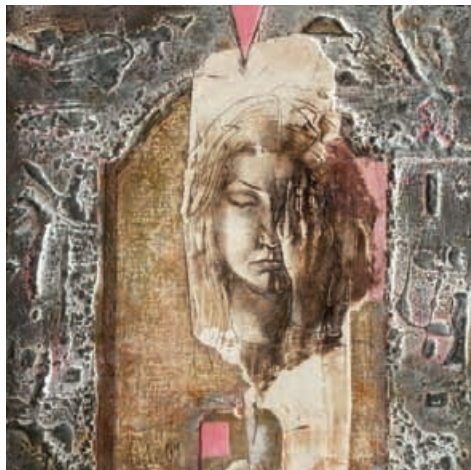
Гореща новина “Отвъд реалността, та чак в сърцето ѝ” е изложба на Христо Иотов-Иото в галерия “Арте” (ул. “Г.С. Раковски” 183 А). На ръба на света, в самия край на познатата ни реалност, там, където спираме да сверяваме часовниците си, не бързаме за края на работния ден и все още усещаме вкусове, аромати и субстанции, са оцелели няколко острова с непокътната природа. За ценители и почитатели на изобразителното изкуство галерия “Арте” предоставя всекидневна възможност да бъдат разгледани “Визуалните репортажи на Христо Иотов-Иото от изгубения рай”. Оптимистична е представата ми, че живописните видения на Христо Иотов ще продължат да съществуват под формата на новооткрита реалност, която ще се вмести в описанието на карнавално тържество без бутафория и евтини номера, коментира изкуствоведката Ивана Мурджева. Че живописиста ще вълнува зрителите повече от телевизията, че въображението ще възстанови властта си над образите и те ще изоставят обществената “кресливост” и ще възвърнат своите разкази, допълва с оптимизъм Мурджева. И трябваше да кажа - дотук с оптимизма, ако нямах доказателство за неговата основателност - няколко платна и стотина разказа в тях, посочва изкуствоведката. Изложбата ще продължи до 30 декември. Христо Иотов-Иото е роден през 1951 г. в София. Завършил е НХА, специалност живопис при проф. Панайотов. Досега има над 40 самостоятелни изложби в Гърция, Турция, Швейцария, Австрия, САЩ и др. Негови произведения са притежание на НХГ, СГХГ, градските галерии в страната и в частни колекции по света.

Знакови имена гостуват в „Астри”

По традиция в галерията се събират много от известните живописци и техните най-млади колеги

Селма Тодорова

Десислава Денчева

Красимира Михайлова

Бисера Прахова

За осма поредна година галерия “Астри” открива годишната си изложба “Формат 30/30”. По традиция, по това време, тук се събират много от знаковите за съвременното изкуство живописци и техните най-млади колеги. След подбор участниците в експозицията са 140. Тя има характер и на конкурс за ново име в живописа, като изборът е предоставен на публиката, научи ДУМА от галеристката Вихра Пешева.

Миналата година с равен брой гласове наградата спечелиха Юлиана Сотирова и Симеон Шивачев, които през 2010-а ще открият самостоятелни експозиции в “Астри”.

Изложените творби са на

Ивайло Мирчев, Иван Киров, Илия Милков, Десислава Минчева, Милко Божков, Станислав Памукчиев, Греди Асса, Юлия Станкова, Сули Сеферов, Владимир Пенев и много др. Сред младите художници особено впечатляващи са Борис Пеев, Румен Читов, Калоян Илиев-Кокимото, Юлиана Сотирова, Селма Тодорова, Йордан Тодоров, Валентин Георгиев и десетки други, които най-вероятно са имената, определящи бъдещия облик на националното изкуство. Каталогът към изложбата се посвещава на художника Илия Милков, който напусна този свят през май т.г.

Платната може да се видят до 30 януари от 10-19 ч. (понеделник-петък) и от 10 до 17 ч. (събота) в салона на ул. “Цар Самуил” 34.

Градината на душата - изпълнена с красота и благоухания

Красотата има свой собствен божествен език, който може да бъде разбран само от душата. Тя е невидимо за очите усещане - лъч, който извира от дълбините на душата и озарява тялото; тя е благоухание, което лекува нараненото сърце; духовна хармония, наречена любов, разсъждава художничката Ралица Денчева, чиито картини са подредени в стилистичната галерия “Лик” (ул. “Лайош Кошут” 37) до 9 януари 2010 г. По думите на художничката, наблюдавайки света около нас, осъзнаваме, че цялото проявление, което наричаме живот, е създадено от любов. Тя сама по себе си е живот и всичко на този свят е нейно творение.

Семето на истината е живо във всеки от нас, а творецът е призван да създаде благоприятния сезон и добрата почва, за да може то да покълне и се развие в нежно цвете и прекрасна градина, изпълнена с красота и благоухания - Градината на душата, отбелязва Ралица Денчева.

Тя е родена през 1970 г. в Русе. Завършила е английската гимназия в гра-

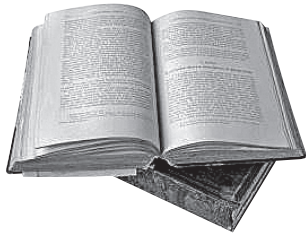
да. Следва във факултета по изобразителни изкуства към ВТУ “Св. св. Кирил и Методий” във Велико Търново, специалност живопис. Работи в София в областта на маслената живопис и рисунката. Нейни произведения са притежание на частни лица и колекционери в България, Германия, Швеция, Испания, Турция и Япония.

Коледно уединение в „Ракурси”

Коледната изложба на галерия “Ракурси” (ул. “Хан Крум” 4а) е на художника Атанас Мацурев. Тя включва 20 акварела, вдъхновени от природата. Те носят духа на тихо спокойствие и насладата от уединението. Картините са изпълнени с характерния за художника фин и деликатен рисунък, който подсилва интимността на изображението, отбелязват от галерията. Атанас Мацурев е роден през 1975 г. в Банско. Завършил е техникум по дърворезба в града. Илюстрира за издателство “Simply Read Books”, Ванкувър, Канада. От 2004-а е член на СБХ. Реди самостоятелни изложби в страната, негови произведения са притежание на частни колекции в България, Турция, Гърция, Испания, Англия, Германия, Холандия, Канада и САЩ. Изложбата “Безвреме” ще бъде отворена за посетители до 5 януари 2010 г.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

лавица

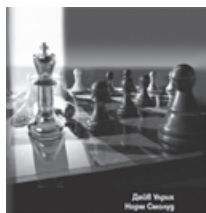
“1907: ЛИТЕРАТУРА, АВТОНОМИЯ, КАНОН”

от Пламен Дойнов издаде “Кралица Маб”. Книгата събира текстове, които полагат 1907 година в четири перспективи (хронологична, литературно-археологическа, микроисторическа, персоналистична), демонстриращи възможностите за различен литературно-исторически разказ. Книгата изпробва модела на този разказ, който би могъл да бъде приложен в по-разгърнат вид и върху други знакови за българската литература години. Чрез дълбинни срезове в зоната на “оперативния” жанр на литературните прегледи се изследват сложните взаимодействия между текущо писане и съвременна критика, търсят се границите между висока и масова литература, между протоканон и канон.

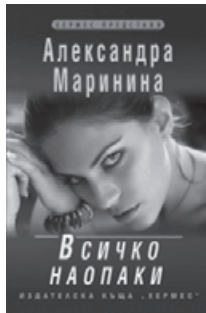
“ЛИДЕРСТВОТО КАТО БРАНД”

от Дейв Улрих и Норм Смолууд представя процес от шест стъпки за изграждането на лидерство като бренд на вашата организация. Огромното разнообразие от методи и способности помага да отличите лидерите на вашата фирма от лидерите на конкуренцията, да им създадете неповторима идентичност и да декларирате по уникален начин вашия бренд. Признавайки, че ръководството не е индивидуален спорт, Улрих и Смолууд значително повишават нашето разбиране за приложението на лидерството, като се набляга по-малко върху личността на лидера и повече върху процеса, чрез който лидерството се изгражда и се създава като бренд на една организация. Издава ИК “Дамян Яков”.

“ВСИЧКО НАОПАКИ”

от Александра Маринина е поредната книга на популярната руска писателка, която ИК “Хермес” издава на български. Бившият спортист Павел се възстановява след тежка катастрофа, опитвайки се да подреди живота си отново. Ръководителката на службата по сигурността в голямо руско издателство се обръща към него с необичайно, но примамливо предложение. Срещу добро възнаграждение Павел ще работи като личен треньор на дъщерята на богаташа Руденко. Освен това той трябва да помогне на издателството да разбере защо влиятелният бизнесмен е спонсорира губещ литературен проект, без да търси никакви лични облаги.

“ОКРЪГ ФОРД”

от Джон Гришам е първият сборник с разкази на популярния писател, издаден от “Обсидиан”. Това е най-добрата книга на Джон Гришам досега. Той за пръв път използва чувството си за хумор с такава свобода. Някои от разказите са изключително забавни, а три са истински шедеври. Една незабравима книга - е оценката на Пат Конрой. Книгата представя 7 истории от мястото, където се развива действието на “Време да убиваш”. Прикованата на инвалидна количка Инес Грейни и двамата ѝ по-големи синове Лион и Бъч, посредствен адвокат Мак Стафорд, скучният, мълчалив застрахователен агент Сидни, три добри момчета от окръг Форд, старци от Клантън, чийто последен дом е “Тих пристан”... са част от героите в тази книга.

Български роман „от чекмеджето”

„Гневът на мачките” от Марко Стойчев и Атанас Славов излиза след 50 години в шкафа, а изглежда свеж като току-що откъснат зеленчук

Става дума за класически самиздат, казва в предговора си Кънчо Стойчев, открил ръкописа в архивите на баща си след смъртта му. (Известният ни сценарист Марко Стойчев почина през януари 2006 г.)

Романът “Гневът на мачките” е писан през 1958 г. от сучаещите на лекции студенти Марко и Атанас (Славов) за собствено удоволствие и развлечение на компанията. Книгата е издадена преди дни от КК “Труд” с подкрепата на фондация “Братя Мормареви”.

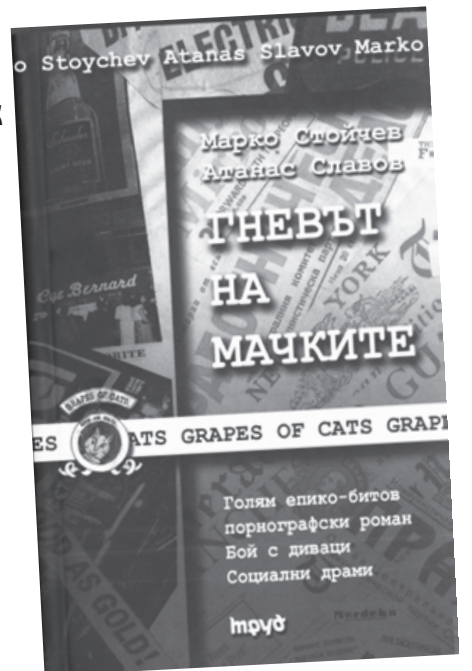
Съчинението на двамата литературоложливи студенти тогава е “публикувано” в 2 екземпляра - по един за всеки. Екземплярите били преписани на пишеща машина и подвързани в плат от стара риза на Славов. Той по-късно загубил своя екземпляр, оцелял само този на по-прибрия Стойчев.

Днес романът може да ни се види почти сензационен с историческото си предизвикателство. Защото демонстрира неподправено

но хъшлашко остроумие през години, които смятахме за разцвет на догмата и автоцензурата. Четивото е много весело. Освен това доказва: “Онова време, както и всяко време, не е нито само черно, нито само бяло” - по думите на Марко Стойчев. А пародийната каскада вътре съдържа безброй елементи от така любимия няколко десетилетия по-късно постмодернизъм.

Както романът, така и представянето на съавторите е триумф на пародията и автопародията. “За първи път закопнях да пиша в трето отделение, тогава съчиних първото си непреписано домашно упражнение на тема “Първи сняг” - много трогателно разработено. Когато го чете, учителката си scuба косите, а мама ме би (писаха ми две)” - съобщава Марко Стойчев за себе си в представянето.

А за какво е романът ли? Ами в него има всичко - шпионаж и екзотика, война и ядрен апока-

липсис, изместване на земната ос и груба “плътска любов”... Особено находчиви са подкрепящите мистификационни “изказвания на класици” отзад - от Дикенс през Иван Вазов до Елиът.

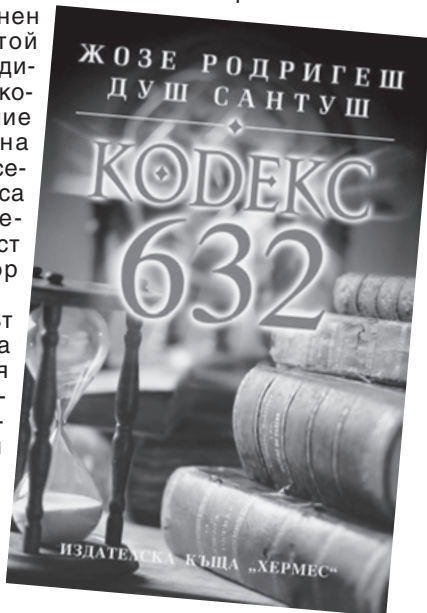
Роман

Кой всъщност е бил Христофор Колумб?

Професорът по история и експерт по криптография Томаш Нороня е поканен да довърши изследването на учен, намерен мъртъв при странни обстоятелства. Преди смъртта си колегата му е проучвал епохата на Великите географски открития по поръчка на голяма американска фондация. В книгата на стария професор Томаш се натъква на странен шифър, който той трябва да декодира. Оказва се, че кодираното послание крие отговора на въпрос, който досега историците не са успели да разрешат: кой всъщност е бил Христофор Колумб.

Това е сюжетът в новия роман на най-продавания португалски автор Жозе Родригеш душ Сантуш “Кодекс 632”, който ИК “Хермес” пусна на нашия книжен пазар. Сравненията с Умберто Еко ме ласкаят, а тези с Дан Браун - не, казва писателят (р. 1964 г.) в Мозамбик. Сантуш започва да пише романи съвсем случайно. Първият му роман - “Островът на тъмнината”, се радва на добър прием в Португалия. Големият успех обаче идва с написването на третата му книга - “Кодекс 632”. Авторът се

позовава на реално съществуващи документи и сериозни исторически проучвания. Книгата ни разказва за съществуването на двама мъже, живели в един и същ исторически период, чиито самоличности по съмнителен начин са били подменени през вековете. Единият се е казвал Кристофоро Колумбо, роден в Генуа, необразован тъкач

на коприна. Другият, който носел името Колум, бил португалски благородник от еврейски произход. Той владеел латински и имал задълбочени познания по космография и навигационни науки, бил адмирал, заслужил честта да се нарече откривател на Америка.

Поезия

Глътки любов със Сергей Есенин

Житейската и творческата съдба на големия руски и съветски поет Сергей Есенин (1895-1925) може да бъде още едно от безспорните доказателства за тази неизтребимост на всяко изстрадано изкуство. Започнал с блясък и всеобщо признание творческия си път в годините преди революцията, по-късно преосмислил и приел нейните идеи за своя лична истина, приживе смятан за приемник и продължител на Пушкиновата слава, в продължение на десетилетия той ще познае и усойната сянка на мълчанието, и грубия калп на една нормативна догматика, в която крехката му и деликатна лирика няма да може да се побере. Така издателите от ИК “Дамян Яков” представят новото издание от своята поредица “Шедьоври на световната класика” с любовна лирика на Сергей Есенин “В нощите лунни”, в превод на Иван Николов и Йордан Милев, художничка Рада Якова.

Върху много от коритите на Есениновите книги се откроява силуетът на обикнатата от поета руска брезичка. Този красноречив символ подсказва един от най-чистите извори, които подхранват вдъхновението на Есенин - руската земя с нейните изгреви и залези, широки пролетни разливи и трепетни брезови горички, звън на шейни и преспи

сняг, които смесват земни и небесни звезди. Но това не изчерпва лириката на поета. В същото време тя е драматичен разказ за човешките лъкатушения и заблуди в дни на остри социални сблъсъци и конфликти, когато светът обръща лице към слънцето. Тя е наболял вик за повече хармония в живота, за човешко съпричастие и любов, за равновесие между ума и сърцето.

Надмогнал времето и временните неразбирания, поетът Сергей Есенин ни остави творчество, което го приобщава към най-добрите хуманистични традиции на великата руска литература. В епохата на панелна самота той и занапред ще ни подсеща да не забравяме природата, под самолетен грохот и промишлен тътен ще ни връща към забравените уроци по човешка искреност, към интимно доверителния шепот, който скъсява разстоянието от човек до човек, пише в предговора на Иван Николов.

„Truly” на Мария Илиева и Кийт Томпсън е номер 1

Българската певица и американският диджей стигнаха върха в класация на най-слушаната австралийска радиостанция

След като завладя класациите в българския радиоэфир, свежото лятно звучене на парчето на Мария Илиева и Кийт Томпсън - „Truly”, явно се е харесало и в страната, където Дядо Коледа пристига по бански. ZFM - денс радио станция

номер 1 в Сидни, Австралия, класира сингъла на първо място в престижния си международен чарт, научи ДУМА от Виктория Костова от „Стереостая”. Музиката на „Truly” е дело на самия Кийт, който, впечатлен от таланта на Мария, решава да напише песен специално за тях двамата.

За първи път сингълът е записан през 2008 г. в оригиналния си акустичен вариант, аранжиран от Георги Янев.

Песента се радва на изключителен интерес от страна на много чуждестранни диджеи, сред които са и лидерите на лондонската клубна сцена „Bass Monkeys”. Техният летен диско-хаус микс е и най-популярният й до момента вариант, както и този, който Мария Илиева и Кийт Томпсън избират за видео сингъл.

Песента е част от предстоящия албум на Мария Илиева, в който тя е заложила на акусти-

чен соул и вокален хаус и който несъмнено отново ще бъде истинско удоволствие за ценителите на стойностната и завладяваща музика.

Кийт Томпсън е американски диджей, започнал кариерата си още през 80-те, но отдавна надхвърлил границите на строго клубната аудитория. Съвместно му парче с Дейвид Вендета „Break 4 love” се нарежда в Топ 10 в класацията на „Билборд” за електронна музика и един от най-успешните клубни хитове за последните години не само в Америка, но и по света. От следващата седмица на пазара ще е

Мария Илиева

новият му сингъл с диско хаус звучене - „Remedy” (Thompson Recordings), който ще бъде представен в България от „Стереостая”.

Снимка „БОЛКЪН ЕНТЪРТЕЙНМЪНТ”

Али Кембъл в студиото на радио N-Joy

Шампанско и два пакета ментови дъвки иска в гримьорната си Али Кембъл за престога си у нас, научи ДУМА от Анелия Александрова. Вокал и основател на една от най-характерните британски банди за всички времена, Али Кембъл от „UB40” пристигна за своя първи концерт у нас - утре от 20 ч. в зала 1 на НДК, по покана на „Болкън ентъртейнмънт” и радио N-Joy. В бекстейдж на звездата ще има още минерална вода на тайна температура, лимо-

ни, натурални сокове - червена боровинка, портокал и ябълка, кафе и чай. За бандата му - общо от 14 музиканти, ще има още шоколади, чипс и коняк. Плюс, естествено, червено вино - възпато от групата във феноменалния им хит „Red Red Wine”.

Али Кембъл бе гост в Шоуто на Иван и Андрей по Нова ТВ снощи, а днес ще се включи на живо в ефира на радио N-Joy точно в 13 ч., научи ДУМА от Йорданка Райкова.

Фронтменът на реге

любимците ни „UB40” е издал заедно с групата 18 студийни албума, с реализирани продажби от над 70 милиона копия по целия свят и над 40 сингъла в Топ 40 на Острова, плюс още три солови албума. Али Кембъл има награда „Ivor Novello” за международни постижения, а през 2007-а заедно с „UB40” беше номиниран за „Грами” в категорията „Най-добър реге албум”. След почти 30 години с групата, на 24 януари 2008-а нейният създател и вокал Али Кембъл

оповести решението си да продължи напред самостоятелно. Последните концерти на бандата заедно с Али Кембъл бяха през февруари 2008 г. в Австралия, Нова Зеландия и Уганда.

През 2009 г. Али Кембъл вече е готов с третия си солов албум „Flying High”. Той и бандата му не спират да свирят на живо по целия свят, включително с дати в Русия, Африка, с турнета в Австралия, Нова Зеландия и в Обединеното кралство. А сега и в България.

Уил Салден ще свири на специален роял на концерта в НДК

Снимка „АРТ БГ”

На специален роял ще свири ръководителят на Глен Милър оркестра Уил Салден на празничния концерт на суинг кралете на 22 декември в зала 1 на НДК, научи ДУМА от Елиза Стоева. Негово изрично изискване към организаторите по цял свят е да му бъде предоставен ювелирният инструмент марка „Бюзендорфер” - символ на класиката, лукса и аристократизма. Благодарение на „Kirov-High-End”, след големи перипетии роялът ще очаква в целия си блясък мистър Салден в зала 1 в деня на концерта. На роял „Бюзендорфер” са творили и продължават да творят редица известни композитори и музиканти.

Глен Милър оркестра идват за първи път у нас благодарение на съвместните усилия на Националния дворец на културата и продуцентска компания „Арт БГ”. Събитието, както ДУМА писа, е част от

програмата на ежегодния Новогодишен музикален фестивал в НДК и ще ознаменува 65 години от изчезването на великия джазмен Глен Милър.

Датата на празничното събитие съвпада с рождения ден на атрактивната вокалистка от Глен Милър оркестра Ане Йонкер. По този повод организаторите от „Арт БГ” са подготвили за нея специален подарък, който ще й поднесат тържествено на гала вечерята след концерта.

22-мата музиканти и солисти от Глен Милър оркестра начело с банд лидера Уил Салден пристигат в София по обяд в самия ден на концерта с полет от Дюселдорф. Билети за концерта на Глен Милър оркестра могат да бъдат намерени в мрежата на Eventim и на касата на НДК на цени между 30 и 60 лв., както и ВИП места между 80 и 100 лв.

Страница на Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Принцът на романса гостува в София и Варна

Най-популярният инструментален звукозаписен изпълнител - виртуозът на пианото Ричард Клайдерман, ще направи първия си концерт във Варна. Датата е 12 април 2010-а, мястото - Дворецът на културата и спорта, зала „Конгресна”, а билетите вече се продават на касите на двореца, научи ДУМА от Нина Локмаджиева.

Звездата идва в морската столица заедно с Класик ФМ М-Тел оркестър в рамките на Европейския музикален фестивал 2010. Фестивалните концерти на французина ще са два - след Варна, на 14 април той ще излезе в зала 1 на НДК в София.

Организатор на варненския концерт е „Елит мюзик” - импресарската агенция, която в последните години доведе във Варна едни от най-търсените по световните сцени големи майстори на инструменталното изкуство. Сред тях досега най-ярко блести цигулковият провокатор Найджъл Кенеди. В София концертът се организира от „Кантус фирмус” - агенцията, която осъществи и концерта на Клайдерман през 2008 г.

Ричард Клайдерман е наричан от световните медии Принцът на романса. За него наши съвременници твърдят, че е направил за популяризирането на пианото повече от всеки друг музикант от Бетовен насам. Неговата запазена марка е new romantic стилът, който смесва по брилянтен начин класическо и поп звучене. Свидетелства за огромната популярност на музиканта са неговите 276 златни и 70 платинени албума. Разкривайки нежната душа на пианото, всеки концерт на Клайдерман се превръща в преживяване, което остава спомени за цял живот.

Празничен жест на „Елит мюзик” към меломаните са промоционалните цени - от 30 до 50 лв., които важат само до 10 януари 2010-а.

ЕВРОПЕЙСКИ
МУЗИКАЛЕН
ФЕСТИВАЛ
12 АПРИЛ
ВАРНА
ДВОРЕЦ НА КУЛТУРАТА
И СПОРТА
19:30

Снимка „ЕЛИТ МЮЗИК”

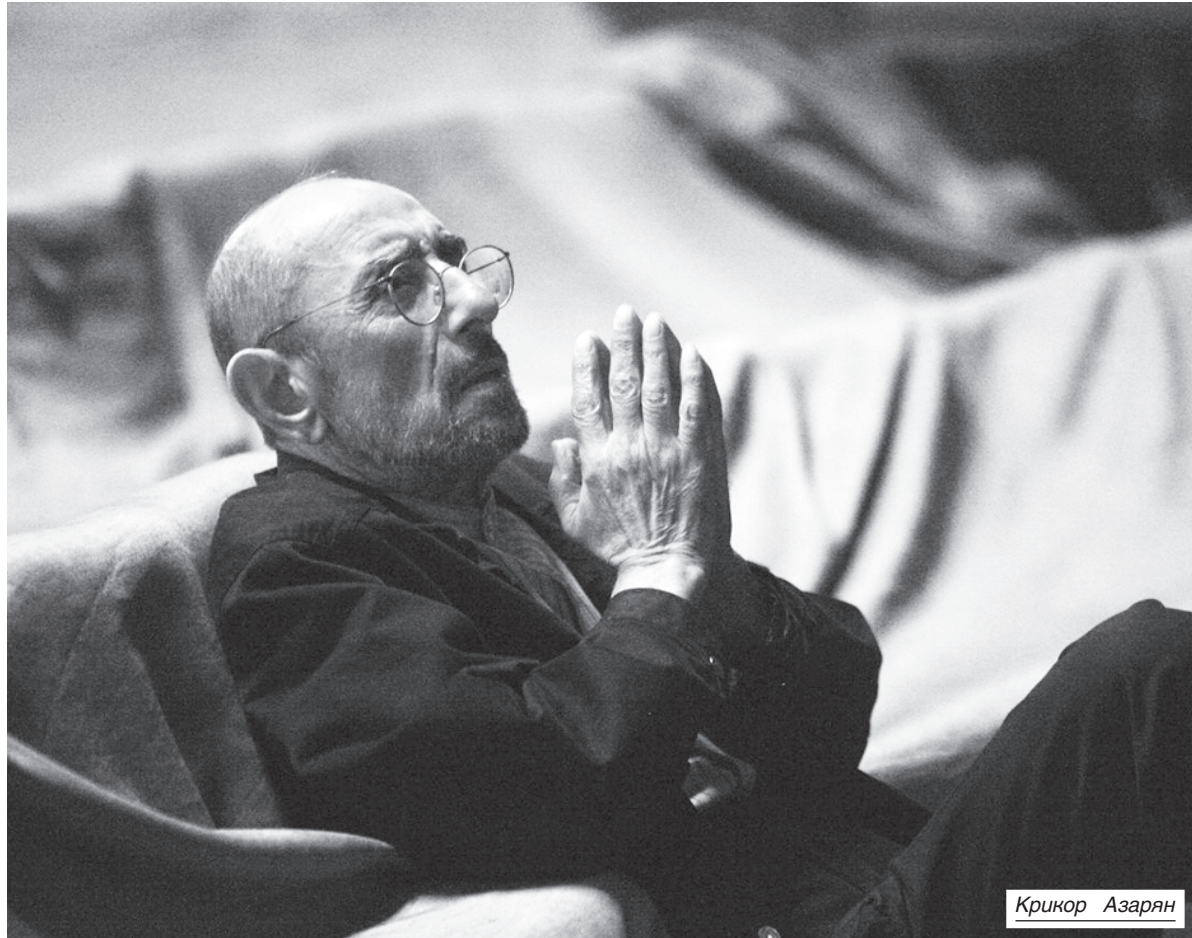
Театърът най-силно осветява невидимото

Крикор Азарян, или усетът за страданието - тази константа в човешкото битие

Светлана ПАНЧЕВА

3 а мен театърът е най-великото изкуство. В него има всичко - и поезия, и проза, дава възможност да отидеш отвъд думите... Ако изкуството се старее да освети невидимото, мисля, че театърът отправя най-силна светлина в тъмното пространство в дирене на невидимото. Но за сметка на това пък той е мимолетен, умира в момента, в който свърши спектакълът, и затова прилича на светулка, така Крикор Азарян - човекът, посветил целия си живот на сцената, се обяснява в любов на Театъра. Дали защото, както сам споменава, е открил тази "отров-

Чехов "Чайка", "Три сестри" и "Вишнева градина", която режисьорът завърши с толкова усилия и вяра в живителната сила на сцената, и в "Трамвай "Желание", и в "Колекцията", и в по-ранните му постановки по Радичковите "Опит за летене", "Януари", "Лазарица" той поставя фундаменталните проблеми за човека и живота, вънзували човечеството от античността до днес, и заедно със зрителите се опитва да им даде що-годе приемливи, дали утешителни, дали тъжни отговори. В своето чисто човешко и творческо дирене на смисъла, истината и вярата Азарян винаги тръгва от човека, за да стигне до човека, пък бил той и един тъжен, изхабен, наивен, безнадеждно

Крикор Азарян

може да се види злото в доброто и доброто в злото.

Като всички големи творчески личности, и Крикор Азарян има своя тема в изкуството или поне аз си мисля, че във всичките му спектакли - къде ясно, къде по-скрито - винаги присъства темата за промяната като еманация на живота - това, което е било важно вчера, днес е нелепо, едни ценности умират, раждат се нови и в това постоянно движение се съдържа и изразява човешкият живот. Също както смяната на

сезоните обагрят в различни цветове дървото, на което е "кацнал" Лазар и превръща живота му в неповторим и ве-

кия живот. Но в творческата си работа той остава винаги верен на любимото си мото, взето от Хенри Милър: "В изкуството

"Вишнева градина" от А. П. Чехов в Народния театър

на" магия сравнително късно, или защото за него театърът е равен на живот, на смисъл, на истина, на вяра...

Напоследък все по-често си мисля, че Крикор Азарян с неговия неповторим и завладяващ смях, със свещената му любов към човека, с онази особена, само негова си всеотдаеност, е не само режисьор. Неговото присъствие в театъра ни е нещо повече от създаването на повече от 100 спектакъла, нещо повече от създаването на десетки талантиливи актьори и режисьори, то е присъствието на една творческа личност, способна да усети, да почувства и да изрази страданието - тази константа в човешкото битие. Може би точно заради това спектаклите на Азарян са толкова различни в своята конкретност и същевременно толкова близко в своята изразност, белязани от усещането, че човек иска едно, а се случва нещо различно. Това ходене на човечеството по въже, разпънато между тези две значения - надеждата и безнадеждността, предизвиква въпросите и възторзите на режисьора и очертава любимите му теми. И може би именно заради това Чехов е неговият любим автор, защото при него има образи и паралелни действия, а пиесите му са "сцени от живота", в които на повърхността уж всичко се върти на празни обороти, но в дълбокото стават страшни неща.

Непоносимата лекота на битието и още по-непоносимата тежест на любовта са като че ли постоянните теми в спектаклите на Азарян през последните години. И в трилогията по

влюбен, вярващ в светлото бъдеще, лекомислен, самовлюбен, загубен човек... каквито са

"Три сестри" от А. П. Чехов в Младежкия театър

героите в неговата Чехова трилогия, но и в "Трамвай "Желание", "Колекцията", "Хенрих IV" или "Буре барут".

Ако Господ ти е дал дарбата да твориш, да бъдеш артист, ти трябва да бъдеш нравствено много извисен човек. Това е свещенодействие и трябва да остане такова, а не да се превърне в игра с дявола, убеден е Крикор Азарян, който обожава играта в театъра и притежава неповторимата способност да я предизвиква у всички актьори, с които работи. Защото играта според него доказва и показва, че светът не е нито черен, нито бял и, колкото и фолклорно да звучи,

"Трамвай "Желание" от Т. Уилямс в театър "Българска армия"

"Чайка" от А. П. Чехов в театър "Българска армия"

чен в промяната си танц, наречен "Лазарица", или в загадъчната смяна в живота и смъртта на вълците сред вихрушките на "Януари", или в поетично наивните полети в "Опит за летене". А над всичко стои времето. Но то е неутрално към моралните аспекти на живота, за него важното е да се движи.

Човек тръгва от летенето, стига до опити за летене, след което и от това се отказва, шеговито отбелязва Азарян отминаването на времето в човеш-

всичко трябва да се прави докрай" и до последния си миг не се отказва от търсенето чрез театъра и в театъра - на истината за живота, за смисъла и за човека. Неотдавна в един разговор Азарян каза, че неговият живот не е това, което е преживял, а това, което е направил. А сред спектаклите, които е направил, са "Да се провериш под дъгата" от Г. Марков, "Уестсайдска история" от А. Лоурънс, "Пътеки" от Н. Хайтов, "Голямата печалба" от Е. Кинтеро, "А утрините тук са тихи" от Б. Василиев, "От земята до небето" от Н. Русев, "Случка в зоопарка" от Е. Олби, "Сизве Банзи е мъртъв" от А. Фюгард, "Дело" от Сухово-Кобилин, "Последният запис" от С. Бекет, "Дванайсета нощ" от Шекспир, "Продават ли демони?" от Боян Папазов, "Албена" от И. Йовков, "Последен срок" от В. Распутин... Сигурна съм, че тук Крикор Азарян би казал: "...това, разбира се, не ми дава право да соча с пръст и да се правя на човека, който знае единствената истина... Яростта ми постепенно утихва... Но най-важното е в представлението да се усеща страданието - тази постоянна константа в човешкото битие."

Плевен е освободен от руските войски на 10 декември 1877 г. след несполучливият опит на командваната от Осман паша турска армия да пробие руската отбрана в непосредствена близост до моста на шосето за София. Битката е страшна, води се наистина на живот и смърт. Макар и предварително да знае от своите разузнавачи за тази акция на турците, руското командване постига трудна победа - само убитите са 2 хиляди войници и офицери. Земята е покрита с трупове. Раненият Осман паша предава сабята си на командващия отбраната генерал Ганецки. На поздравлението за отлично проведената от него атака Осман паша отговаря: "Всички дни са еднакви - ден иде след ден, ала не са подобни, един е честит, друг нещастен..."

Обезоръжената и взета в плен турска армия е с численост 10 паши, 2128 офицери, 37 200 войници. Взети са като трофеи 88 оръдия, 7 знамена...

Осман паша е отведен в Плевен, където го приема лично император Александър II. Води се следният разговор:

- Какво ви накара да излезете от Плевен?

- Като войник, който скъпи за честното си име, аз във всякой случай считам за свой дълг да направя този опит.

- Отдавам пълна похвала и уважение към доблестната ви храброст, макар и тя да бе насочена против моята армия. В знак на моето уважение към вашата храброст, аз ви връщам сабята, която можете да носите и у нас, в Русия, гдето, надявам се, не ще имате причина за незадоволство...

Три месеца преди това...

В началото всичко върви добре

След успешното преминаване през Дунава, сравнително лесно превземане на Никопол и движещият се почти без да среща съпротива Преден отряд, командван от ген. Гурко, руският оптимизъм е голям. Той обаче се оказва прибързан и... неоправдан.

Последвалите една след друга грешки разкрили дълбоки пробойни от тактико-стратегически характер в ръководния състав на армията. Скоро става ясно, че удивителната храброст на руските войници не е достатъчна, за да бъде победена турската армия, която е и по-добре екипирана, въоръжена с по-ново и модерно оръжие и редовно хранена, с което воюващите под знака на двуглавия орел не могат да се похвалят.

Да вдъхновява войските си пристига лично императорът. Известно е, че илюзията за лесна победа окончателно пропада след няколкото поредни неуспеха: двете атаки през юли - първата на 20, а втората десет дни

Руското разузнаване залага капани на Осман паша

"Скобелевци в атака", худ. Н. Каразин

Тайни хогове и сложни кривулици през войната за неутрализиране на големия военачалник

Иван ВЪЛОВ

по-късно, срещу армията на Осман паша, превърнал за броени дни Плевен в непревземаема крепост.

От руска страна загубите на жива сила надхвърлят близо 15 хиляди убити и ранени. Претърпява неуспех и Предният отряд на ген. Гурко, който след кръвопролитни сражения с многохилядната армия на Сюлейман паша е принуден да отстъпи Стара Загора, която турците превръщат в пепелище. Самочувствието съвсем е понижено, когато и освободеният не-

отдавна Ловеч отново е завладян от турците. В този момент и Англия отхвърля руското предложение да посредничи за сключване на примирие!

Със своята изумителна храброст руските войници и българските опълченци в августовските боеве на Шипка разгромват армията на Сюлейман паша и спират устремното ѝ настъпление в посока към Плевен. Планът на Главния щаб на турската армия е да се обединят двете армии на Сюлейман и на Осман паша, да разгрозят руските войски при Плевен, което би означавало и победа във войната.

Трета атака и пак неуспех

С участието на 60-хилядна румънска армия, командвана лично от княз Карол, и продължителна артилерийска подготовка, руските войски организират на 11 септември своята трета атака срещу Осман паша. Въпреки някои частични успехи, особено от страна на командвания от ген. Скобелев "Летащ отряд", турците се оказват победители.

Поредният неуспех се посреща с голямо разочарование както в Русия, така и в чужбина. Заговорва се, и то във военните и в дипломатическите среди, че би било правилно руската армия да се изтегли отстъпък Дунава и през пролетта отново да възобнови бойните действия. След няколко съветания под ръководството на императора се взема решение да бъде извикан от Русия ген. Тотлебен, изявил се по време на Кримската война (1855 г.) при организиране обсадата на Севастопол.

Генерал Скобелев, потиснат и изморен, отива да търси успокоение в Букурещ, там пристига и генерал Тотлебен. Дватамата се срещат и остават с прекрасни впечатления един от друг. Следват обяди, вечери и дълги разговори. Тогава научават от сигурен източник, че поради лошите финанси на турското военно министерство, Осман паша, както и

всички турски офицери, вече цяла година не са получавали заплатите си. Ето защо

гълговете на пашата надхвърлят два милиона франка

към истанбулската "Отоман банк" и към отделни хора!

- Защо аз трябва да знам всичко това, господа? - учудено пита Скобелев.

- За да спечелите с по-малко жертви войната, екселенц!

Завръщайки се от Букурещ, генерал Скобелев споделя наученото за пашата с полковник Артамонов, ръководител на разузнавателната служба при действащата армия.

- Та това е великолепна новина! - плесва с ръце полковникът. - По-добре е наистина да се опитаме да подкупим Осман паша, вместо да го убиваме...

И полковник Артамонов споделя с генерал Скобелев, че още преди третата атака срещу защитниците на Плевен

възниква идеята да бъде „неутрализиран“

Осман паша. Хората от разузнаването: княз Церетелев, полковник Бобриков, полковник Паренсов, обмислят различни варианти по какъв начин да се справят с Осман паша. Първият опит да се разговаря лично с пашата, използвайки като претекст среща с него от страна на руското командване във връзка с прибиране труповете на убитите в сраженията при третата атака, пропада. Пропадат и няколко други съблазнителни предложения, отправени деликатно към Осман паша и то дори след очертаващата се безизходност да пробие затворилата го като в железен обръч руска отбрана. Прекъснали всякаква възможност за снабдяване на окопалите се в плевенската крепост турски войски, гвардейците на ген. Гурко успешно се насочват към Арабаконак и София.

Присъствието на генерал Едуард Тотлебен, който е добре познат на Осман паша от ролята му при Севастопол, означава неминуема гибел. По-късно, както вече знаем, Осман паша ще каже: "...Предпочитам по-скоро да умра, отколкото доброволно да се предам..."

Опит да се разколебае Осман паша и да се разгадаят плановете му руското разузнаване прави, използвайки врачката Сара. Чрез опитния руски разузнавач Константин Фафрикадоров, който работи под турско име в Плевен като продавач на локум и има свободен достъп до турския лагер, е разпространена сред турските офицери легендата за

феноменалните способности на еврейката Сара

Подтикнат от отзивите на приближените си офицери, срещали се с врачката, Осман паша нарежда да я доведат при него. Сара, която работи също за руското разузнаване, успокоява Осман паша, че даже и да падне "роб", му е писано, че не само ще остане жив, но го чака и много слава. Дори му подсказва и датата 12 декември, която обяснява с луната и звездите?!

Останалото е известно. Плененият Осман паша получава "брилянтната" си сабя, подарена му от султана през септември, преди Гурко да затвори пътя Цариград - Одрин - София - Плевен и ферман за удостоверяването му с най-високото звание - "Победителят", каквото можели да носят само султаните и великите им везири. По-късно придружен от няколко руски офицери, пашата е изпратен на заточение в гр. Харьков, където остава до края на войната. После за разлика от Сюлейман паша, който е съден за проявени слабости по време на войната, Осман паша заема високи постове в Турция, изплаща си и дълговете на "Отоман банк". Той умира през 1900 г. на 72-годишна възраст. А в архива на бившия Азиатски департамент към Министерството на външните работи на Русия все още се пази като отделен документ папка с надпис: "КАЗУС "ОСМАН ПАША", 1877 г."

Плененият Осман паша предава сабята си на генерал Ганецки, 10 декември 1877 г.

□ Позиция

Суверенитетът - умира или е тежко уронен?

Размисли върху книгата на проф. Милан Миланов „От Вестфалия до Багдад“

Румен ЛЕОНИДОВ

Тази книга не е политически роман, макар че заглавието ѝ може да ви подведе. Но само на пръв поглед, защото подзаглавието (Суверенитетът и въоръжената хуманитарна интервенция в условията на новия световен ред) ментално ни отправя към една от най-конфликтните теми на днешността - съществува ли общоприет критерий, който да легитимира въоръжената интервенция с хуманитарни цели, докде днес се простира понятието суверенитет, мъртво ли е вече то, или ако е все още живо, докога ще има живот? Кой и как има право да защитава гражданските права в страни, където те са демонстративно потъпкани? Не е ли

износът на демокрация

подобен и не по-малко опасен от износа на революция, практикуван допреди 20 години от бившия Съветски съюз? Кое е новото и как то кореспондира със старото в най-новия световен ред?

Кодът на най-новото се нарича Багдад. И той разкодира проблема, който е следствие на въоръжената хуманитарна интервенция на САЩ и неговите съюзници.

На другия край - в началото, е кодът, наречен Вестфалски мирен договор. Този договор от 1648 г. не само слага край на Тридесетгодишната война, но и точката на едно време, изпълнено с религиозни войни. Този код е важен и заради друго - прекъсва дългата традиция в Европа да има само една доминираща сила. Поставено е било началото на съвременните европейски държави, а принципът за баланс на силите бил заложен като основа на мирния договор. Войната обаче се превърнала в необходимо зло, което довело до раждането на Европа - такава, каквато я виждаме днес.

Каква е връзката на онази война отпреди повече от триста години с американската агресия срещу Ирак, с войната на демократичната коалиция, свалила от власт диктатора Саддам Хюсеин? Съществена като пъпната връв между майката и новороденото - никой не се наема категорично да предвиди дали новороденото е просто едно идиотче или майката История оттука насетне ще ражда необикновени, непознати за понятийната ни система чедра, които няма никога да възприемем като свои, с риск да изглеждаме ретрогради, демодирани или носители на умиращото време?

И хуманитарната, но не нелегитимна, интервенция в Ирак разтърси не само желязното единство между партньорите в НАТО, но и подложи на продължителен опън разбирането за правата и задълженията на отделните държави в рамките на ООН. Както и за тяхното съществено или несъществено място в диктатурата на

новите дигиренти на световния дневен ред...

Да, отбелязва Милан Миланов, въпросът не е да има ли нов световен ред, а какъв да бъде той?

Отсечката между Вестфал и Багдад е много дълга като време, но и

Проф. Милан Миланов

твърде къса като принцип. Кой е той ли? Преди 360 години в Европа е бил възприет един от важните принципи, заложи от Вестфалския договор - всяка страна, дори и най-малките, имала право сама да се справи с вътрешните си проблеми, без съседите ѝ да се месят. Това е еволюционно решение, постигнато по кървав, революционен път - религиозните войни. Но този модерен постулат в тогавашното международно право не е имал само за цел да не се повторят френските религиозни войни, по време на които испанската армия постоянно диктувала положението в страната. Друго е по-важно - мирът във Вестфал поставя начало на националната държава! И утвърждава завинаги суверенитета! Последният оттогава придобива качеството на свещено, върховно неотменимо право на всяка независима самостоятелна държава.

Какво става днес с това свещено право? Или с международното право - в най-правовия смисъл?

Краят на студената война не приключи с нов Вестфал, с очаквания за още по-висок исторически връх. Точно обратно, през току-що проходилата ХХІ век се срива международният правен ред, който бе забелязан от силата и волята на новия световен Господ, който реди света според своя образ и подобие.

Така се стигна „до частично нарушаване и пренебрегване на суверенитета и намеса във вътрешните работи на суверенна държава.“ Цитатът е на проф. д-р Милан Миланов, който не е публицист, а дипломат от кариерата, и не би използвал моята публицистична глаголна температура. Затова авторът не е организиран полемичен политически труд, а научно аргументиран анализ. Темата му е ясна, актуална и конкретна, но идеята му е още по-провокативна - днешната политическа философия, съвременната философия на политическото съзнание трябва да даде аргументиран отговор - какво е мястото на „онзи“ суверенитет в условията на вече практикуваната въоръжена хуманитарна интервенция? Проблемът не е само правов, морален, не става дума само за „добро ли е“ или „зло това“, а дали сме свидетели на радикални и преломни исторически факти. Или тези факти са само временни извращения, стъпка извън пътината, в пустинята на нова, този път

глобална религиозна война

Защо да не се запитае какво ще стане с религиозната толерантност, чието начало бе поставено тъкмо след края на Английската

МИЛАН МИЛАНОВ

ОТ ВЕСТФАЛИЯ ДО БАГДАД

СУВЕРЕНИТЕТЪТ И ВЪОРЪЖЕНАТА ХУМАНИТАРНА ИНТЕРВЕНЦИЯ В УСЛОВИЯТА НА НОВИЯ СВЕТОВЕН РЕД

ГорексПрес

гражданска война и религиозната война в Германия? И още един пряк исторически аналог - след Тридесетгодишната война изчезват някои стари държави като Померания и Анхалт. Първата е разделена между Швеция и Бранденбург, а втората става част от Саксония. Какви са последиците от тези промени в тогавашната политическата карта? Окончателното раздробяване на централна Европа е необратим процес, който обаче е „осеменил“ и „износил“ раждането на нова сила - Пруссия. Следователно, логични са основанията на редица политически наблюдатели, които твърдят, че въоръжена хуманитарна интервенция ще доведе Ирак до пълен разпад - на сунити, шиити и курди, което ще направи Иран новата суперсила в района. И какви ще бъдат последиците за света след умъртвяването на свещения суверенитет от Свещената война на техранските религиозни водачи?

Дали военната намеса с хуманитарен профил ще усъвършенства глобалната архитектура или новият световен порядък ще доведе до нов световен безпорядък? Дали наистина светът е изправен пред алтернативата „мирът на империята“ или „мирът на закона“?

Авторът ни предлага друго решение, като цитира Цветан Тодоров - „мирът на плурализма“, мир чрез равновесието между няколко сили.

Тази книга не поставя само въпроси. Отговорът на проф. Миланов е лаконичен, но достатъчно прозрачен: „Единственото възможно съжителство на суверенитета с въоръжената хуманитарна интервенция е решението за една такава интервенция да бъде взето колективно от международната общност в рамките на достатъчно авторитетна международна организация, каквато е ООН - единствената реално съществуваща универсална система за колективна сигурност в цялата история на човечеството.“

В този цитат има два пъти думата „единствено“. Защото друг път просто няма.

*** Изразените от автора на статията мнения не ангажират редакцията, която е готова да публикува и други гледни точки**

Точката наг И-мо

За липсата на кворум, която не била фатална

Иво АТАНАСОВ

Беше студената зима на 1997-а. Тръгнах към София за заседание на Висшия съвет.

На Коняво - барикада, хората - настърхнали, върнаха ме, казано най-мекко. Опитвах през Дупница, но на входа на Невестино също се натъкнах на блокада. Тогаваша зацепих през селата.

Пътищата - третокласни и четвъртокласни, който ще ги чисти в момент, в който СДС плашеше да затвори държавата, ладата ми - без зимни гуми. И до днес не знам къде точно съм минал - някъде през Бобовдолско и Радомирско, но в Перник успях да стъпя на главния път. А щом се промуших на Владая, веднага след мен спряха и там движението. Вместо за два, стигнах за пет часа, но стигнах. През подобни перипетии са били изправени и другарите ми от други райони на страната, но това не им попречи да напълнят залата на „Позитано“.

Само допреди седмица нямаше случай за целия период на прехода липсата на кворум да е била причина за проваление на пленум. За предишните 45 години пък това не можеше дори да си го помислим. Следователно повече от половин век членовете на партийното ръководство, ако не друго, поне са се събирали в нужния брой, за да си провеждат заседанията. Кворум е имало дори на нелегалната Витошка конференция на партията през 1924 г., а сигурно и на учредителния Бузлуджански конгрес в далечната 1891 г.

Миналата събота пленумът за пръв път не можа да започне. От 182 членове бяха дошли само 75. Преди месец-два пък не можа да продължи - кворумът се беше стопил. Някак си много неща взеха да се случват за пръв път, което не е на добро. Оправданието със снеговалежа сигурно е валидно за някои от отсъстващите, но далеч не за всички. Чета във Фейсбук, че пленумът не бил толкова важен, та да не драматизираме излишно. Но нима е маловажна политическата оценка, която трябваше да се даде на програмата на ГЕРБ и на стила му на управление? Или утвърждаването на съставите и председателите на съветите и комисиите на Националния съвет на партията? Съставянето на така нареченото правителство в сянка?

Впрочем, вероятно тук трябва да се търси част от обяснението за празната зала. Кадровите решения са сред най-важните в политиката. Те са лакмус за състоянието на една партия или поне на ръководството ѝ. От имената, които се лансират, се разбира дали се подхожда отговорно, или се отбива номер. Дали оценяваме дейците си според качествата или според лобитата, към които принадлежат. Дали създаваме атмосфера, в която всеки се стреми да се доказва с работа, бидейки сигурен, че това е нормалният път за изкачване на стъпалата, или поощряваме задкулиското или явното слагачество, осребряването на приятелските връзки или на груповите зависимости.

Поне част от изтеклия в медиите списък на бъдещите министри в сянка сякаш не е толкова вдъхновяващ, че да мобилизира мнозина от членовете на Националния съвет да преодолеят понатрупалия се сняг. Създава се впечатление, че се търси не толкова засилване на опозиционната дейност, колкото закрепване на крехкото преимущество, получено на конгреса. Ако е така, е беда, но не голяма. Защото е поправима.

Голямата беда е в друго. Като че ли няма кауза, за която да се работи с някогашния устрем и с предишното усърдие. Това накарнява сериозно мотивацията и тласка към липсата на оная спойка, с която да се чувстваме едно цяло. Отлагането на един пленум наистина не е фатално. Многобройни са събитията, които сами по себе си не са фатални. Но навързани в контекста на политическите действия на една партия, те действат кумулативно и водят до печален резултат. Днес губим малко доверие, утре - още мъничко, в рамките на деня това никак не е страшно, но като сложим накрая чертата, се озоваваме с нисък процент. Вместо да вземем максималното от всяка капка, както се казва в една реклама. Положението ни е толкова нерадостно, че се налага да събираме доверието троха по троха. Процесът ще бъде дълъг, но за сметка на това - тежък, според една от войнишките мъдрости. Затова е време да го започнем.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Образование

www.duma.bg

Мъчително заседание проведе в сряда парламентарната комисия по образование и наука. От 2002 г. досега в НС бяха внесени 40 законопроекта за научните степени и звания, но никога не е внасян проектозакон, така откровено обслужващ интереси на малка част от академичните общности. Наречен е Закон за развитие на академичния състав. Много по-вярно е да се нарече Закон за развитие на нефелните вузове. Журналистите да разкажат на хората с какво оставаме в историята днес, пожела след заседанието един от депутатите.

Този проект бе внесен направо на галоп в МС и в парламента. Той всъщност дава свобода на висшите училища, особено частни, които досега съществуват с недостатъчен собствен хабилиитиран състав, благодарение на пътуващи преподаватели от държавните вузове и институти, да си произведат бързо и лесно колкото искат професори и доценти. И второ - отваря пътя на сегашните доценти без усилия да се нарекат професори. Приказките за облекчаване на пътя на младите в науката са откровен камуфлаж. Първо, защото в проекта на МС се поставя едноединствено

препятствие и то е тъкмо за младите хора

- иска се асистент да се става само след защитена докторска дисертация. И второ, защото младите хора, желаещи да постъпят на работа в сектора на знанието, се броят на пръсти - заради мизерните заплати. Дайте в науката по-високи заплати, тя ще се подмлади сама.

Всичко това прозвуча пределно ясно в заседанието на комисията. Показателно е, че тъкмо представителите на Движението на младите учени "Когито" изразиха категорично несъгласие с проекта. Младите са практични, те добре знаят, че сегашната българска диплома за степената "доктор", която се парафира от държавата чрез ВАК, се ползва с висок авторитет навсякъде по света. И бързо схващат, че когато присъждането на степената се остави в ръцете на дълбоко неизвестни по света висши училища, тежестта на дипломата изчезва и съвсем не е сигурно, че тя ще се признава в другите страни. Би трябвало ГЕРБаджиите, изпълняващи като автомати нарежданията на "първите партийни и държавни ръководители", да осъзнаят, че несъгласието на младите е най-голямата присъда над "цивилизационната и антропологичната им реформа", както я нарича министър Сергей Игнатов.

В комисията се видя, че голямата част от академичните общности не приемат проектозакон. Е, тук-там се среща и съглашателство, което е доста различно от съгласието, както отбелязват депутатът Лютов Местан. Може да има два подхода, каза той - този закон да се наложи със силата на мнозинството или пък със силата на аргументите, но точно аргументите не са убедителни, обърна се той към вносителите. Проектът има много вътрешни противоречия, огромни бели петна, дори -противоконституционни текстове, каза Местан. И добави: "Разчита се на идеологемата "ретроградната ВАК", с която всички са съгласни, но няма нищо по-нечестно да

„Антропологични“ лобита срещу цивилизацията

Пълен с гафове проектозакон за научните titли отива към гласуване след мъчително извигане на ръце

Велиана ХРИСТОВА

се свеждат аргументите до това да има ли ВАК или не. Големият въпрос е не дали да я има, а как да се замени тя с работеща алтернатива. Може да се децентрализират процедурите, но не може да се децентрализира обективната научна оценка, не може да се децентрализират националните критерии".

Така бе очертано основното възразение и на повечето вузове, научни институции и неправителствени организации - не може всички висши училища с твърде различно качество сами да си произвеждат доктори, доценти и професори, без да има каквито и да било национални изисквания и критерии. Това означава опасна девалвация на стойностите. Никаква съизмеримост в качеството на научните степени и длъжности няма да има, подчерта Местан. В проекта дори не се посочва никаква разлика между асистент, доцент и професор, той с нищо не пречи технически вуз да прави доктори и професори по медицина, каза дори ректорът на ТУ-София проф. Камен Веселинов, който иначе е радетел на децентрализацията още от времето на Даниел Вълчев. Председателят на комисията Огнян Стоичков обеща да бъдат оповестени всички получени становища в сайта на комисията.

Не е учудващо, че най-много възразения имат водещите в научно отношение организации - Академичният съвет на Софийския университет, Общото събрание на БАН и УС на Съюза на учените. Приемат го

на ура... частните висши училища!

Има ли нужда от коментар? Този закон би довел до уравниване на университетите с различно научно ниво; досега при акредитацията важен критерий бе наличието на достатъчно хабилиитирани учени, но сега този критерий става безсмислен, понеже всеки вуз ще си направи толкова професори и доценти, колкото пожелае, отбелязват учените от БАН. При пълна децентрализация, когато всичко е оставено в ръцете на конкретната организация и нейното 5-членно жури, всеки учен става прекалено зависим от ректора или директора и рискът от субективизъм и корупция е огромен, са казва в становището. То бе подкрепено вчера и от събраниято на

академиците и член-кореспондентите в БАН.

Точно този закон, а не ВАК е илюстрация на команден подход, във ВАК има световно известни учени и те не са вредни, заяви председателят на Съюза на учените (СУБ) проф. Дамян Дамянов пред комисията. С което възмути свитата на доц. Игнатов от МОМН. Изглежда в това министерство водещите учени на България се радват единствено на омараза.

Да не говорим какво означава тричленка в МОМН, назначена политически от министъра и оглавявана от него, да упражнява контрол над процедурите. Децентрализация може да има, само ако се заложат ясни критерии за качество в закона, заявяват учените от БАН. Те предлагат научните степени като мерило за научното ниво на кадрите, да се присъждат централизирано с много по-опростена процедура от тази на ВАК, а само длъжностите асистент, професор и доцент да са работа на самите организации. Иначе свободата ще се превърне в слободия, предупреди и проф. Дамян Дамянов. В момента СУБ прави анкетно проучване за мнението на гилдията за проекта, резултатите ще бъдат предоставени на комисията.

Един от големите гафове в проекта на МС е, че с два машинописни реда се зачеркват години труд и постижения на най-добрите учени у нас - придобилите степен "доктор на науките" я губят и ползват правата на придобилите степен "доктор". Вместо докторантурата да се въздигне към по-високо качествено стъпало, с този текст всъщност много "антропологично" се ликвидират най-високите постижения. Нещо повече - отнемат се права и статут, придобити въз основа на закон, което е чиста проба противоконституционно. В момента, в който приемете този текст, голяма група доктори на науките от Софийския университет (общо в Алма матер има 163 доктори на науките) ще ви даде на съд, предупреди ректорът проф. Иван Илчев. Това, което предлагате, не е

системата в света, всяка страна има национални особености, всяко общество налага поне минимални изисквания за качеството на своите учени, заяви той. С този закон некачествени дейци ще се циментират и за дълги години ще запушат напредъка на млади хора, предупреди проф. Илчев. Освен това единственото стъпало за научно израстване остава степената "доктор", а тя е все още обучение за наука, не научно постижение. С това академичните кадри се лишават от всякакъв стимул да растат в науката си. Сергей Игнатов все повтаря, че никъде по света нямало система като ВАК, а истината е, че никъде няма такава слободия - събираш 5 човека жури и те правят каквото си пожелаеш.

От думите на министъра в стенограмата на заседанието на МС, в което проектът минава на практика без обсъждане, може да се види интересен детайл - казаното от доц. Сергей Игнатов: "Ние, няколко човека, държим ноу-хаут в момента на тази промяна и ще се наложи цяла година изпадналата в стрес академична общност да й бъде помагано, да бъдат обучавани, защото ще се случи същото както през 1989-1990 г., когато хората изведнъж, като се оттегли тоталитарната грижа, те не знаеха какво да правят. Ние сме готови и това е подготвено в законопроекта - да помагаме, докато тръгнат първите процедури". Горките научни светили на България, които ще изпадат в безпомощно състояние пред "ноу-хаут" на Краля Слънце. Човек трябва да има поне малко срам.

В този момент в комисията показно нахлу... Симеон Дянков. Да даде рамо на министъра си Игнатов. Или да контролира някой от ГЕРБаджиите да не кривне разколебан от правия път? Във всеки случай присъстващите възприеха внезапната му поява именно по този начин.

Всъщност

депутатите от ГЕРБ не гъкнаха

говореха останалите. Необяснимото форсиране на недоработения по общото мнение проект и бързането да бъде приет светкавично породиха най-много въпросителни. Независимият депутат Атанас Семов (досега от РЗС) намери просто обяснение - бързат да дадат възможност на измислените вузове да се бетонират с професори и доценти, а след това след дъжд качулка ще правят нов Закон за висшето образование, в който щял да се промени начинът на акредитация и да се въведе рейтинг на висшите училища, за да се види кой ще получи право да "произвежда" доктори. А всъщност тогава вече няма да може да се каже къде има качествен хабилиитиран състав преподаватели, навсякъде ще е пълно с професори. В повечето становища се предлага двата закона да се гледат в пакет.

Натискът и върху академичните общности, и върху нас, е безпрецедентен, заяви левият депутат Ивелин Николов: "Всички казваме, че проектът е слаб и недоработен, има сбъркани неща в него, защо бързате? Или някой на няко-го е обещал коледен подарък?". Николов предложи МОМН да поправи и доработи проекта и след това той да бъде пуснат за първо четене в пленарната зала. Въпреки всички аргументи, мнозинството пусна гилотината за гласуване и реши проектът да тръгва за първо четене. Вчера - седмица след внасянето в парламента, мнозинството депутати в пленарната зала автоматично гласува проектозакон на първо четене. Никого не интересуваше какви възразения се говорят на трибуната. Три седмици срок за предложението преди второто четене, за да може да се пооправят текстовете, поиска Огнян Стоичков.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник! Каталонин № 136

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“ ЧЕТЕТЕ:

Верую. Поетът Рашко Стойков: „Ако целуваш земя и жена, с огнени устни целувай!“

Всичко за Бъдни вечер и Коледа. Елха като никоя друга... Как да украсим дома си? Празнична трапеза. Подаръци за всеки от сърце. От Пепеляшка - в принцеса (за 60 мин.)

И рече Бог: „Да бъде Светлина!“. Загадката на Витлеемската звезда

Паралели и меридиани. Лапландия - родината на Дядо Коледа и елените

Родна летопис. Ода за Крамолин

Хора и животни. Оцеляването на Теодосия - свиня за чудо и приказ

Великолепните седморки. Представяме ви чудесата на света

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ ОТ ДЗИ

ЗА КЛИЕНТИ, СКЛЮЧИЛИ ЗАСТРАХОВКА ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ В ДЗИ

ИМУЩЕСТВЕНИ ЗАСТРАХОВКИ -10%

КАСКО -5%

Част от KBC group

KBC

Относителните вайкат за новата тарифа по застраховка „Гражданска отговорност“, влизаща в сила от 16.11.2009 г. ДЗИ си запазва правото да промени тарифите, както и относителните и условията по тях.

Орех между два камъка

Какви опасности крие за България изграждането на американски военни бази в страната

Тодор АНДРЕЕВ

Вестникът на Въръжените сили на САЩ "Старс енд страйпс" (Stars and Stripes), който съобщи, че за 60 млн. щ.д. Пентагонът ще построи база в България за 2500 войници, твърди, че командващият Обединената оперативна група "Изток" Гари Ръс е заявил, че "никой в Румъния и България не е възразил срещу присъствието на американските войници там". Странно!? Как така никой в България не си задава въпроса защо след като Обама, на когото бе връчена Нобелова награда за "създаване на нова атмосфера" в международните отношения, който заяви пред ООН, че "нито една държава не може и не трябва да господства над друга", наистина не отхвърли "небесния мандат" на Америка и не заеме по-скромно място сред народите и в този смисъл не престане да създава нови и нови военни бази по света? Не е ли без-

риканските военни бази върху суверенитета ни, за какви цели ще бъдат използвани и какви опасности крият за държавата ни, доколкото все още я има?

Днес големите американски военни гарнизони извън страната отиват в миналото. От всички 700 военни обекти базите в България са "оперативни" втора категория. Като тези в Южна Корея, на остров Диего-Гарсия в Индийския океан, в Кувейт, Узбекистан и Австралия. Първа категория са крупните в Япония, на Окинава, остров Гуам, във Великобритания, Германия, Катар и Хондурас. Трета категория са малките, дребни съоръжения.

Збигнев Бжежински пише в "Голямата шахматна дъска": "Глобалното господство на Америка в някои отношения напомня предишните империи... В своето могъщество тези империи са се опирали върху йерархията на васалните, зависими държави, протекторати и колонии, и всички ония, които не са влизали в империята,

Снимка БГНЕС

Българо-американско учение на полигона на Ново село

разсекретен едва в средата на 90-те години на миналия век. Там се подчертава, че "ключът към реорганизацията" на света е Източна Европа, "създаването на буферна зона между тевтонците и славяните".

Можем ли ние, българите, да убедим братята руснаци, че предоставяме бази на Америка, но никога няма да участваме във война срещу тях, че ракетите на американската ПРО на наша територия няма да са насочени срещу Русия?

Може ли Русия да ни повярва

когато зад нашата политика с влиянието си върху нея стои покровител, който напусна договора за ПРО, създава дестабилизираща обстановка в света с противоракетите си, говори за превантивна война и ядрени удари, презрително нарича мерките по контрола на въоръженията "багаж, останал от студената война", а американски стратегии наричат американско-руските отношения "дуел до смъртта на единия от участниците"? Можем ли като член на Алианса да ги уверим, че няма да има "нова вълна" в разширяването на НАТО и няма зловещата сянка на центурионите му да пада заплашително върху вратите на Кремъл? Съмнителна е тази възможност.

Появата на военни бази на територията на България и Румъния, заяви неотдавна пред журналисти външният министър на Русия Сергей Лавров, се разминава с онези уверения, с онези политически задължения, които бяха дадени в края на съветската и началото на постсъветската епоха. Отначало ни обещаваха да не разширяват НАТО на Изток. После, когато това все пак се случи, вече на високо и на най-високо ниво, бяха поети задължения да не се разполагат на териториите на новите членки "съществени бойни сили". Но бази се създават. На упреците ни получавахме отговор: става въпрос за "несъществени" бойни сили. А тъй като при приемането на това политическо задължение понятието "съществени бойни сили" не бе уточнено, ние вече няколко години се опитваме да настояваме за конкретизирането му. Засега партньорите ни не показват особено желание и ние ще продължим да настояваме за повече яснота в рамките на Съвета Русия-НАТО и на диалога ни с американците, казва Лавров.

Може ли някой да забрави откровенията на самия Сбигнев Бжежински, че "Новият световен ред, се създава срещу Русия, за сметка на Русия и върху руините на Русия"!

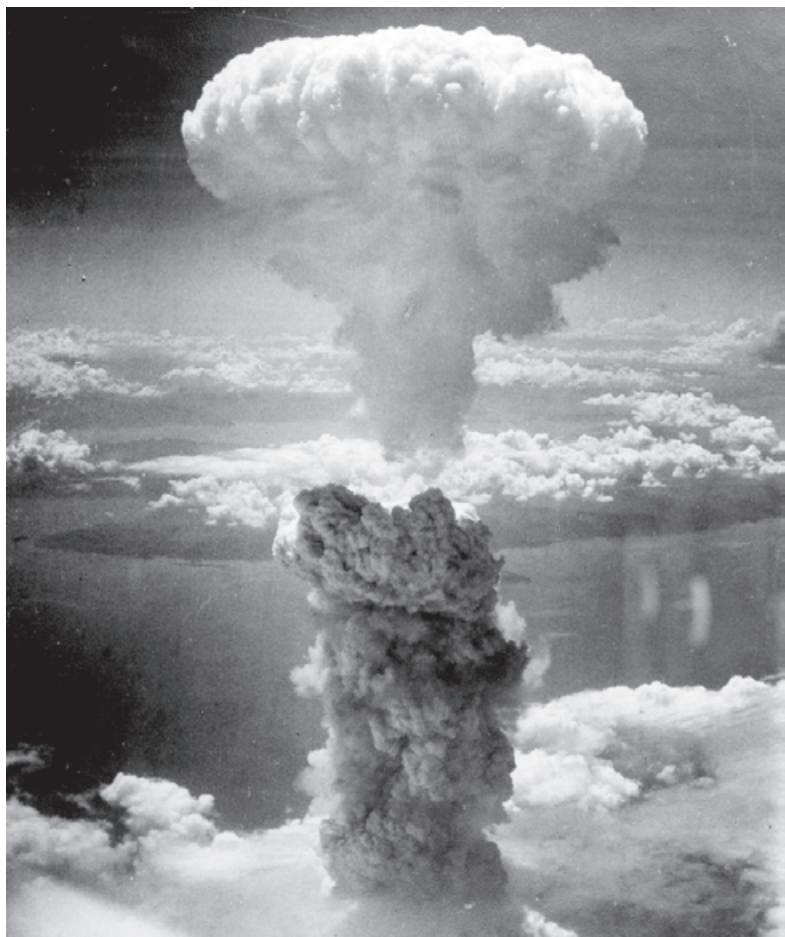
Какво друго й остава на Русия, освен да възприеме алфата и омегата на американските представи за световна хармония -

силен юмрук и колт го бегрото

Засилването на мрачните подозрения относно намеренията на САЩ водят до приемане на нова руска доктрина за използване на въоръжените й сили, в която се предвижда да

няма как да не се превърнем във вероятна мишена за оръжия за масово поразяване.

България може да бъде смачкана като орех между два камъка. Една ядрена бомба мегатонен клас може да не означава край на САЩ, но за малка България ще бъде фатална. Няма такава цел, която да заслужава тази загуба. Никаква дружба и никакви задължения към когото и да било, никакви страхове не могат да оправдаят тази жертва.

Ядрената гъба над Нагасаки, Япония, през 1945 г.

смислено да се укрепват военни коалиции, основани на разделителни линии от отдавна завършилата студена война, загубили смисъла в свят, свързан с възела на взаимната зависимост?!

Да, но никой, казват във Вашингтон, не би могъл на предвиди какво би станало, ако Америка се откаже да поддържа равновесието на силите в Европа и Азия и реши да стане "нормална държава" в обстановка, когато в света цари борба всеки срещу всеки. Тъкмо за да изпълнява тази своя мисия, на Америка са й необходими военни бази. А България заема изключително удобно географско положение, близо до райони в света със стратегическа важност за САЩ. Ние сме

на балкона на предстоящия театър

на военни действия. Но пред нас отново възникват все същите въпроси: как ще повлияят аме-

обикновено са разглеждани като варвари. В някаква степен тази анахронична терминология не е чак дотам неподходяща за редица държави, които днес се намират под влияние на Америка." И Бжежински подсказва защо САЩ предпочетоха да разположат военни бази в България. Той цитира наричания от него един от най-бележитите геополитици на XX в. Харолд МакКиндер, който популяризира своята концепция за "сърцето" на Централна и Източна Европа като жизненоважен плацдарм за доминиране над континента със знаменития афоризъм: "Онзи, който управлява Източна Европа, владее Сърцето на земята; Онзи, който управлява Сърцето на земята, владее Световния Остров (Евразия); Онзи, който управлява Световния Остров, владее Света."

Историята ни е оставила един важен Меморандум на Вашингтонския съвет по външни отношения от 22 август 1941 г.,

Наша МиГ-29 и МиГ-29УБ в група с двойка F-16

се използва ядрено оръжие превантивно. Секретарят на Съвета за сигурност на Руската федерация Николай Патрушев заяви: "Ние сме длъжни да разбираме, че ситуацията в света и страната се променя динамично. И ако през 1993 г. ние казвахме, че военните конфликти са изключени, то сега сме длъжни да съзнаваме, че не са изключени дори крупномасштабни конфликти". И добави: "Ако има оръжия за масово поразяване, необходимо е да сме готови да го употребим".

В противовес на американските бази в Румъния и България се очаква Русия да построи нова военна база в Новоросийск, да изгради брегова структура и мощен флот от крайцери и подводници, въоръжени с нови ракети и торпеда, които ще й осигурят абсолютно военно превъзходство в Черноморския басейн. Същото ще последва и в Каспийския регион.

Какви са нашите шансове, шансовете на България, която съгласно сключеното "Споразумение" със САЩ ще използва базите за "многовариантни операции и мисии", без да е ясно къде и срещу кого? Щом като си позволяваме с базите да ставаме фактически участници в дестабилизирането на геополитическата обстановка,

Веднъж бивш вече началник на Генщаба каза, че нашата национална сигурност ще бъде гарантирана. И даде интересен пример. Като изпратят ескадрила самолети, американците ще я охраняват, защото тя им струва милиарди долари. И ще я охраняват, забележете, не само на летището, а на стотици километри около него. Но в този периметър е цяла България. Това значи, че американците няма да са само в базите, а ще шарят по земята ни, където ще имат пунктове за наблюдение, радары и пр. защитаващи въоръжените им сили и средства. А това ще се следи от руския Генерален щаб и ще бъдат отрано предвидени ударни огнени средства за парирание на възникнала опасност. И не забравяйте препоръките на един добре подготвен руски генерал: ударите срещу вероятния противник да се планират преди всичко срещу столицата му.

Загрижени за нашата национална сигурност, за да не участваме в подклаждането на конфронтация, в разрастването на военните бази, приближаващи се към Русия, бихме си позволили да препоръчаме на Америка съветите на Демостен. Попитали го как да се спре упадъкът на Атина, а той отговорил просто: "Не правете това, което правите сега."

Жив **м**
В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО

**Хилга Казасян показва
стил, класа и настроение**

www.duma.bg

Легендите „AC/DC” на живо в София

**Най-много по 4 билета на човек ще се продават
за концерта на австралийските рок сензации у нас**

Като една от най-големите рок сензации на 2010-а се очертава концертът на рок легендите „AC/DC”, които ще направят грандиозно шоу на Националния стадион „Васил Левски” на 14 май. Най-после ще видим в София китариста Ангъс Йънг в училищна униформа - стил, който той направи популярен десетилетия преди Бритни Спийрс. С тях идва и „Black Ice”, първият албум на „AC/DC”, направен след 8-годишно мълчание. Музикантите ще свирят за сефте в България благодарение на „Болкър ентъртейнмънт” и Марсел Аврам, със съдействието на Столичната община.

Поради огромния интерес към така чаканото събитие всеки ще може да закупи максимум по 4 билета за концерта на рок сензациите в столицата. Само онлайн, на www.eventim.bg, те могат да се купят до 10 ч. на 21 декември, понеделник. След това влизат в продажба в цялата мрежа на Eventim, включително Германос, Пикадили и Техномаркет. Цени на билетите са между 55 и 130 лв., пропуските за фен зоната струват 120 лв., за пред сцената - 130 лв., а ВИП местата са по 200 лв.

Когато през есента на 2008 г. „AC/DC” започнаха своето световно турне, биле-

тите за 7 шоуа в зали в Германия се изчерпаха само за 12 минути. А около 360 000 билета за концерти на открито се продадоха за 77 минути. Феновете шурмуваха касите, кредитните карти прегряха интернет. А сега „AC/DC” идват и в България.

Където и да отидат обаче, почитателите и медиите са единодушни - това е концертът на годината. Бащите вадят от гардеробите старите джинси от 80-те и грабват децата към стадиона. Ангъс Йънг все още побърква китарата си като сърдит ученик, а гласът на Брайън Джонсън звучи така, сякаш може да разреже стъкло.

Фолк звезди с изява „За децата на Перник”

В благотворителен концерт „За децата на Перник” ще участват 6 от звездите на „Diason Records” - Ерик, Славена, Ина, Валентина, Анна и Румина. Събитието ще се състои утре, 20 декември, от 19 ч. в пернишката зала „Миньор”. Фолк изпълнителите без колебание се включиха в инициативата за набиране на средства, които ще бъдат дарени на 3 институции за деца, лишени от родителска грижа. Участието на певците в тази проява ще бъде напълно безвъзмездно. След края на концерта те ще присъстват и на After Party, където лично ще се запознаят с

част от малчуганите, които ще имат възможност да присъстват на събитието.

Ина ще участва в концерта като изпълнител, а също така е поела и ангажменти по организацията на събитието. Изпълнителката на „Луда съм, ангел съм” е бременна в петия месец, но това не ѝ пречи да дава всичко от себе си за проява от такъв мащаб. „Искам да помогнем на тези деца, както можем. Не е справедливо само по Коледа да се провеждат подобни концерти, но това е времето, когато си спомняме, че има хора, които имат нужда от помощ”, категорична е Ина.

Повече информация за концерта - на сайта www.decatanapernik.hit.bg.

„Красная линия” нагradi четирима фотографи

„Красная линия - България” нагradi четирима автори, участвали в конкурса за черно-бяла актова фотография под наслов „Red line - хармония на сетивата”. Бяха отличени: с първа награда Силвия Братанова - за триптих „Ки1”, „Ки2” и „Ки3”, втора - Михаил Дамянов за „Freedom Energy”, трета - Мими Николова за „Силует”, четвърта - Лора Топалова за „Season Mood”. Конкурсът „Red line - хармония на сетивата” е част от политиката на „Красная линия” да подпомага българските творци и в него са взели участие професионални и любители фотографи от цялата страна с над 100 творби. Изложбата с избраните 22 снимки на 11 автори може да се види до 19 декември в галерия „Академия” на НХА, ул. „Шипка” 1.

На снимката: „Силует” - трета награда за Мими Николова

5-дневно шоу с любими песни за любими хора

Неочакван подарък на слушателите си и на феновете на българската музика прави за празниците БГ Радио. Водещият Наско и предаването „Любими песни за любими хора” се местят по-близо до публиката - шоуто за поздравя мигрира в Mall of Sofia, откъдето ще се излъчва на живо цели 5

дни. Освен традиционните си предавания през делниците - от 18 до 21 ч., Наско и звездните му гости ще окупират партера на мола и тази събота и неделя - от 16 до 20 ч. Така този уикенд, както и понеделник, вторник и сряда от следващата седмица, слушателите могат да съчетаят коледното

пазаруване на подаръци за любимите си хора с поръчване на специален музикален поздрав за тях - съвсем на живо, в шоуто на БГ Радио.

Всеки може да се спре и да поговори с водещия Наско - истинския енциклопедичен гуру за българска музика, да получи награда и да се срещ-

не с някои от най-големите родни звезди, които ще гостуват в импровизираното празнично студио. Сред изпълнителите, които ще участват в специалното предколедно издание на предаването, са Аксиния, Графа, Йордан Караджов, Наско от „Б. Т. Р.”, Теди Кацарова и др.

Деси Тенекеджиева се потопи в „море” от мъже

Актрисата Деси Тенекеджиева преди няколко дни се потопи в „море” от мъже, и то най-добрите и красиви модели в света. Деси реализира една от най-големите женски мечти - блестейки в латно бюстие на „My Lady”, тя „заплува” сред вълни от голи мъже в бекстейджа. Актрисата сподели на английски език с милионите зрители по цял свят, че се

чувства особено привилегирована и развълнувана. Накрая, с типичното си чувство за хумор, певицата каза, че би искала да остане с моделите цяла вечер, а защо не и да прекара целия си живот сред тях. Не на шега обаче, след края на церемонията, Деси получи цял куп с мъжки адреси и контакти.

От сцената на международния конкурс певицата подари на асоциацията „С лице към света” едно от най-оригиналните си нови парчета - „We can be”. По време на изпълнението на талантливата актриса дефилираха номинираните модели с най-ефектните национални костюми.

При доктора:
- Пушите ли?
- Не точно...
- Какво значи това?
- Аз съм пасивен пушач - другите пушат, а аз дишам...
- Аха, разбирам. А секс правите ли?
- Не точно...

19. 12. 2009

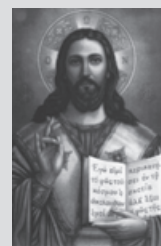
ВЕСЕЛА ДРАГАНОВА,
ексдепутатка
ГЪЛЪБИН БОЕВСКИ,
тежкоатлет
КРАСИМИРА БЛИЗНАКОВА,
литературна критичка
Проф. МИЛЧО ЛЕВИЕВ,
композитор
РУМЯН ГЕОРГИЕВ,
журналист, бизнесмен
ХРИСТО ЛАЧЕВ,
бивш директор на „Булгартабак”

20. 12. 2009

ВЕСЕЛИНА ГАНЕВА,
театрална режисьорка
ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ,
поет
МАРГАРИТА ХРАНОВА,
певица
ОГНЯНА ДУШЕВА,
шампионка по кану-каяк
ХРИСТО ХРИСТОВ,
депутат
ЦВЕТАНКА ДИЧЕВА,
член на НС на БСП

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

19

Св. мъченик Бонифаций. Св. Бонифаций, епископ Ферентийски. Св. Григорий, епископ Омиритски

20

Неделя пред Рождество Христово - на светите Отци. Предпразненство на Рождество Христово.

Св. патриарх Йосиф Прекрасни (Целомъдрени). Св. свещеномъченик Игнатий Богоносец, Архиепископ Антиохийски (Игнажден). Св. преподобни Йоан Кронщадски

До Ивановден не се прави помен за починалите

Топли прегръдки днес във Варна

Коледен марш и ден на прегръдката ще се състои днес в центъра на морската ни столица от 13 ч. пред Козирката. Инициативата е на младежки организации „People to People International” и ИДЕА, които искат да има повече усмихнати хора по улиците и смятат да предлагат топлина чрез прегръдка в студения съботен следобед. Чрез коледния марш, който започва в 16.30 ч., организаторите искат да повишат празничното настроение на варненци и гости на града и да ги информират, че могат да помогнат на детското онкологично отделение в „Св. Марина”.

Спорт

Левски вкара 1 на Лацио-2

„Сините” изпратиха годината с първа победа и първи гол в Лига Европа

Шампионът Левски записа първа победа в последния си мач в новия турнир Лига Европа, като надигра в Рим резервите на Лацио с 1:0. Голът на Христо Йовов в 61-вата минута бе първи за „сините” в група G, но им донесе и първи успех във втората по авторитет клубна надпревара на континента. В резервния си жълт екип Левски взе частичен реванш за резила с 0:4 в София от същия съперник, който обаче на „Георги Аспарухов” игра с титулярите.

На празния „Стадио Олимпико” треньорът на „орлите” Давиде Балардини пусна резервите, за да запази основните си играчи за неделното дерби с шампиона Интер в Серия „А”. Показателно за състава му бяха двучифрените номера на повечето от играчите му: 86. Фернандо Муслера, 3. Лионел Скалони, 7. Елисеу 18. Стефен Макинва, 25. Крибари, 33. Роберто Баронио, 42. Федерико Севиери (56. Чинкуе - 61), 46.Луис Каванда, 52.Алесио Лусиани, 87. Мобидо Диаките, 99.Рикардо Перпетуини. На пейката останаха 40. Антини Янирили, 2. Стефен Лихтщайнер, 11. Александър Коларов, 13. Себастиано Сивилия, 23. Мурад Мегни, 26. Шефан Раду и 56. Лоренцо Кинке.

В 61-вата мин. след пас на македонца Дарко Тасевски Йовов изкупи вината си от фрапантни пропуски през есента и простреля резервния вратар на домакините Фернандо Муслера. В 73-ата пък Георги Сърмов с топовен шут нацели глбоката над Муслера.

“Левски игра с желание и заслужено

Христо Йовов шутира към вратата на Лацио пред погледа на Мобидо Диаките в последния мач от група G спечелен от Левски с 1:0 с гол на ветерана от Своге

победи”, призна Балардини. Той похвали българите и допълни, че са играли добре и срещу Виляреал и Ред Бул Залцбург, но са нямали шанс да спечелят точки срещу тях. “Левски игра със същия състав, с който падна у дома с 0:4, но и тогава показва, че е силен”, каза италианецът.

“Имахме досега малшанс в двата мача със Залцбург и заслужавахме тази победа. Отборът игра прекрасно. Това е проблем на Лацио с какъв състав играе. Нашата цел бе да победим. След всичките проблеми, които имаме през този полу-сезон, се радвам за момчетата, че побе-

диха. Сигурен съм, че през пролетта Левски ще бъде по-силен, при нас проблемът е, че играхме много на гъсто и имаше много умора”, каза спортният директор и фактически старши треньор Георги Иванов-Гонзо. “Като цяло казвам, че Левски има добри футболисти и по-добри няма да се намерят в България. Ще има нови попълнения, но няма да са 7-8 или 10”, допълни Гонзо. “Радвам се за Йовов, тъй като той и всички имаха трудни моменти. Всеки равен или загуба в Левски е трагедия. Ицо е доказал, че е голям футболист”, заключи пловдивчанинът.

Берое приема ЦСКА за купата

Златко Янков тегли жребия за 1/4 финалите за Купата на България със секретаря на ПФЛ Любе Спасов

ЦСКА ще гостува на Берое в четвъртфиналите на турнира за Купата на България “Форд Мото-Пфое”. Това е единственото дерби между елитни отбори в тази фаза на най-масовото футболно състезание у нас.

Хитът на есенния полусезон в “А” група - Миньор (Перник), ще гостува на втородивизионния Черноморец-Поморие. Чавдар (Етрополе) е домакин на Славия, а Калиакра ще приеме в Каварна Черно море в морското дерби. Полуфиналистите ще бъдат излъчени в един мач. Датата в началото на пролетния полусезон ще бъде определена допълнително.

КУПА НА БЪЛГАРИЯ, 1/4-ФИНАЛИ

Берое - ЦСКА
Черноморец-Поморие - Миньор Перник
Калиакра - Черно море
Чавдар Етр - Славия

„Армейците” с най-лоши показатели

Вицешампионът ЦСКА е отборът с най-малко спечелени точки - само 1 в груповата фаза на Лига Европа, сочи статистиката. След “червените” в антикласацията с 2 т. е Аустрия Виена (Ав), а с по 3 са Левски, Славия Прага (Чех), Вентспилс (Лат), Партизан (Сър) и ЧФР Клуж (Рум.) ЦСКА води и в “черната” топлиста по най-малко постигнати победи - 0, с Аустрия, Славия Прага, Вентспилс, и Стяуа (Рум). Левски пък е начело по най-малко отбелязани голове - 1, пред ЦСКА - 2, Стяуа, Шурм Грац (Ав) и Вентспилс - по 3.

ЦСКА е 2-ри в антикласацията за най-лоша голова разлика -10 (2:12), пред Левски -8 (1:9), Славия Прага (5:13) и Партизан (6:14).

Най-зле с -12 гола е Аустрия Виена (4:16).

Шампионът Левски обаче остана с най-висок коефициент от българските отбори. С изваите си през последните 5 години “сините” имат 25 400 т. и заемат 77-о място. Литекс е 110-и с 15 900. ЦСКА е 112-и с 15 400. Локо Сф е 167-и с 8400, а Черно море е 181-ви с 6400. “Сините” са с най-голям принос и за коефициента на България през годината с 5,5 от общо 12,5 т. за нашите отбори в Европа. ЦСКА взе 4,0 т., Черно море 2,0, а Литекс завърши с 1,0 т. С коефициент от 22 000 пък България е на 17-о място в класацията за последните 5 сезона, въпреки че тази година завършва на 21-о място с 3125.

EUROPA LEAGUE

Лига Европа, 6-и кръг

ГРУПА А
Аякс (Хол) - Андерлехт (Бел) 1:3
0:2 Локамо 13 и 23, 0:3 Легеар 44, 1:3 Емануелсон 77; Динамо Загреб (Хър) - Тимишоара (Рум) 1:2 0:1 Бучур 67, 1:1 Скутару 80-автогол, 1:2 Гога 84

1. Андерлехт	6	3	2	1	9:4	11
2. Аякс	6	3	2	1	8:6	11
3. Динамо З	6	2	0	4	6:8	6
4. Тимишоара	6	1	2	3	4:9	5

ГРУПА В
Лил (Фр) - Славия Прага (Чех) 3:1 1:0 Кабайе 24, 2:0 Гервиньо 40, 2:1 Вльчек 56, 3:1 Обраниак 80; Дженоа (Ит) - Валенсия (Исп) 1:2 0:1 Бруно 45, 1:1 Креспо 60, 1:2 Вия 90+4

1. Валенсия	6	3	3	0	12:8	12
2. Лил	6	3	1	2	15:9	10
3. Дженоа	6	2	1	3	8:10	7
4. Славия Пр	6	0	3	3	5:13	3

ГРУПА С
Апоел Тел Авив (Изра) - Хамбургер (Гер) 1:0 Йебоа 23; Рануг Виена (Ав) - Селтик (Шот) 3:3 2:0 Желавич 1 и 8, 3:0 Салихи 18, 3:2 Форчън 24 и 67, 3:3 МакГоуан 90+1

1. Апоел ТА	6	4	0	2	13:8	12
2. Хамбургер	6	3	1	2	7:6	10
3. Селтик	6	1	3	2	7:7	6
4. Рануг В	6	1	2	3	8:14	5

ГРУПА G
Лацио (Ит) - Левски 0:1 Йовов 61; Виляреал (Исп) - Ред Бул Залцбург (Ав) 0:1 Швенто 7

1. Залцбург	6	6	0	0	9:2	18
2. Виляреал	6	3	0	3	8:6	9
3. Лацио	6	2	0	4	9:10	6
4. Левски	6	1	0	5	1:9	3

ГРУПА Н
Стяуа (Рум) - Твенте (Хол) 1:1 1:0 Капетанос 18, 1:1 Стам 35; Фенербахче (Тур) - Шериф (Молд) 1:0 Борал 15

1. Фенербахче	6	5	0	1	8:3	15
2. Твенте	6	2	2	2	5:6	8
3. Шериф	6	1	2	3	4:5	5
4. Стяуа	6	0	4	2	3:6	4

ГРУПА I
Евертън (Анг) - БАТЕ Борисов (Бурс) 0:1 Юревич 75; Бенфика - АЕК 2:1 2:0 Ди Мария 45 и 73, 2:1 Бланко 84

1. Бенфика	6	5	0	1	13:3	15
2. Евертън	6	3	0	3	7:9	9
3. БАТЕ	6	2	1	3	7:9	7
4. АЕК	6	1	1	4	5:11	4

Отборите в червено се класират за 1/16 финалите. Жребият - стр. 40

„Златна топка” и за българския №1

Позлатена топка за първи път ще получи победителят в 49-ата анкета за “Футболист на годината”, съобщиха организаторите. Сребърна и бронзова топка ще вземат подгласниците му. По-малки като размер позлатени топки ще получат път победителите в отделните категории: най-добър вратар, най-добър защитник, най-добър полузащитник, най-добър нападател и най-прогресиращ млад футболист от родното първенство. Наградите са поръчани и изпънени от ювелирна къща в Западна Европа. Церемонията ще се състои на 13 януари, за да могат да присъстват играещите в Ангелрия футболисти, които се очаква да разпределят наградите. В анкетата са допуснати 182 спортни журналисти от 62 медии, като издателска къща “Дакс Медия” е организатор за 4-и път.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам.-главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам.-главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гуздов
igizdov@duma.bg

Основател
СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230; Ауга Паницян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Ивановска - 246; Янко Доланчиев - 251; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Вилана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков - 244; Неделин: Богдан Иванов - 225; Бюлевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Марцета Томова - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арзирова; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаса Венева; Снежана Христова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207; РЕКЛАМА: Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 8, 112; Печат: ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОББ “Близнаци” ЕООД - 02/962-23-23; “Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слаб Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Управител Павел Бебев

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, “БГНЕС”, БНР, “ФРАНС ПРЕС”, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе” 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ вътрешен номер
E-mail: duma@duma.bg

за читатели
97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

По 1000 лв. пенсии за изявени треньори

Министерството на физическото възпитание и спорта подготвя модел за персонални пенсии по 1000 лева за елитни спортни треньори, обяви в Русе спортният министър Свилен Нейков.

Сърбин пое ЛУКойл Академик

Сърбинът Йовица Арсич е новият старши треньор на баскетболния шампион ЛУКойл Академик. Договорът му е до края на сезона с опция за още 1 година. 41-годишният Йовица Арсич последните 2 години беше селекционер на Македония, а като помощник-треньор на Светислав Пешич печели титлата на Евро 2001 в Истанбул с тима на Югославия.

Йордан Йовчев е най-добрият гимнастик

Президентът на Българската федерация по спортна гимнастика Йордан Йовчев беше определен и за гимнастик №1 за 2009 г. В нея той спечели бронзов медал на европейското първенство и сребърен на световното. Милко Танкушев беше определен за най-добър треньор при мъжете, а Илко Гиров - при жените. Илияна Шейтанова пък е най-добрата ни гимнастичка.

Линдзи Вон спечели суперкомбинацията

Линдзи Вон (САЩ) спечели суперкомбинацията във Вал д'Изер, валидна за Световната купа по ски-алпийски дисциплини. Тя даде най-добро общо време в слалома и спускането - 2:37,55 мин. Мария Рийш (Гер) е втора с 2:38,71 мин., а Елизабет Гьоргъл (Ав) е трета с 2:38,94 мин.

Бербо срещу Бекъм в Шампионската лига

Юнайтед - Милан и Челси и Интер са гербитата

Две англо-италиански дербита са най-интересните двубои в осминафиналите на Шампионската лига след жребия, теглен вчера в Нион. Първите мачове са на 16 и 17 февруари.

Носителят на трофея за 2007 година Милан ще приеме победителя през 2008 година и миналогодишен финалист Манчестър Юнайтед в първия мач. За английския първенец играе Димитър Бербатов, а в състава на италианците се очаква да се завърне бившата звезда на "червените дяволи"

Дейвид Бекъм. Съпругът на Пош Спайс многократно е признавал, че мечтае да се завърне на "Олд Траффорд" в мач от Шампионската лига.

Португалецът Жозе Моуриньо пък ще се завърне на "Стамфорд брийдж" срещу бившия си клуб Челси, но като наставник на италианския първенец Интер. "Нерадзурите" са домакини в първата среща на "Сан Сиро". Защитавачият титлата Барселона пък ще гостува на намирация се в криза германски Щутгарт. Баварският гранд Байерн Мюнхен ще приеме италианския Фиорентина в първия мач.

Френският Бордо гостува на Олимпиакос. Лион пък приема деветкратния еврошампион Реал Мадрид.

1/16-ФИНАЛИ
Мач 1: Рубин Казан - Апоел Тел Авив
Мач 2: Атлетико Билбао - Андерлехт
Мач 3: Копенхаген - Марсилия
Мач 4: Панатинайкос - Рома
Мач 5: Атлетико М - Галатасарай
Мач 6: Аякс - Ювентус
Мач 7: Брюж - Валенсия
Мач 8: Фулъм - Шахтър Д

1/16-ФИНАЛИ

Мач 9: Ливърпул - Униря
Мач 10: Хамбургер - ПСВ
Мач 11: Вилареал - Волфсбург
Мач 12: Стандард - Залцбург
Мач 13: Твенте - Вердер
Мач 14: Лил - Фенербахче
Мач 15: Евертън - Спортинг
Мач 16: Херта Берлин - Бенфика
Срещите са на 18 и 25 февруари
1/8-ФИНАЛИ
Мач 5 - 15, 4 - 12, 16 - 3, 10 - 2, 6 - 8, 1 - 11, 7 - 13, 9 - 14.
Срещите са на 11 и 18 март

СНИМКИ БГНЕС
Легендарният нападател на Реал М Емилио Бутрагеньо, посланик на финала в Шампионската лига, който ще се състои на 22 май 2010 г. на "Сантяго Бернабеу", участва в тегленето на жребия за 1/8 финалите в Нион

ВКУСНАТА КОЗМЕТИКА

КОЗМЕТИЧНА СЕРИЯ БУТЕР КРЕМОВЕ И ДУШ-КРЕМОВЕ БЕЗ ПАРАБЕНИ

ФИРМЕНИ МАГАЗИНИ "РЕФАН"
Пловдив: бул. "Кн. Ал. Батенберг" 16; ТЦ Хали, ул. "Райко Даскалов" 8; ТЦ ГРАНД 56, ул. "Кал. Райчо"; Роял Сити Център, бул. "Дунав" 5; София: ЦУМ, Принцес Аутлет, кв. Младост; София SKY CITY CENTRE, кв. Гео Милев; Варна: Рено Мейл, кв. Младост, бул. "Сливница" 2; ФКЦ; кв. Чайка, ТЦ "Централ Плаза"; Пикадили, Чаталджа; Спортна зала; Палах център; МОЛ ВАРНА; ТЦ "Пикадили Парк" район Приморски, бул. "Кн. Борис" 17, бул. "Кн. Борис" (до Пощенска банка); Бургас: ул. "Александровска" 123; ул. "Богородица" 4; Русе: ул. "Александровска" 92; Стара Загора: ул. "Св. Княз Борис" 110; Парк Мол Стара Загора; Свиленград: ул. "България" 144; Кърджали: ул. "Републиканска" 21; Раковски: бул. "Раковски" 182; Смолян: бул. "България" 54; Враца: п-д "Христо Ботев" 12А; Шумен: ул. "Съединение"; CITY TRADE CENTER; Ловеч: Ловеч СИТИ СЕНТЪР; Плевен: ТЦ Макси; Приморско: ул. "Г. Кондов" 9; Силистра: SS Mall

СКЛАДОВИ БАЗИ С ДОСТАВКА ДО АДРЕС:
Пловдив: Роял Сити Център, бул. "Дунав" 5, тел. (032) 95-50-70, факс: (032) 95-50-80; София: ул. "Димитър Манов" 13-15, тел. (02) 952-69-10, факс: (02) 952-69-11; Варна: ул. "Неофит Рилски" 17, тел./факс: (052) 69-70-50; Бургас: к-с Славейков, бл.126, тел./факс: (056) 58-62-98

Ивайло Габровски е №1 за 2009 г.

Владимир НИКОЛОВ

Четирикратният победител в международната колоездачна обиколка на България Ивайло Габровски от клуб Ираклион (Несебър) бе избран за колоездач №1 на България за 2009 година. Българският колоездачен съюз го награди с плакет и скромна парична премия. Възнаграждения с обща стойност 12 000 лв. си разделиха и най-добрите в другите възрасти: Галин Киров (КК Печенеги Пазарджик) при момчетата, Ангел Сотиров (КК Бургас) при юношите младша възраст, Йовчо Йовчев (КК Хемус Троян) - при юношите старша възраст и Мартин Грашев (КК Несебър) при мъжете до 23-годишна възраст.

"Миналата година пожелах друг да бъде победител, но пак съм аз. За мен това бе изключителен сезон. Минах дълъг и труден път и бях в два клуба

досега - Хемус (Троян) и КК Несебър, на които искам да благодаря. Пожелавам на всички колеги успешен сезон. Пожелавам и успешна обиколка на България догодина и ако аз не съм тук, да я спечели българин. Това беше последният ми сезон в България. Кариерата ми тук на практика приключи", каза Габровски, който догодина ще кара за турски отбор.

От БКС пък обявиха, че догодина юбилейната 60-а обиколка ще бъде в 10 дни с 12 етапа и полуетапа. Етапни градове след доста години отново ще бъдат Гоце Делчев и Смолян, като стартът е в София, а финалът в Тетевен.

На 5 февруари ще се проведе извънредно общо-отчетно изборно събрание на БКС. В него за шефското място ще спорят досегашният председател Венелин Хубенов и 3-кратният победител в обиколката Ненчо Стайков.

Норвежецът Аксел Лунд Свиндал (в средата) спечели супергигантския слалом във Вал Гардена, Италия, валиден за Световната купа. На подиума са още вторият Карло Янка (Швейц, вляво) и третият Патрик Стаудахер (Ит)